Bugün 12 sahife

3 üncüde: Zonguldak mektubu
4 üncüde: Hikâye: Ana, oğul ve radyo — *Cevad Sadık*
5 incide: Adanada iş hayatının en canlı mevsimi — *Şekib Beriker*

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4792

İSTANBUL — CAGALOGLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Çarşamba 15 Eylül 1937

Hayat Ansiklopedisi
Her eve lâzım olan çok faydalı bir eserdir

Nyon itilâfı dün imzalandı

Anlaşma bugün tatbik mevkiine giriyor, Ingiliz ve Fransız filoları derhal işe başladı

İtilâfı imzalıyanlar: Soldan sağa doğru: Tevfik Rüştü Aras, M. Eden, M. Litvinof, M. Delbos, M. Antonesco, M. Köse İvanof

İspanyol çıkmazı önünde müsellâh sulh

Akdeniz emniyetini korsanlıktan korumak için tedbir alan devletlerin bu tedbirlerde tamamen sulhcu oldukları açık bir hakikattir. Yalnız şurasını teslim etmemek imkânı yoktur ki bu tedbirlerle, sulhun müsellâhan muhafazasına geçilmiş bir vaziyetin mukaddemeleri üzerindeyiz. Bununla sulhun harben muhafazasına mecbur olmak vaziyeti arasında ancak bıçak sırtı kadar bir mesafe vardır.

Silâhların azaltılması için gösterilen bütün hüsnüniyetlere rağmen bir İspanyol meselesi yüzünden sulhun müsellâhan ayakta tutulabilinmesi mecburiyetile karşılanması hayretten ziyade ibretle temaşa olunacak manzaralardandır. Gerçi Akdeniz emniyeti hesabına Nyon konferansının aldığı kararlar daha ziyade denizaltı gemilerinin korsanlıklarını önlemek için ittihaz olunmuş teknik tedbirlerden ibaret ise de bu tedbirlerin daha geniş bir şümul ve manaya girememesi için onlara Akdenizle alâkadar bütün devletlerin iştirak etmesi lâzımdır. Halbuki bazı İtalyan gazetelerinin buna rağmen denizaltı korsanlıklarının devam edeceğini söylemeleri harb ve sulh ihtimalleri bakımından vaziyeti o kadar emin göstermemektedir. Akdeniz emniyeti için alınan tedbirler müessir olmak için ya bu tedbirler karşısında artık bu korsanlık hareketlerinin durması ve yahud bu korsanlık hareketlerinin başka taraflardan ısrarla muzaheret görmemesi en aşikâr olduğu kadar en zarurî bir mantık icabıdır, ve asıl meselenin İspanyol meselesinden ibaret olduğu malûmdur.

Bu meseleye dair olarak ahiren ve bilhassa korsanlık hareketlerine karşı tedbirler alındığı şu sırada İtalyan ve Alman hükûmet reislerinin yeniden kat'î sözler söylemeleri vaziyetin ciddiyetini vahametle omuz öpüşen bir dereceye götürmüş bulunuyor. Sulhu seven milletlere göre buna dikkat edememezlik elden gelmez. Gerek Alman devlet reisine, gerek İtalyan hükûmet başkanına göre bu dahilî İspanyol mücadelesinden behemehal Franco tarafının galib çıkması lâzımdır. Buna mukabil belki bu dahilî İspanyol mücadelesinden behemehal hükûmet tarafının muzaffer çıkmasını istiyen devletler de vardır. İşi zorlaştıran en başlı sebeb de İspanya üzerinde behemehal mütekabilen muvaffakiyetleri temin olunmak istenilen bu karşı karşıya cephe almış ideolojilerdedir.

Bu vaziyetler karşısında sulhu bozulmaktan koruyacak biricik umud noktası bu dahilî İspanyol cidalinden behemehal şu tarafın veya bu tarafın galib çıkmasına ehemmiyet vermiyen devletlerin bulunması esasında temerküz etmiş bulunuyor. Filhakika İngiltere ile beraber bir çok devletler ve hatta Fransa dahilî İspanyol cidali vaziyetine yalnız bu cepheden bakıyorlar. Bu devletler, dahilî İspanyol cidalinde hangi taraf galib gelirse gelsin ehemmiyeti yoktur, elverir ki mücadelenin hakikaten dahilî kalması mahiyeti aşırı derecede bozulmasın diyorlar.

YUNUS NADİ

[Arkası Sa. 3 sütun 5 te]

Reisicumhur Büyük Millet Meclisini 18 Eylülde içtimaa davet ediyor

İtalya, konferansın kendisine verdiği, Adriyatik'teki kontrol vazifesini kâfi bulmuyor ve kabul etmiyor

Cenevre 14 (Hususî) — Akdeniz konferansı bugün Nyon'da son toplantısını yapmış ve geçen cumartesi günü elde edilen anlaşmayı imzalıyarak mesaisini bitirmiştir.

Romadan gelen haberler İtalya hükûmetinin Nyon anlaşmasını tetkik ederek yarın cevabını devletlere bildirece-ğini haber vermektedirler. Roma mehafilinde İtalyanın coğrafi vaziyeti itibarile ve büyük devlet sıfatile Akdenizin kontrolunda Fransa ve İngiltere gibi hisse istiyeceği temin edilmektedir.

Konferans reisi M. Delbos konferansın kapanışı münasebetile irad ettiği nutukta demiştir ki:

«— Konferans elde ettiği anlaşma ile Akdenizdeki tahammülü gayrikabil vaziyete nihayet vermiştir. Bu anlaşmanın

[Arkası Sa. 8 sütun 1 de]

Meclisi davet

Ankara 14 (A.A.) — (Tebliğ): Nyon'da devletlerle yaptığımız mukaveleyi tetkik ve tasdik etmek üzere Büyük Millet Meclisini 18 eylûl 1937 cumartesi günü saat 14 te içtimaa davet ediyorum.

Türkiye Reisicumhuru
ATATÜRK

Milletler Cemiyetinde

Konseydeki azalığın tecdidine karar verilmesini taleb ettik

Cenevre 14 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü Aras, Milletler Cemiyeti genel sekreterliğine gönderdiği bir mektubda, Akdenizde sulhun tarsininin Avrupa sulhu için mühim bir amil olduğunu beyanla 18 inci Milletler Cemiyeti asamblesindn Türkiyenin Milletler Cemiyeti konseyindeki azalığının tecdidine karar vermesini istemek fikrinde bulunduğunu bildirmiştir.

Franco mümessillerinin isteği

Cenevre 14 (A.A.) — Dük d'Albenin riyaseti altında bulunmakta olan Burgos hükûmetinin yarı resmî heyeti, Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğine bir nota vermiştir. Bu notada ezcümle şöyle denilmektedir:

«İspanyol hükûmetleri, hukukun en ipdaî prensiplerini ihlâl etmişler ve bazı devletlere İspanyada hukuku müktesebe tanımak suretile Akdenizin statükosunu tadil etmeğe çalışmışlardır.»

Notada Milletler Cemiyeti asamblesinin Valencia mümessillerini İspanya'nın meşru mümessilleri olarak tanımamasına bu hâdiselerin kâfi olduğu beyan edilmektedir.

Notada buna mukabil General Franco'nun İspanyanın üçte ikisine ve müstemlekelerle himaye altındaki memleketlerin kâffesine hakim olduğu, milliyetçilerin elinde bulunan İspanyada sükûn hüküm sürmekte bulunduğu, muahedelere riayet ve millî hakimiyetin muhafaza edilmekte olduğu beyan edilmektedir.

[Arkası Sa. 3 sütun 1 de]

Geceki büyük yangın

Ateş, Kazlıçeşmede kösele fabrikasından çıktı

Dün gece saat ikiyi geçerek Kazlıçeşmede «Canbaz» isimli kösele fabrikasında yangın çıkmıştır. Ateş fabrikayı tamamile yaktıktan sonra civara da sirayet ederek tehlikeli bir hal almıştır.

Saat üç buçukta yangın devam ediyordu.

Masaryk öldü

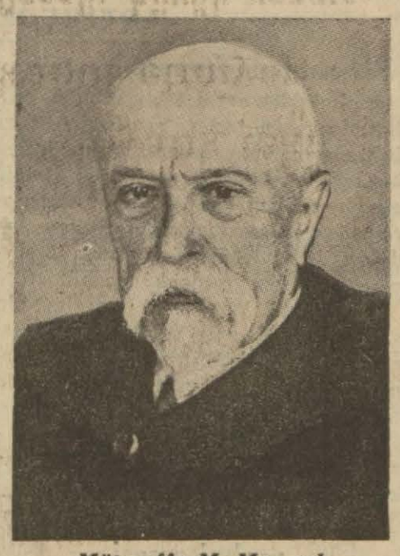

Müteveffa M. Masaryk

Prag 14 (Hususî) Sabık Reisicumhur M. Masaryk bu sabah vefat etmiştir.

[M. Masaryk'in ölümüne aid haberlerle hayatına dair bir yazı yedinci sahifemizdedir.]

Sirkecide başlıyan yarış

İngiliz seyyahlar; dün akşam hareket eden ekspresin yanında ve ekspresten sonra otomobillerile yola çıkmak üzere iken...

(Yazısı 3 üncü sahifemizde)

«Avrupa; medeniyetini Türklere medyundur»

Profesör Pittard'ın mühim beyanatı

Dün şehrimize gelen maruf profesör, beyanatında, dünya medeniyetinin teşekkülünde Türklerin mühim rolünü kat'iyetle tebarüz ettirdi

Değerli âlimin ve refikasının Bayan Afet ve Türk Tarih Kurumu azaları tarafından istikbalinden bir intıba

Cenevredeki beynelmilel Antropoloji Enstitüsü reisi maruf bilgin profesör Pittard dün Romanyadan vapurla şehrimize gelmiştir. Bükreşte toplanan beynelmilel Antropoloji kongresine riyaset etmiş olan profesör, Galata rıhtımında, Türk Tarih Kurumu Asbaşkanı profesör Afet, İsmail Müştak Mayakon ve Türk Tarih Kurumu erkânı tarafından karşılanmış ve Tokatliyan oteline misafir edilmiştir. Profesör Pittard'a Avrupanın maruf romancılarından biri olup Noêl Roger namı müstearile bir çok eserler yazmış olan Madamı ve Bayan Lobsiger Dollenbach adındaki asistanı refakat etmektedir.

Profesörün beyanatı

Önümüzdeki perşembe günü açılacak olan Tarih Kurultayına iştirak etmek üzere şehrimize gelen profesör Pittard, dün Tokatliyan otelinde kendisile görüşen bir muharririmize aşağıdaki mühim beyanatta bulunmuştur.

«— İhtisasatını soruyorsunuz, büyük bir memnuniyetle sizi tatmin edeceğim, fakat beni dinlemekle yorulacağımızdan korkarım. Zira Türkiye hakkında bir sene konuşabilirim...

[Arkası Sa. 7 sütun 5 te]

Müesseselerin yapacağı dahilî talimatname

İş dairesi bu esasların ne suretle hazırlanacağını bir tamimle izah ediyor

Ankara 14 (A.A.) — İktısad Vekâleti İş Dairesi reisliğinden resmî tebliğ:

İş kanununun 29 uncu maddesinin 1 numaralı bendi mucibince bilûmum iş yerlerindeki iş şartlarını ve işçilerin tâbi tutulacakları inzıbat, sağlık, koruma ve iş emniyeti icablarını göstermek üzere iş verenlerin yapmakla mükellef bulundukları dahilî talimatnamelerin ihtiva etmeleri lâzım gelen hususlar aşağıda yazılı olduğu veçhile alâkadarlara bildirilir:

1 — Talimatnamenin, iş yerinin umuma şamil olup olmadığının ve şayed iş yerinin bazı kısımları için ayrı talimatnameler varsa bunların nerelere ve hangi işlere mahsus bulunduğunun tasrihi.

2 — İşçi alma usulleri: Şartlar, şekiller ve istenilen vesikalar.

3 — İşçilere tatbik olunan tecrübe müddetinin tayini «muhtelif gruplardaki işçiler için bu müddet tehalüf ediyorsa bu cihetin tasrihi.»

4 — A: Haftanın ilk 5 iş gününe,

[Arkası Sa. 8 sütun 5 te]

Çin ordusu Şanghay'da geri mevzilere çekildi

Japonlar Canton, Hon-Kung arasında yeni bir ihrac hareketi yaparak umumî taarruza geçtiler

Şanghay'da bir bombardımandan sonra yaralıların nakline çalışılıyor

Nankin 14 (A.A.) — Çin umumî karargâhından bildirildiğine göre Şanghay'daki Çin kıtaatı zayiata uğramaksızın yeni müdafaa hattına çekilmek harekâtını bu sabah tamamlamıştır. Bu yeni mevzi evvelkinden beş kilometro geride olup şimal garından Totyen'e kadar hemen hemen müstakim bir hat üzerinde uzanmaktadır. Bu yeni mevzi, muhtelif

[Arkası Sa. 8 sütun 4 te]

Osmanlı Rasputini Cinci Hoca

Tarihî tefrika : 25 Yazan : M. Turhan Tan

Ustaca döndürülen dolab!

Mora fatihinin ihtiyar torunu, Padişah tarafından yapılan kısa sorgudan sonra cellâda verilmişti

Maksad, Turhanoğlu için Padişahtan ölüm emri almak ve Sadrıazamı bu suretle gazaba getirerek ters bir harekete sevketmekti. Cinci ile kafadarları, Kara Mustafa Paşanın kendi adamlarından birini feda etmemek uğrunda Padişahla mücadeleye girişeceğini, Padişahın da sinirlenerek pervasız veziri öldüreceğini umuyorlardı.

Bu plân ustaca yürütüldü, Sencarli Mehmed İstanbula geldi, Cinci ile gizlice konuştuktan sonra sabah divanı kurulurken Kubbealtında boy gösterdi. Molla Hüseyin daha önce Deli İbrahimle görüşmüş ve o gün Divanda bir feryad kopacağını, eğer müsaade ederse Şahı - şahan ile Dürretüttac hazretlerinin Divana gelip hâdiseyi seyredeceklerini söylemişti.

Hünkâr, en kudretli iki cin padişahının Kubbealtına gelmek istemelerinden ilkin korktu. Fakat onların dost olduk - larını ve bu ziyaretlerile kendine neş'e getireceklerini öğrenince çalımlandı:

— Aceb, dedi, divanda ne olacak?

— Mühim bir şikâyet olsa gerek.

— Ya ben nice davransam münasib olur?

— Şikâyetçiyi dinliyen, suçluyu cezalandırmak makuldür, ta ki misafir padişahlar sizin âdil bir Hünkâr olduğunuzu gözlerile görsünler!

Dolab mükemmel surette döndürüldü. Padişah kafes ardında tutam tutam çördük yutup gece meşgaleleri için taze kuvvet tedarikine çalışırken Sencarlı Mehmed Divana geldi, «dâd Padişahım!» feryadile ağzını açtı, Faik Paşa aleyhinde bir sürü isnadlarda, iftiralarda bulundu ve sonunda bangır bangır bağırdı:

— Adalet yok mu, halka şefkat yok mu, şeriate hürmet yok mu?.. Bir katil koca bir eyaleti tarümar ediyor da senin haberin olmuyor. Padişahlık gururun buna nasıl kail olur?.

Divana riyaset eden Sadrıazam, nasıl bir düzen çevrilmek istenildiğini hemen sezmiş, tepeden tırnağa kadar ateş kesilmişti, köpüre köpüre kadıya soruyordu:

— Faik Paşa senin oğlunu mu astı, çiftliğini mi bastı?

O, biraz şaşırarak cevab verdi:

— Benim malıma, ayalime zulüm etmedi. Amma vilâyetliye kan kusturmaktadır.

— Sen vilâyetlinin vekili misin? Sana emanet edilen mahkemeyi kime ısmarladın da hudbehud buraya geldin? İbadullahın davaları ne olacak?

Divanda hazır bulunanlar bu suallerin nasıl bir netice vereceğini tahmin ettiklerinden acıyan bir gözle Sofya kadısını süzüyorlardı. Hakikaten de Sadrıazamın fikri yamandı. Vazifesini yüzüstü bırakarak eyalet valisi aleyhinde tezvir yürütmek için İstanbul gelen kadıyı, Padişahtan müsaade alarak oracıkta astırmak istiyordu.

İşte bu sırada Cinci Hoca, Deli İbrahime sokuldu:

— Şevketlû misafirleriniz, dedi, geldiler, aşağıdaki gürültüyü dinliyorlar.

Hünkâr telâşla yerinden fırladı ve kekeledi:

— Ben görmüyorum. Nerede onlar?

— Siz tabiî göremezsiniz. Az evvel geldiler, sizi selâmladılar, divanda yer alıp oturdular.

— Nidelim şimdi?

— Yalı köşküne gidelim. Orası daha geniştir. Misafirler dahi izin verirsen köşke gelsinler. Kadıyı da getirtelim, bir iyi söyletelim.

— Peki!..

Cinci Hoca hemen haber uçurdu, Padişahın bu davayı bizzat tetkik edeceğini ve Sofya kadısının Yalı köşküne yollanmasını bildirdi. Sadrıazamın ağzı hayretten bir karış açık kalmış, kadının da korkudan kesilmek üzere bulunan nefesi düzen bulmuştu.

Cin padişahlarından Deli İbrahime boyuna selâmlar, dualar getiren Cinci Hoca, Sencarlı Mehmedin isticvabını da üzerine aldı, uzun uzun söyletti ve sonunda Faik Paşanın zincire vurularak İstanbula getirilmesine emir verdirdi. Şahışahanla Dürretüttac, bu hümayun iradeyi duyunca Sultan İbrahim han hazretlerinin adaletini alkışlıyarak kendi yurdlarına dönmüşlerdi!

Mora fatihinin ihtiyar torunu, on beş gün sonra İstanbuldaydı, gene Yalı köşkünde kısa bir sorgu neticesinde cellâda verilmişti. Sadrıazam, suçlu denilen adamın Divana verileceğini tahmin ettiğinden pek telâş etmiyordu. Lâkin onun Hünkâr tarafından söylettirildiğini ve hemen boğdurulduğunu haber alır almaz küplere bindi, mücessem gazab halinde saraya gelerek huzura çıktı:

— Bu yapılan nedir, dedi. Hoca bir beylerbeyi bana sorulmadan, günahı neden ibarettir, araştırılmadan nice öldürülür?

Deli İbrahim, samur kürkünün içinde kabarmıya yeltendi, diline tesbih edindiği cevabı verdi.

— Ben Padişah değil miyim, dilediğimi yaparım.

— Padişahlığın birinci şartı adalettir. Zulümle saltanat birleşemez. Faik Paşayı ne temessükle katlettin. Bana söyliyebilir misin?

— Ben Padişahım. Temessük filân bilmem. Herifi öldürüverdim işte.

— O halde Divana lüzum yok, vezire lüzum yok, mahkemelere lüzum yok. Aklına geleni yap.

Ve koynundan mühürü çıkarıp uzattı:

— Bunu da al, zulme âlet olacak bir adamına ver. Ben zalime hizmet edemem. (1)

Deli İbrahim şaşırmıştı, bön bön vezirin yüzüne bakıyordu. Burnuna kadar uzatılan mühürü alırsa kime verecekti?.. Almazsa, Sadrıazamın - zaten korkunç olan - vaziyeti ne biçime girecekti?.. Buralarını kestiremediğinden - gözleri vezirin gözlerine dikili olduğu halde - geri geri çekiliyordu, hafif hafif mırıldanıyordu:

— İstemem, istemem, istemem!

Kara Mustafa Paşa, bir deli ile karşılaştığını nihayet hatırladı. Mührü koynuna soktu, sesini yumuşattı.

— Parişahım, dedi, âdil ol. Masumların kanına girme. Beni de hâr etme, zelil etme. Bugüne bugün senin vezirinim, vekilinim. Bir şeyler duyarsan, birşeyler yapmak istersen benimle istişare et. Ben sana doğru yolu gösteririm. Şayed ihanet edersem beni öldür. Lâkin şerefimi kırma.

Deli İbrahim, çekildiği köşeden korka korka sordu:

— Barıştık, değil mi?

— İstağfurullah Padişahım. Sizinle bozuşmak haddim değil ki barışalım. Ben derdimi yandım, siz de lûtfedip dinlediniz.

— Mühür gene sende kalacak değil mi?

— Siz lâyık görüyorsanız?

— Haydi git öyleyse lala. İçime sıkıntı bastı!

Ve Sadrıazamın çıkmasile beraber hareme koştu, Cinci Hocayı da oraya getirtti, macerayı anlattı:

— Lalam, dedi, kızgın geldi, kızgın gitti. Sakın bir ters halt etmesin.

— Elinden ne gelir ki onun?

— Bilmem, içime bir korkudur düştü. Herifi incitmeseydim iyi olurdu.

Molla Hüseyin diz çöküp oturdu, cin padişahlarının küstahlık eden vezirleri nasıl zincire vurup dalgalar arasında dolaştırdıklarını, hoşlarına gitmiyen lalalarını döğdüre döğdüre Kafdağına nasıl sürdüklerini anlattıktan sonra yakın tarihten misaller getirdi:

— Rahmetli kardeşiniz, dedi, Topal Receb Paşa gibi ocaklıyı avcunda tutan bir Sadrıazamı lâm cim demeden kestirdi. Dünyayı velveleye veren Abaza Mehmed Paşayı kedi yavrusu boğdurur gibi bir işaretle boğdurttu, tabanı yassı Mehmed Paşayı bir çırpıda göçürttü. Siz Padişah değil misiniz, niçin kardeşiniz gibi davranmıyorsunuz, size kafa tutan bir köleyi yaşatıyorsunuz.

Deli İbrahimin gözü önünde gene sevgili cücesinin denize atılma sahnesi dolaşıyordu. Cinci Hoca onun bir fikir sendelemesi geçirdiğini anladığından telkinini kuvvetlendirmeğe koyuldu:

— Cinlerden, dedi, haber aldım. Herif size ve valide hazretlerine benzer bir yebruhüssanem aratıyormuş. Buldurursa hemen yerden çıkartacakmış.

— Yebruhüssanem de ne?

— Cin olsun, insan olsun herkesin resmi yapılıp kök şeklinde yere dikilmiştir. Bu kökler birbirine sarılı iki suret halindedir. Suretlerin biri dişi, biri erkektir. Bunlar ekseriya ana ile oğul halinde bulunur.

(Arkası var)

(1) «Vezirlazam mezbur Falkın katlinden gayet bihuzur olup Mührüşerifi bırakmak mertebesinde padişahla mücadele ve mükâfaha eyledi.» - Naima - C: 4. S: 38

«Sadrıazam, Falk Paşanın katli üzerine istifa etmek derecesine kadar teessür gösterdi.» - Hammer - Kırk dokuzuncu kitab.

Şehir ve Memleket Haberleri

Büyük elektrik santralları

Memleketin her tarafına çok ucuz cereyan verecek

Beş senelik sanayi programı mucibince yapılacak elektrik santralinin tesisi ve inşasına bazı müesseselerin talib olduk - ları haber alınmıştır.

Yapılacak istasyonlardan biri Zonguldak, diğeri Kütahyada olacaktır. Kütahyadaki santral için orada bulunan mebzul linyit madeninden istifade edilecektir. Bu fabrika senede 5300 saat çalışacak ve saatte 245 milyon kilovat elektrik istihsal edecektir. Bu santral ile Kütahyadan itibaren İstanbula kadar (İstanbul dahil) bütün şehirlere elektrik cereyanı verilecek, İstanbulda elektriğin kilovatını üç kuruşa istihlâk etmek kabil olacaktır.

Zonguldakta yapılacak büyük santral için de Zonguldak kömür madenlerin - den istifade edilecektir.

İleride memleketin diğer birkaç yerine daha yapılacak bu kabil santrallerle şehirlerimizin elektrik ihtiyacı bir kaç yerde tesbit ve teksif edilmiş olacaktır.

GÜMRÜKLERDE

Gümrüklerde alçı ve alçı taşı

Şimdiye kadar ambar ve antrepolar dahilinde muamele gören alçı ve alçı taşının, görülen mahzurları bertaraf edilmek üzere gümrük ambarları ve antrepolar haricinde muamele görmesi kararlaştırılmıştır.

Kükürdden gümrük alınacak

Kükürd, şimdiye kadar memlekete gümrük resminden muaf olarak giriyordu. Şimdiden sonra kükürdün beher kilosundan dört kuruş resim alınacaktır. Bu karar bütün gümrük idarelerine tebliğ olunmuştur.

Kararnameye ilâve edilecek maddeler

Yeni ithal kararnamesi, jüt ipliğile koroza cevizine ve bir de incir ambalâjında kullanılan kaba zenbile ithal imkânı vermiyordu. Çünkü müstemlekeler mamulâtından ve mhsulâtından olan bu gibi maddelerin bedelini Merkez Bankasına peşinen yatırmak suretile bunlar memlekete sokulabiliyordu. Halbuki bu tarzın tatbik kabiliyeti yoktu.

Memlekete lüzumu olan bu maddelerin ithalini kolaylaştırmak üzere, bunlar kararnamenin 2 numaralı listesine ilâve edilmiştir. Bu suretle jüt ipliğile koroza cevizinin ve kaba zenbilin memlekete ithali imkânı hasıl olmuştur.

ADLİYEDE

Bir mübarişin muhakemesi

Bir müddet evvel tebliğat mübaşirlerinden Salâhaddin, Yeniköyde Rıza isminde birine yapılması lâzım gelen bir ödeme emrini başka birine tebliğ etmek ve diğer biri için de evrakına aramadan bulamadım diye şerh vermek dolayısile sahtekârlık suçundan Ağır cezada üç seneye mahkûm edilmişti.

Temyiz mahkemesi, suç vaziyetinin sahtekârlık olmayıp vazifeyi suiistimal etmek olduğu noktasından kararı bozmuş ve dün suçlu vekili, müekkilinin tahliyesini istemiştir.

Heyeti hâkime, maznunun gayri - mevkuf olarak muhakeme edilmesine karar vermiştir.

Yeniköy Nahiye müdürünün muhakemesi

Rüşvet almaktan maznun Yeniköy Nahiye müdürünün muhakemesine dün de asliye birinci cezada devam edilmiştir. Dünkü celsede Yeniköy komiserliğinden gelen müzekkere okunmuştur. Bu müzekkerede Prenses Kadriyenin arsasından ruhsatsız toprak çıkardığından dolayı Ahmed Nüzhet hakkında hiç bir suretle zabıt tutulmadığı bildirili - yordu.

Bunun üzerine heyeti hâkime, evrakın tetkikile kararın tefhimi için duruşmayı başak bir güne talik etmiştir.

Hırsız amele mahkûm oldu

Bir müddet evvel İnhisarların Cibali fabrikasında amele İbrahim, ameleye verilmek üzere zarflara taksim edilmiş olan 2500 lirayı muhasebenin camını kırmak suretile çalmış ve kısa bir müddet sonra da yakalanmıştı. Fakat yakalandığı zaman çaldığı paradan ancak 700 lirası bulunabilmişti.

Dün asliye cezada bu hâdisenin duruşması bitirilmiş ve İbrahim 3 sene 6 ay hapse ve 100 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

İNHİSARLARDA

İnhisarlar Vekilinin seyahati

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana, bir iki güne kadar Ankaradan İzmir ve Çanakkaleye gidecek, oradan şehrimize gelerek Tarih Kurultayına iştirak edecektir.

Vekilin Trakya gümrüklerini teftiş etmek üzere Edirneye yapacağı seyahate Kurultaydan sonra çıkması muhtemeldir.

Yakalanan eroin kaçakçıları

Emniyet kaçakçılık bürosu iyi çalışıyor

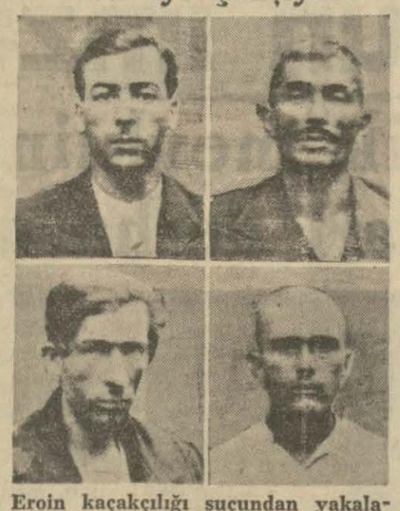

Eroin kaçakçılığı suçundan yakalananlar: üstte sağda Ayı Ahmed, Battal, altta: eroin müptelâsı Hilmi, solda Ahmed

Süleymaniyede Dökmecilerde kahveci Battal, Albert ve Ayı Ahmedin bu civarda eroin satmakta oldukları haber alınmıştır. Emniyet kaçakçılık bürosu memurlarından biri kıyafetini değiştirerek eroin almak üzere kahveye gitmiş, diğer memurlar da civarı kordon altına almışlardır.

Kıyafetini değiştiren memur, Ayı Ahmede yaklaşmış ve eroinman olduğunu, çekecek mal bulamadığını, kendisini feci vaziyetten kurtarmasını rica etmiştir.

Kaçakçı Ayı Ahmed, bu sözlere kanmış ve derhal eroin paketini çıkarmıştır. Fakat parayı verirken verilen işaret üzerine memurlar Ayı Ahmedi, Battal ve Alberti yakalamışlardır. Bunların üstlerinde dokuz paket eroin bulunmuştur.

Bu sırada oradan geçmekte olan sabıkalı diğer Ahmed de yakalanmıştır. Ahmed derhal kuşağında bulunan eroin paketlerini yutmak istemişse de memurlar mâni olmuşlardır.

Yapılan tahkikatta bu üç kaçakçının daha beş arkadaşı olduğu anlaşılmış onlar da yakalanmışlardır.

Bir kaçakçı daha

Meşhur kaçakçılardan Koçonun Tahtakale civarında eroin satıcılığına başladığını haber alan Emniyet kaçakçılık bürosu memurları anî bir baskın yaparak kaçakçıyı yakalamışlardır.

Bir eroin müptelâsı

Tophanede Boğazkesende oturan İlyas oğlu Hilmi dün Emniyet kaçakçılık bürosuna müracaat ederek:

«— Ben eroin müptelâsıyım. Eskidenberi mal almakta olduğum kaçakçılar yakalandı. Başka yerlerden de eroin bulamıyorum. Hasta oldum, deli gibiyim. Benim bir çareme bakın!» demiştir.

Hilmi derhal beşinci asliye ceza mahkemesine sevkedilmiş ve oradan verilen kararla tedavi altına alınmak üzere Bakırköy emrazı akliye hastanesine gönderilmiştir.

DENİZ İŞLERİ

Denizyolları müdürü

İki aydanberi mezunen Avrupada bulunan ve Almanyada yapılmakta olan yeni posta vapurlarımızın inşaat işlerile yakından meşgul olan Denizyolları müdürü Sadeddin, dün Romanya vapurile şehrimize dönmüştür.

Verilen malûmata göre, posta vapurlarımızın mukavele şartlarına göre ve sıra ile inşaatı devam etmektedir. Vapurlarımız, mukaveledeki müddetler - de biterek yapıldıkları şehirlerde teslim edileceklerdir.

Karadeniz vapurlarının son iskelesi

Karadeniz hattına büyük sefer yapan vapurların Hopaya da uğramaları kararlaştırılmış ve bu kararın tatbikına başlanmıştır. Şimdiden sonra vapurlar Trabzondan sonra Hopaya giderek oradan dönüş seferini yapacaktır.

Kaza yapan Şirketihayriye vapuru

Geçen gün, Anadoluhisarile Kandilli arasında bir yalının rıhtımına çarparak rıhtımı ve yalının duvarını harab eden, kendisi de burnundan mühim surette yaralanan Şirketihayriyenin 53 numaralı vapuru Hasköyde tamir edilmektedir. Vapurun tamiri bir haftaya kadar bitecektir.

Rıhtımı ve duvarı harab olan yalının sahibleri, Şirketihayriyeyi protesto ederek 1000 lira zarar ve ziyan istemişlerdir. Şirketihayriye, burasını tamir ettirecektir.

Diğer taraftan, Şirket idare meclisi, dün toplanarak dikkatsizlik yüzünden bu kazaya sebebiyet veren 53 numaralı vapurun kaptanı Müniri cezalandırmağa karar vermiştir.

Almanya ile yapılan ticaret muahedesi

Piyasa, muahede metninin izahını bekliyor

Almanyada bulunan İktısad Vekâleti müsteşarı Faik Kurdoğlu Türkofis reisi Bürhan Zihni Holanda ve daha bazı şimal memleketlerine uğrıyarak şehrimize geleceklerdir.

Piyasa, Almanya ile yeni aktedilen ve klering anlaşması metninin ve bilhassa daha evvel yapılan üç taraflı protokolun biran evvel izah edilmesini beklemektedir. Bu hususta şehrimizdeki alâkalı makamlara hiçbir malûmat gelmemiş olması, vaziyete bir vuzuh verilmesi imkânını bırakmamaktadır.

Alâkadar mehafilde tahmin edildiğine göre Almanya ile yapılan yeni triparti protokolu ile bizde bloke parası bulunup karşılık yapılacak memleketler Romanya ve Fransa olacaktır. Çünkü Romanyanın 1,800,000 Fransanın da 4,000,000 liralık bloke parası vardır. Bu paralarla Merkez Bankası tediyat yapacak olursa bu altı milyon liraya yakın miktar piyasayı bir hayli ferahlatacaktır. Çünkü Almanyada blokaj Türk parasının ancak sekiz milyon Türk lirası kadar bir miktarının ihracat tacirlerine aid olacağı tahmin edilmektedir.

ŞEHİR İŞLERİ

Mimar Prost iyileşti

Bir müddettenberi rahatsız bulunan mimar Prost iyileşmiştir. Şehir müteassısı iki güne kadar tekrar vazifesine başlıyarak doğrudan doğruya şehrin imarına aid avan proje üzerinde çalışacak ve kat'î şeklini verecektir. İcab eden tahsisatı, Belediye, bütçenin başka fasıllarından münakale suretile tedarik edecektir. Hazırlanacak olan projenin hemen tatbikatına geçilmesi ve İstanbulun biran evvel güzelleştirilmesine çalışılabilmesi imkânları için, Belediye, varidat membaı hususunda hükûmete müracaat etmiştir.

70 sokağın ismi değiştirildi

Sokak isimlerini yeniden tetkik eden komisyon mesaisini ikmal etmiştir. Komisyon, mevcud sokaklardan 70 inin isimlerini değiştirmiş, diğer sokakların isimlerini eskisi gibi bırakmıştır. Yeni sokak isimleri, hazırlanan bir mazbata ile beraber Şehir Meclisine verilecektir. Mazbata meclisten geçtikten sonra yeni levhalar takılacaktır.

Karaağac Mezbahasının kanları

Belediye, Karaağac Mezbahasında toplanan kanları bir müteahhide ihale etmişti. Müteahhid şartnameye riayet etmediğinden mukavele feshedilmiş ve kanların başka bir müteahhide ihalesi zarureti hasıl olmuştur. Bunun için yeniden bir şartname hazırlanmıştır. Yeni şartnameye göre, kanları alacak olan müteahhid, bununla yalnız, jelâtin, kübre ve düğme gibi şeyler imal edebilecektir. Henüz kana mahsus sıhhî bir lâboratuar kurulmadığı için ilâc yaptırılmasına kat'iyyen müsaade edilmiyecektir.

KÜLTÜR İŞLERİ

Orta tedrisat muallim muavinliği imtihanında kazananlar

Üniversite Edebiyat Fakültesinde yapılan orta tedrisat muallim muavinliği imtihanlarına aid evrak tetkik edilerek kazananların isimleri Maarif Vekâletine bildirilmiştir. Türkçeden imtihana giren 43 muallimden yalnız 7 kişinin, ingilizceden imtihana giren 24 kişiden 14 kişinin, fransızcadan imtihana giren 23 kişiden 12 kişinin muvaffak olduğu anlaşılmıştır. Almanca, tarih ve coğrafya ve yurd bilgisinden imtihana girenlerden hiç kimse muvaffak olamamıştır.

Mekteb kitabları

Maarif Vekâleti, ortamektebler ve liselerde okutulacak ders kitablarını yeni baştan tetkik ettirmek üzere bir komisyon seçmişti.

Komisyon, mesaisini bitirmiş ve kitabları, bugünkü lisana uygun bir şekilde tertib ederek tabedilmek üzere Devlet Matbaasına vermiştir. Fakat Devlet Matbaası son zamanlarda Tarih Kurultayı işlerile meşgul olduğu için mekteb kitablarının vakit ve zamanile yetiştirilmesinin imkânı kalmamıştır. Vekâlet, komisyon azasından iki kişiyi, mekteb kitablarının biran evvel hazırlanması için, Devlet Matbaasına verilmiş olan kitablardan bir kısmının tefrik edilerek başka matbaalarda bastırılmasına memur etmiştir.

VİLÂYETTE

Devairde kış mesai saatleri

Teşrinievvel iptidasından itibaren devairde mesai saatleri değişecek ve tatbik edilecek olan kış mesai saatine göre, memurlar sabahları dokuzda vazifeye başlıyacaklar, on ikide bir saat tatil yapıp akşam beşte çıkacaklardır.

Siyasî icmal

Çin ve Milletler Cemiyeti

Son günlerde Uzakşarktaki askerî ve siyasî vaziyet büsbütün değişti. Askerî vaziyetteki gurgunuk ve hareketsizik nihayet buldu. İç Mogolistanın garbinden hareket geçen ve merkezî Kvantung yarımadasında bulunan Asyanın karasındaki daimî Japon ordusu dahilî Mogolistanın garbine ve Altaylara doğru ilerlemektedir. Şimalî Çinde Tientsin ve Pekini zaptetden müstakil Japon ordusu bir taraftan Kvantung ordusuna muvazi olarak garba doğru ilerliyerek Kalgan'ın 160 mil garbına gelmiş ve buradan şimalî Çinin mergezi Pekin olan Hopei ve eski adile Çi'li'den sonra ikinci eyaleti Şansi'ye girip muhtelif şehirleri zaptetmiştir. Daha sonra garbda üçüncü eyalet Şensi ve en sonra Kansu'yu zaptederek şarkî Türkistana girecektir.

Şimalî Çindeki müstakil ordunun garb cenahı şarkî Türkistan istikametinde ilerlerken şark cenahı Tientsin - Nankin demiryolundan aşağı sarkarak Tiensin'in 100 mil cenubunda Maçang'ı zaptetmiştir. Çinlilerin mukavemeti kırıldığından bu Japon ordusunun şark cenahı süratle Nankin üzerine ilerliyor. Bu müstakil Japon ordusunun merkezi de Pekin - Hankov demiryolundan aşağı sarkmak için ilk cenahın daha ilerlemesini bekliyor.

Şimdilik en ziyade Nankin'i şimaldeki tazyika daha fazla ehemmiyet verilmektedir. Nankin'i şarktan ve pek yakından tazyik maksadile Şanghay'ın bulunduğu Vangpu nehrinin garb sahillile Mavi nehrin bir körfez gibi uzun ağzının cenub sahillerine Japon ordusunun çıkartunabilmesi için haftalardanberi devam eden büyük muharebe nihayet neticelendi.

Çinin güzide orduları ve bahusus 1935 senesindenberi Mareşal Çiang Kay Şek'in şimalî çinde Sianfu'da Mareşal Çanghsueling'e esir olduğu zaman anlaşarak salıverildiğindenberi Japonya aleyhine kendisile ittifak eden Çin komünist partisinin orduları Nankin'i kurtarmak için Şanghay civarında mevkı tutup şiddetli mukavemet göstermişlerdi. İki tarafa da ağır zayiata mal olan uzun ve kanlı muharebelerden sonra Japon ordusu bu sahilleri tamamen zaptetmiş ve müttehid bir cephe kurmuştur.

Çin ve komünist orduları geriliyerek yeni bir cephe teşkil etmişlerdir. Şanghay'ın bulunduğu yarımadanın geri tarafındaki Çin cephesinin mukavemet etmemesi, Çinin merkezi Nankin'in mukadderatı ve Mareşal Çiang Kay Şek'in akıbeti ve bütün Çinde on bir senedenberi faaliyette bulunan komünist teşkilâtının bakası bu cephede yapılacak muharebenin vereceği neticeye bağlı bulunuyor.

Komünist teşkilâtının orduları sekizinci Çin ordusu namı altında birleşmiş ve kumandasını deruhde eden General Çuteh dahi Mareşal Çiang Kay Şek'in emri altına girmiştir.

Çin ile Sovyetler arasında ademi tecavüz misakı aktedilip de Çin hükûmetinin, Japonyanın ötedenberi anlaşmak için şart koştuğu komünist aleyhtarı cepheye girmesine imkân kalmaması üzerine Çin komünistleri açıktan açığa Çin milliyetperverleri tarafına geçmişlerdir. Bu vaziyet karşısında Japonyanın, Uzakşarkı komünistlikten kurtarmak davasına bir kat daha ehemmiyet verdiği ve bunun için her taraftan ordularını ileri hareket sürdüğü âşikârdır.

Diğer taraftan Çin hükûmeti, Milletler Cemiyeti meclisinin toplanması münasebetile kendisinin Japonya ile olan ihtilâfının halli için, bu müessese azasından birile cemiyet haricindeki bir devlet arasında ihtilâf çıktığı zaman yapılacak muameleyi tayin eden misak maddesine, (on yedinci maddeye) dayanarak müracaat etmiştir. Şu kadar var ki İspanya işleri ve Habeşistanın İtalyaya ilhak meselesile son derece meşgul olan cemiyetin Uzakşark işlerine ciddî müdahale de bulunacağı şüphelidir.

Muharrem Feyzi TOGAY

MÜTEFERRİK

İngiliz transatlantiği gitti

Şehrimize, ekserisi İngiliz zenginlerinden ibaret 960 seyyah getiren İngiliz bandıralı Stratmore vapuru dün Kenderiyeye gitmiştir.

Dahilî ticaret beyannameleri

Başka başka kimselere aid eşyanın bir dahilî ticaret beyannamesile nakli mahzurlu görülerek menedilmiştir. Şimdiden sonra her tüccar yalnız kendi eşyası için bir ticaret beyannamesi hazırlıyacaktır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Milletler Cemiyetinde

Konseydeki azalığın tecdidine karar verilmesini taleb ettik

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Notada netice olarak Valencia hükûmetinin gayri kanunî ve gayri meşru olduğu beyan ve Salamanka'nın İspanyanın yegâne meşru mümessili olarak tanınması taleb edilmektedir.

Notada bu tebliğin salâhiyetleri tetkik komisyonuna da bildirilmesi istenilmektedir.

Negüsün tebliği

Cenevre 14 (A.A.) — Haile Selâsie, Milletler Cemiyeti umumî kâtibine bir tebliğ göndererek bunu Milletler Cemiyeti konseyine, asambleye ve azadan olan devletlere bildirmesini rica etmiştir.

Haile Selâsie, bu tebliğinde bu defa Cenevreye bir heyet göndermekten vaz geçmiş olduğunu, çünkü ruznamenin Habeşistanı alâkadar eden hiç birşeyi ihtiva etmemekte bulunduğunu beyan etmektedir. Necaşi, Milletler Cemiyetine olan sarsılmaz imanından bahsetmek suretile tebliğine nihayet vermektedir.

Şili murahhasının beyanatı

Cenevre 14 (A.A.) — Bu sabah Milletler Cemiyeti asamblesi, bir celse akdetmiştir. Bu celsede Şili murahhası, uzun bir nutuk irad ederek bilhassa Milletler Cemiyetinin mümkün olduğu kadar süratle cihanşümullük prensipine rücu etmesi lâzım gelmekte olduğunu söylemiştir. Mumaileyh, demiştir ki:

»— Bu gayeye vâsıl olmanın en iyi çaresi, azadan olmıyan devletlerden Milletler Cemiyetinin ıslahı hakkındaki fikirlerini sormaktır.

Mandalar Komisyonunun raporu

Cenevre 14 (A.A.) — Milletler Cemiyeti Konseyi bugün akdettiği alenî celsede Şarkî Erdün ve Filistinin idarelerine dair mandalar komisyonunun verdiği raporu tasvib etmiştir. İngilterenin taksim hakkında verdiği muvakkat muhtıra hususî bir tetkike tâbi tutulmak üzere geriye bırakılmıştır.

Türk bayrağı nizamnamesi

Nizamnameyi Vekiller Heyeti tasdik etti

Ankara 14 (Telefonla) — Türk bayrağı nizamnamesi Şûrayi Devletçe tetkik edilmiş ve Vekiller Heyetinin tasdikından geçmiştir. Nizamname, bayrağın yapılışı, bayrağın aksamı, bayrağın nisbetleri, bayrağın eb'adı, bayrağın keşidesi zamanları, bayrak çekilecek yerler, Türk bayrağının çekiliş ve indirilişinde yapılacak merasim, süs bayrakları, hususî bayraklar ve bunların nerelere ve nasıl çekileceği ve cezaî hükümleri ihtiva etmektedir.

Nizamnameye göre, bayrak sabah sekizde çekilir ve grup anında indirilir. Tatil zamanında tatilin başlıyacağı anda çekilir. Bayraklar her taraftan işitilebilecek sada çıkaran bir vasıta veya görülebilecek bir işaretle ayni zamanda çekilecek ve indirilecektir.

Bayrakları tatillerde, bayramlarda, resmî daireler, askerî karargâhlar, polis, jandarma, hudud ve gümrük ve muhafaza karakolları, harb ve ticaret gemileriyle hususî gemiler, makineli diğer deniz vasıtaları çekeceklerdir. Hususî mağaza ve müesseseler ancak bayramlarda ve umumî tatil günlerinde bayrak çekebilirler.

Diğer maddelerde bayrağın ne suretle orduda, denizde ve sairede çekileceği yazılıdır. Hususî evlerde bayrak çekilirken çabuk çekilecek, indirilirken yavaş yavaş indirilecektir. Bayrak getirilir ve götürülürken hürmet hissi izhar edilecektir. Bu sırada bayrağı yere atmak, sürüklemek, münasebetsiz vaziyetlerde tutmak caiz değildir. Bayrak kanununa ve nizamnamesine muhalif olarak bayrak yapan ve satanlar ceza kanununun 526 ncı mddesine göre tecziye edileceklerdir. Kanuna ve nizamnameye muvafık olarak çekilmiyen bayraklar mahallinin en büyük memurunun emrile indirilir. Bu nizamnamenin hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Başvekilimiz İstanbula geliyor

Ankara 14 (Telefonla) — Anlaşıldığına göre, Başvekil İsmet İnönü, mukarrer olan Karabük, Kastamonu seyahatini başka bir zamana tehir etmiştir. Başvekilimiz bir iki gün zarfında Tarih Kurultayında hazır bulunmak üzere İstanbula gidecektir.

Vekiller de yarından itibaren kongrede hazır bulunmak üzere İstanbula gideceklerdir.

Moskova sefirimiz geliyor

Ankara 14 (Telefonla) — Moskova Büyük Elçimiz Zekâi Apaydın bu akşamki trenle İstanbula hareket etmiştir.

Köy demircisi ve yapıcısı mektebi

Ankara 14 (Telefonla) — İzmirde köy demircisi ve köy yapıcısı namile bir mekteb açılacak, memleketin muhtelif yerlerinden buraya talebe gönderilecektir. Alınacak talebeler üç sınıflı köy mektebini, yahut ilkmektebi bitirmiş olanlar arasında seçilecektir.

Maarif müfettişlerinden Faik, Enver, bu talebeleri tesbit için köylere gitmişlerdir.

Maarifte yeni tebeddülât yok

Ankara 14 (Telefonla) — İstanbul lise ve ortamekteb müdürleri arasında yeni tebeddülât yapılacağı haberleri doğru değildir. Esasen bütün tebeddülât ve tayinler yapılmış bulunmaktadır.

Garbî Anadolu manevraları

Harekâtta donanmamız da mühim bir rol alacak

İzmir 14 (Telefonla) — Sonbahar manevraları Aydın ve Söke mıntakasında geniş bir sahada yapılacaktır. Manevraya mühim miktarda süvari, piyade, motörlü birlikler, motörlü topçu kuvvetleri ve hava filoları iştirak edecektir. Başvekilimizin manevraları sonuna kadar takib edeceği anlaşılmaktadır.

Buradaki alâkadar makamlar geniş mikyasta hazırlıklar yapmaktadır. Garbî Anadolu manevraları Trakya manevralarına nazaran daha ehemmiyetli telâkki edilmektedir. Bunun bir delili de donanmamızın ayni zamanda sahilin muhtelif noktalarına asker ihrac tecrübeleri yapacağıdır. Bu ihrac mevzuu ayrıca tetkik edilecektir.

Manevraları müteakıb hava ve kara kuvvetlerimiz, tayin olunacak bir sahada büyük bir geçid resmi yapacaktır. Halkın geçid resmini görmesi için bütün tertibat alınacaktır.

Almanyanın eski müstemlekeleri

Cenubî Afrika komiseri «Bu meseleyi konuşmağa hazırız» diyor

Londra 14 (A.A.) — Londradaki cenubî Afrika âli komiseri M. Tewater, bir mülâkat esnasında şöyle demiştir:

«— Almanyaya eski müstemlekelerinin iadesine müteallik bir itilâfa cenubî Afrikanın iştirak edeceğini zannediyorum.

Şimdiki süratile yürüyüp gitmekte olan ve bizi nihaî bir buhrana yaklaştırmakta bulunan teslihat muvacehesinde bu meselenin münakaşası için Almanya ile bir masa etrafında müzakerelerde bulunmak cesaretini göstermemiz icab eder.

Cenubî Afrika, bu cesareti göstermeğe amadedir ve elde edilecek neticenin gerek Almanya için ve gerek manda sahibi devletler için memnuniyete şayan olacağından eminim.»

79 köy okulu yapılacak

Ankara 14 (Telefonla) — Bu yıl Ankara Vilâyetine tâbi 79 köyde asrî köy okulu yapılmasına karar verilmiştir. Bu inşaat için Ankara Vilâyeti 15 bin, Maarif Vekâleti de 8,500 lira yardımda bulunacaktır.

Prens Chichibu Almanyadan ayrıldı

Berlin 14 (Hususî) — M. Hitler tarafından şerefine büyük bir ziyafet verilen; Japon İmparatorunun kardeşi Prens Chichibu bugün Hamburg'dan vapurla Japonyaya hareket etmiştir.

PARİS BORSASI

Paris 14 (Hususî) — Paris borsasının bugünkü kapanış fiatları şunlardır:

Londra 138,80, Nevyork 28,04, Berlin 1124, Brüksel 471,75, Amsterdam 1544, Roma 147,40, Lizbon 126,18, Cenevre 643,75, kurşun 21,5,7 1/2, bakır 62 - 62 1/2, kalay 264,05, altın 140,03 1/2, gümüş 19 15/16, çinko 22,0,7 1/2.

Hâdiseler arasında

İdeoloji harbi

Zamanımızın hususiyetlerinden biri de, bu iki kelimeyi sık sık yanyana getirmesidir. Her menfaat ve politika çarpışmasında bir ideoloji ihtilâfı aramak, zamanımıza has bir tahlil tarzı haline geldi. Tarihin hiçbir devresinde sosyalizm, demokrasi ve daha sonraları komünizm ve faşizm, bugünkü kadar canlı birer kelime olmamışlardır. Düne kadar yalnız birer dünya görüşü, yalnız birer iç politika ve idare sistemi ifade eden bu tabirler, son senelerde, taazzuv etmiş, silâhlanmış, maddî ve mücessem birer mücadele cephesi temsil eder görünüyorlar: İspanyada sosyalizmle nasyonalizmin boğuştuğu söyleniyor; Çinde Japon nasyonalizminin ve emperyalizminin yürüdüğü iddia ediliyor; Akdenizde faşizmin hakimiyet ihtiraslarından bahsolunuyor. İsterseniz bütün bunlara birer «harbizm» adını da koyabilirsiniz.

Gerçekten bir ideoloji harbi için - de miyiz? Fikirler menfaatleri, menfaatler fikirleri mi temsil ediyor? Uzaklara ve derinlere götürülen bir tahlil, esasta fikir mi bulur, menfaat mi?

Belki her dikkat eden görecektir ki, ideolojiler, birbirlerile değil, hayatla ve realitelerle mücadele halindedirler. Her ideoloji, düşman fikrin taarruzuna uğramadan evvel, hayatın ve realitelerin hücumu karşısında kalıyor: Politika ve aksiyon sahasında, nazarî mevzilerini bir türlü muhafaza edemiyen liberalizmin etatizmle, sosyalizmle birleşmeğe nasıl mecbur olduğunu görüyoruz; komünizmin de eski düşmanı demokrasiye gülümsemesi, hatta politika ve aksiyon sahasında onun prensiplerini benimsemesi, mücerred fikirle şe'niyet arasındaki mücadeleden doğma birer «fuoion» zaruretidir. Birbirinin tam zıddı iki ideoloji zannedilen nasyonalizmle sosyalizm, bugünkü Almanyada, bir vücudün iki eli gibi birbirine yakın ve lüzumlu iki eş haline getirilmiştir. Kolayca görülüyor ki bugünün bütün liberalizmleri, sosyalizmleri, nasyonalizmleri, komünizmleri, kitabdakinden çok farklı şeylerdir. Hatta belki de hayatta bunlara kitabdan kalan yegâne hatıra tek bir kelimeden ibarettir: Kendi unvanları.

Hayatla çarpışan bu fikirlerin, ameliyat ve tatbikatla boğuşan bu nazariyelerin birbirlerine saldıracak halleri kalmış mıdır? Tatbikatta nazarî vahdetlerini muhafaza etmiyorlar ki, Üniversite koridorlarını dolduran kitab münakaşalarının ciddî ve kanlı bir ideoloji harbine çevrildiğini kabul etmek mümkün olsun.

Şu var ki, bugünün cehennemî politika mücadelesinde, her menfaat, kendisine bir fikir asaleti verebilmek için herhangi bir ideolojinin ünifor - malarını giyiniyor; herhangi bir felsefî, iktısadî, içtimaî nazariyenin sırmalarını ve nişanlarını takıyor; herhangi bir dünya görüşünün kılıcını kuşanıyor. Bu üniformaların altında sırıtan şey, düpedüz, menfaattir. Yahud, koyu ve halis menfaat değilse bile, her milleti, her sınıfı, her zümreyi, her ferdi kendi kaderine doğru iten zaruretlerin muhassalasıdır ki, bunun tesirinden sıyrılmak imkânsız olduğuna göre, ideoloji harbi gibi görünen bugünkü politika ihtiraslarını ve mücadelelerini biraz tabiî bulmak lâzım gelir.

PEYAMI SAFA

İzmirde bir yangın

İzmir 14 (Telefonla) — Pamuk Mensucat Türk Anonim şirketi kâğıd deposundan yangın çıktı. Zarar üç bin lira kadardır. Depo 250 bin liraya sigortalıdır. Tahkikat devam ediyor.

İzmir Valisi Selâniğe gidiyor

İzmir 14 (Telefonla) — Vali Fazlı Güleç, İktısad Vekâleti Siyasî Müsteşarı Ali Rıza ile beraber yarın Selâniğe giderek hükûmet namına Selânik sergisini ziyaret edeceklerdir.

Tarih Kurultayına gelecek İzmir muallimleri

İzmir 14 (Telefonla) — Tarih Kurultayına İzmir lisesi ve ortamekteb muallimlerinden 27 kişi iştirak edecektir.

Meb'usları davet

Ankara 14 (A.A.) — Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliğinden:

20 eylûl 1937 tarihinde Dolmabahçe sarayında açılacak olan ikinci Türk Tarih Kurultayı ve sergisine bütün meb'us arkadaşlar davetlidir. Girmek için hüviyet varakalarını göstermek kâfidir.

Fransız manevraları

Londra 14 (Hususî) — İngiliz Harbiye Nazırile Erkânıharbiye reisi, Fransız ordusunun manevralarında bulunmak üzere Fransaya gitmişlerdir.

Zonguldak mektubu

Kömür istihsali artıyor

Fiatların yükselmesi istihsalin azlığından değil, navlun fiatlarının artmasındandır

Her memlekette maden kömürü davası başlıbaşına bir mesele olmakla beraber Türkiyemiz için bu dava daha çok müstesna bir gözle görülmek zarureti mevcud bulunduğu cihetledir ki Cumhuriyet bu mevzuu çok sıkı bir alâka, çok büyük bir dikkat ve itina ile takib etmektedir.

Türkiyemiz için kömür davası başka memleketlere nazaran daha çok mühimdir. Çünkü birkaç yıl önce; (petrol); kömürün yerini tutacak, kömürün ehemmiyet ve kıymeti iktısadiyesi kalmıyacaktır. diye bir nazariye serdediliyordu.

Halbuki son yıllarda (Petrol) a sahib olmıyan milletler, (petrol) ihtiyacını (kömür) den temine başlamışlar, bu davada muvaffak da olmuşlardır. Şu halde bugün (petrol), kömürün değil; (kömür), (petrol) un yerini tutmuştur.

Zonguldakta kurulan (Sömikok = Türk Antrasit) fabrikasının randımanı da bu davanın en büyük bürhanı sayılabilir.

Bunun içindir ki Türkiyemiz petrol buluncıya kadar (kömür) sadece kendi kıymetile değil, petrol ihtiyacını karşılıyacak bir kıymet olarak da telâkki edilmek lâzımdır.

Memlekette yer, yer kurulan fabrikaların kömüre istinad etmesi, Türk kömürünün istihlâk sahasının ta (Cebelütarık) a kadar uzamış bulunması, ormanların harab olmasına sebebiyet veren ve iptidailiğin bir alâmeti sayılan odun ve odun kömürü yerine maden kömürü ve kömürden müştak maddelerin istihlâki gibi sebebler memleketimiz için kömür davasına hususî bir ehemmiyet verilmesini icab etmektedir.

***

Zonguldak kömür havzasında Fransızlardan satın alınarâk imal ve istihsali Eti Banka devredilen madenlerle havzanın tamamı hukukan millileşmiş bulunmaktadır.

Millî hükûmetin havzaya verdiği hususî kıymet ve ehemmiyeti çok yakın takdir eden millî müesseselerimiz istihsali kuvvetlendirmek ve çoğaltmakta hiç de vakit kaybetmiş değillerdir.

Eti Bank Fransızlardan satın alınan madenlerde istihsale başlıyalı henüz üç, nihayet dört ay olduğu halde kömür istihsalinde çok mütebariz farklar görülmektedir.

Fransızlar geçen 1936 yılının temmuz ayında (26,890) ton kömür çıkardığı halde Eti Bank bu yılın temmuz ayında (35,660) ton, gene Fransızlar geçen 1936 yılının ağustos ayında 27,110 ton kömür çıkardığı halde Eti Bank bu yılın ağustos ayında (38,660) ton kömür çıkarmıştır.

Bir maden ocağında bu tezayüdün ehemmiyet ve kıymeti çok büyük olmakla beraber bu vaziyet bir netice olmaktan çok uzaktır. Bu vaziyet olsa, olsa bir mukaddeme, bir başlangıç sayılır.

***

Kömür fiatlarında bu yıl tereffü olduğundan bahisle bu tereffüün istihsal azlığından ileri geldiğine dair bazı neşriyat görüyoruz.

Kömürde az da olsa bir tereffü bugün için mevcud olmakla beraber bu tereffüde istihsal hiç de amil değildir. Çünkü istihsal mutlak olarak geçen yıldan az olmadıktan başka bilâkis fazladır da. Bütün bir yıl antrasit fabrikasının istihsalâtı oldukça mühim bir kıymettedir. Havzadan bu yıl (briket) de ihrac edilmektedir.

Kömür fiatları hükûmetin idarî bir kararile tesbit edilmiş olup madenci bu fiat dahilinde satış yapmaktadır.

Şu halde fiat tereffüünün sebeblerini başka sahalarda aramak lâzımdır. Filhakika geçen sene navlun fiatları yüz, yüz on kuruş arasındayken bu sene hariçî navlun fiatlarının yükselmesi sebebile bizde de navlunlar birdenbire yüz altmış, yüz seksen kuruşa fırlamıştır.

İşte navlun fiatlarındaki bu tereffü kömürün tereffüü şeklinde görülmekte ve gösterilmektedir.

***

Bugün artık, kömür havzamızdan azamî istifade yolları programla tesbit edilmiş bulunmaktadır. Millî hükûmetimizin eli ve emeği olan her işin mutlak muvaffakiyetle başarılacağına eminiz..

Biz, bu emniyeti bugünkü başlangıcdan alıyoruz. Çok yakın bir gelecekte kömür havzamız bize milyonlar verecektir.

B. G.

Sirkecide dün bir otomobil yarışı başladı

Dün akşam saat 22 de Sirkeci tren istasyonu heyecanlı bir yarışın başlangıcına sahne oldu. İstanbulda başlıyan bu yarış Avrupa ekspresinin müntehası olan Belçikanın Ostende şehrinde nihayet bulacaktır. Üç gün evvel İstanbula gelmiş olan Londranın maruf gazetesi Daily Mail'in muharrirlerinden W. A. Mckenzie ile Humber otomobil fabrikası müdürleri D. H. Noble ve T. Saunders, Ostande - İstanbul yolunu tam 66 saatte katetmişlerdir. Ekspres treni dahi bu mesafeyi takriben ayni müddette yapmaktadır.

Bundan cesaret alan İngilizler dün akşam trenle Sirkeciden hareket etmişlerdir. Maksadları trenden evvel Ostende'a varmak ve orada, buradan teşyi ettikleri bir yolcuyu karşılamaktır. Ayrıca W. A. Mckenzie yol intıbalarını «Cumhuriyet» e yollıyacaktır. İngiliz meslektaşımızın hiç şüphesiz alâka ile karşılanacak intıbaları bir haftaya kadar gazetemiz sütunlarında çıkacaktır.

İngiliz seyyahlar dün akşam Sirkeci garında Türkiye Turing Klübü heyeti idare reisi Şükrü Âli ve «Cumhuriyet» muharrirleri tarafından teşyi edilmişlerdir.

Belgrad elçimiz

Belgrad elçimiz Ali Haydar Aktayın, Belgraddan şehrimize hareket ettiği bir telgraf haberine atfen yazılmıştı. Aldığımız malûmata göre, Ali Haydar Aktay elyevm Belgradda bulunmaktadır.

Ankarada yapılacak koru

Ankara 14 (Telefonla) — Yenişehirde su deposu etrafındaki saha bir koru haline getirilecektir. Bunun için hazırlıklar ikmal olunmuş ve on binlerce fidan sipariş edilmiştir. Koru, Ankaranın en güzel bir gezme yeri olacaktır.

Ankarada yapılacak 150 ev

Ankara 14 (Telefonla) — İstasyonun arka tarafındaki fidanlığın karşısında bahçeli evler kooperatifinin inşasına karar verdiği yüz elli evin temel atma merasimi önümüzdeki hafta içinde yapılacaktır.

Marmarada bir motör battı

Mürefte 14 (Hususî) — Bandırma limanına mensub Hâminin Cumhuriyet motörü 1800 çuval çimento yüklü olarak İzmire gitmekte iken, gece saat beşte Marmara adası önlerinde batmıştır. İnsanca zayiat yoktur.

İspanyol çıkmazı önünde müsellâh sulh

[Başmakaleden devam]

Bu aşırı derece tabirine dikkat olunmasını rica ederiz. Çünkü dahilî İspanyol cidaline şimdiye kadar sağdan ve soldan bir takım müdahaleler vuku bulduğu bu devletlerin meçhulü değildir. Bu devletler müdahalelerin bu kadarını bilmemezlikten gelerek işin sulhu bozacak ve kavgayı başkalarına ve başka sahalara sirayet ettirecek yolda yeni hareketler yapılmamasını istiyorlardı. Nihayet sulh herkesin muhtac olduğu bir nimet olduğundan İspanyol meselesinde hususî bir maksad takib etmiyen devletler, başkalarının daha ileri gitmiyecekleri umudlarını beslemekten hâli kalmıyorlardı, ve hâlâ da kalmıyorlar. **Sulh hatırı için gösterilen sabrın bu derecesine tarihin hiçbir devrinde tesadüf olunmamıştır demekte hata yoktur.**

Dahilî İspanyol cidali dünya sulhunu bozamamak için bu mücadelede iki İspanya tarafından hangisi galib çıkarsa çıksın, İspanyol millî hürriyet ve tamamiyetinin halelden masun kalacağı bir hakikat olarak bilinmek ve kabul edilmek lâzımdır. Eğer ortaya bazı devletler çıkar da iki İspanya tarafından birinin veya diğerinin galebesinden kendilerine maddî veya manevî menfaatler teminine kalkışmağı şimdiden hatırlarına muhkem surette yerleştirmiş bulunurlarsa bu takdirde bu İspanyol çıkmazının ergeç büyük bir musademe felâketine müntehi olacağına şimdiden muhakkak nazarile bakmakta hata olmaz. Bundan dolayıdır ki mesele bir müddettenberi ve bilhassa son günlerde daha ziyade sulh ve harb ihtimalleri arasında bocalamağa başlamıştır. Vaziyetin hakikî safhasını böyle görmek lâzımdır.

Denizaltı gemilerinin Akdenizde korsanlığa sevkedilmeleri sözde dahilî İspanyol meselesine yapılan müdahalelerin yukarıda işaret ettiğimiz aşırı derecesini teşkil eylemiştir, ve böylelikle sulh uçurumuna bu defa da başka cepheden yaklaşılmıştır. Bu korsanlık hareketlerine karşı alınan tedbirlerin süsellâh sulh usulüne bir mukaddeme teşkil etmekte olduğunu kimse inkâr edemez. Ancak bu tedbirlerin teknik mahiyetine fazla ehemmiyet verilmek suretile fevkalâde mülâyim ve hakikaten sulhu koruyucu bir hadde tutulması dikkate lâyıktır. Akdeniz emniyetini korsanlıktan korumak için tedbir alan devletlerin bu tedbirlerde tamamen sulhcu oldukları kimsenin itiraz edemiyeceği kadar açık bir hakikattir. Yalnız şurasını teslim etmemek imkânı yoktur ki bu tedbirlerle sulhun müsellâhan muhafazasına geçilmiş bir vaziyetin mukaddemeleri üzerindeyiz. Bununla sulhun harben muhafazasına mecbur olmak vaziyeti arasında ancak bıçak sırtı kadar bir mesafe vardır. Bu ise vaziyetin ciddiyet ve vahametini her göze kolaylıkla gösterecek bir bedahettir.

Temenni edelim ki bu korkunc ihtimal nihayet akli selimin hakimiyetini temine medar olsun.

YUNUS NADİ

HEM NALINA MIHINA

Atçılık ve binicilik

Memlekette atçılığın ve binicili-ğin en büyük hamisi Başvekilimizdir. Bu himaye çok yerindedir. Çünkü, atçılık ve binicilik,

1 — Çok güzel ve asil bir spordur.

2 — Millî müdafaa bakımından atın ve süvarinin kıymeti büyüktür.

3 — At, nakliyat ve ziraat işlerinde, insanın en iyi yardımcılarından biridir.

İsmet İnönünün himayesi sayesinde, binicilik sporu Ankara ve İstanbulda hayli intişar etmiştir. Siviller arasında ata binenlerin miktarı gittikçe artmaktadır. Sipahi Ocağı, Süvari Binicilik okulunun yardımını da temin ederek birkaç yıl evvel bu sahada gösterdiği faaliyeti tekrar canlandırırsa, biniciliğin, İstanbulda, daha süratle yayılacağına şüphe yoktur.

Millî müdafaa bakımından atın kıymeti asla azalmamıştır. Süvari, bütün ordularda hâlâ mevkiini muhafaza etmektedir. Gerçi, yolları bol ve güzel memleketlerde, motör, atın yerini almıştır amma burada mühim bir nokta vardır. Motör tekerleği mağlûb etmiştir, yoksa semeri değil. Yolsuz ve dağlık arazide, semer ve at, tekerleğe ve motöre faiktir. Çünkü böyle yerlerde, yalnız, at ve katır sırtında nakliyat yapılır. Dağların keçi yollarına motörlü de olsa tekerlek değil; hayvan tırmanır. Bizimki gibi yolları az, dağlık arazisi çok ve henüz petrolsuz memleketlerde, atın, millî müdafaa bakımından kıymeti çok büyüktür. Motörleşmiş ve makineleşmiş kıt'alarımız, ne kadar artarsa artsın, ordumuz, gene yüz binlerle hayvana muhtac olacaktır; süvari için, topçu için ve nakliye için.

Süvari hayvanları bakımından, atçılığımızda mahsus bir terakki vardır. Geçen gün İzmirin kurtuluş gününe aid fotoğraflara bakıyordum. 1922 de yıldırım süratile İzmire giren süvari kolordumuzun yerli hayvanları o kadar küçükmüş ki resimde, süvarilerin ayakları yere değecekmiş gibi görünüyor. Halbuki şimdi yerli süvari hayvanlarımız, daha Macar atları derecesinde yüksek olmakla beraber, 15 yıl evvelkine nazaran hayli büyüktürler. Demek ki süvari hayvanı yetiştirmekte mahsus bir terakki var. Henüz memlekette topçu hayvanı yetiştirilmediği için bu cihetı geçiyorum.

Nakliye ve ziraat işlerinde at kullanmağa gelince, bizim memlekette atla ziraat yapan köylü yok gibidir. Nakliye işlerinde de, yalnız şehirlerde atlı arabalar görülüyor. Köylerde, yalnız öküz ve mandaya rağbet ediliyor. Sebebi, öküz ve mandanın ata nisbetle daha iktısadî olmasıdır. Halbuki Avrupanın en çok motörleşmiş memleketlerinde, hatta komşumuz Bulgaristanda dahi, köylerde, bizdeki ile kıyas kabul etmiyecek kadar çok at gördüm. Hele Macaristanda ve Büyük Harbden evvel Macaristana aidken şimdi Yugoslavya ve Romanyaya geçen yerlerde, gayet çok ve gayet güzel hayvanlar vardı. Bu müşahededen sonra anladım ki memlekette bol at yetiştirmek için at yarışları ve resmî haralar hiç de kâfi değildir; köylünün, ziraat ve nakliyat işlerinde at kullanması lâzımdır. Atın müşterisi yalnız devlet olmaz da, köylü de at alırsa hayvan yetiştirenler, elbette çoğalır ve işte ancak, o zaman, iyi ve bol at yetiştirmek hususundaki emellerimiz tahakkuk eder. Köylünün ata rağbet etmesi için ne yapmak lâzımdır? Bu, bir iktısadî meseledir. Onu da, bu işin mütehassısları söylesinler. Ben, yalnız gördüğümü kaydettim; o kadar.

Mareşal F. Çakmak

Genelkurmay başkanı bugün İstanbula geliyor

Ankara 14 (Telefonla) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmiştir. Mareşal, istasyonda Vekiller, generaller ve askerî erkân tarafından uğurlanmıştır.

Küçük hikâye

Ana, oğul ve radyo

Bir gün oğlu, kendisine bir radyo hediye ettiği zaman Madam Retrait son derece sevinmişti. Tahtası parıl parıl parlıyan ve içi, lâmbaları, bobinleri, telleri, kalbi ve ciğerlerile, vücudü beşer gibi bakıldıkça insana ürpermeler veren bu radyo makinesi ne güzeldi! Madam Retrait bu makineyle en uzak istasyonları bulabilirdi, yeter ki gece geç vakitlere kadar uyanık kalmağı göze alsın ve bilhassa hava fırtınalı olmasın. Bu hediye Madam Retrait'yi hakikaten çok sevindirmişti; çünkü beşer kalbinin daima çocuk kalan bir tarafı vardır. (Radyo yaşını başını almış kimselere göre bir oyuncaktır), ve sonra çünkü bu radyoyu kendisine oğlu almıştı.

Oğlunun Pariste oturması Madam Retrait'ye Amerikada oturuyormuş gibi uzak görünüyordu. Her sene annesini görmeğe gelmiyordu. Bu, annesini görmek istememesinden değildi. Fakat bir genc adamın ne demek olduğunu bilirsiniz, vakit buldu mu, spora, eğlenceye, seyahate dalar. Anne yüzü de bir memlekettir, bakılmasına asla doyulmaması gereken güzel bir memleket; fakat en güzel memleketin insanın doğduğu yer olduğunu anlamak için biraz zaman geçmesi ve biraz serserilik etmiş olması lâzımdır. Bugün, Madam Retrait buna emindi, bir gün oğlu, mezuniyetini yanında geçirmeğe gelecekti. Belki ihtiyarlamağa başladığı zaman. Evlâdlar ana baba muhabbetini bir müddet kaybetseler bile bir gün tekrar onu arar ve bulurlar.

Madam Retrait, küçük kasabasında, oğlunu bekler gibi yaşıyordu. Gelse gelse, ağustosta geleceğini bildiği halde onu bütün sene beklerdi. Kapısının önünden geçen otomobillere, birinden oğlu inecekmiş gibi, bakıyor, her kapı çalınışında gelen ekmekçi, sütçü, postacı değilmiş gibi, yerinden sıçrıyordu. Ve ağustos gelince, oğlundan: «Nevyorka gidiş geliş, herşey dahil olmak üzere iki bin beşyüz frank; kaçırılır mi, sen söyle anneciğim» gibi bir mektub aldığı zaman, zayıf bir «Ah!» salıvermekle beraber sevinmiyor da değildi. Yavrucak bu seyahati kimbilir nekadar hararetle istiyordu! Ve Madam Retrait, harita üzerinde, vapurun gittiği yolu parmağile takib ederek, bu seyahati oğlu ile beraber yapmış olurdu. Zaten, oğlu yanına geldiği zamanlar, tahayyül ettiği sevinc asla yüzde yüze çıkmıyordu: Madam Retrait muntazam, derli toplu idi, oğlu ise derbederin biri; Madam Retrait sigara içmezken oğlu teneffüs eder gibi pipoyu ağzından düşürmezdi; sonra, kendisine sevdiği yemekleri yapmak için kollarını sıvayıp mutfağa girmiye görsün, zevzek oğlan hemen arkasından koşar, türlü fıkralar, hikâyeler anlatarak, kadıncağızı şaşırtır, yemeklere olan olurdu. Bu hal karşısında Madam Retrait, oğlunun otuza yaklaştığını unutur, onu hâlâ on yaşında zannederek, o zaman söylediği sözleri, bir sevki tabiile, tekrarlardı: «İçeri girmeden evvel ayaklarını paspasa silsene; masa örtüsündeki bu leke de ne oluyor, beceriksiz!» Maamafih Madam Retrait'nin, oğluna böyle takılması, daha ziyade, onun, kendisile beraber konu komşuyu ziyarete gelmediğinden, papaz efendile sofraya oturmaktan hoşlanmadığındandı; buna mukabil belediye kahvesine bilârdo oynamağa gitmesini de kıskanmaktan kendini alamazdı. On beş gün geçip de, oğlu gidince, Madam Retrait'ye ağır bir hüzün çöküyordu.

O sene ne plâj sevdası, ne seyahat hulyası vardı. Oğlu gelecekti, bu mu - hakkaktı; mektubla bildirmişti.

Madam Retrait, gününü pek bilmiyordu amma, galiba ağustosun on beşinden evveldi.

Ağustosun haftası olmuştu, dört beş güne kadar gelmesi lâzımdı. Madam Retrait sabırsızlanıyordu.

Bir akşam gene radyo başında idi. Ajans feci bir tren kazasını haber veriyordu:

«Marsilya sürat katarı, Laroche'da raydan çıkmıştır. Sebebi henüz bilinmiyor. Ölenler...» Madam Retrait anide çığlığı kopardı. İlk okunan isim oğlu - nundu.

Ah o gece! Söylemeğe ne lüzum var, anne kalbidir bu. İnsanın bir tek evlâdı olur da, onu da kaybederse!.. Sabahleyin, Madam Retrait, yolculuk hazırlıkları yaptı, gidecekti, oraya gidecekti. Kendisine uğramağa gelen eski bir komşu:

— Oraya gitmeğe ne lüzum var? dedi. Hem takatiniz de yok...

Madam Retrait, gülümsemeğe çalışarak:

— Takatim vardır, yavrucuğumu buraya getirecek kadar takatim vardır.

Saat sekiz oluyordu. Kapı çalındı. Bir telgraf. Bir telgraf mı? Fakat Madam Retrait'ye asla telgraf gelmezdi. Yalnız, zavallı Marcel'ciği senede bir kaç defa...

— Ah! Demek kara haberi bildiriyorlar; halbuki radyo daha tetik davrandı. Ve telgrafı açtı ve açmasile bağırması bir oldu, sevincinden.

— Oğlum yaşıyor.. Yaşıyor!

Ağlıyordu, keyfinden ağlıyordu.

Fakat komşu da telgrafa göz atınca, hafifçe Madam Retrait'nin omzuna vurarak:

— Hayır hemşire hayır. Telgraf dün akşam Lyon istasyonundan saat sekizde çekilmiş, yani trenin hareketinden evvel..

Madam Retrait tekrar telgrafı aldı, okudu ve gözleri apaçık olarak olduğu yere düştü. Hakikaten radyo daha tetik davranır.

Çeviren:
CEVAD SADIK

Mudanyanın kurtuluş bayramı

Kurtuluş merasiminden bir intıba

Mudanya (Hususî) — Mudanyanın kurtuluş bayramı bu sene büyük merasim ve tezahüratla kutlulanmıştır. Merasimde Bursa Valisi ve meb'uslarımız da bulunmuştur. Merasimden sonra Hayri İpar tarafından tesis edilen Doğumevinin küşad resmi icra edilmiştir. Ordumuza bir de tayyare hediye eden Hayri İpara Vali tarafından teşekkür edilmiştir.

Konya vilâyetine giden göçmenler

Her türlü ihtiyacları temin ediliyor

Konya (Hususî muhabirimizden) — Çumra kazasının Çumra merkezine yerleştirilmiş olan göçmenler 300 hanede 1094 nüfustur. Bu göçmenlere tahsis olunan arazi kendilerine dağılmış ve tapu senedine bağlanmıştır. Ayrıca bağ ve bahçe yerleri de ayrılarak kendilerine verilmiştir. San'atkâr olanlar için dükkân arsaları gösterilmiş, göçmenlerin hepsi müstahsil vaziyete geçirilmiştir. Göçmenler şimdi tarlalarını ekmiş, kendi işlerine sarılmış bulunuyorlar.

Bir sene zarfında bunlara nüfus başına 240 kilo yemeklik, 75 er kilo tohumluk buğday dağıtılmış, nakdî bazı yardımlar yapılmış, pulluk, araba, öküz ve muhtac olanlarına 217 takım elbise, 864 metro pazen verilmiştir.

Göçmenlerin sağlık durumu iyidir. Hasta olanlar iskân tahsisatile tedavi ettirilmiştir. Göçmenlerin ev kiraları tediye olunmuş, san'atkâr kısmına san'atlarına başlamaları için gereken sermayeler verilmiştir. Kışlık ihtiyacları olan odun ve kömür de hazırlanmıştır.

Şimdi bu 300 hane göçmen için şimendifer güzergâhı olan kasabada 300 modern ev yaptırılmaktadır. Bu evlerden 100 tanesinin çatıları atılmıştır. Hepsi teşrinievvel sonuna kadar bitmiş ve göçmenler de içerilerine geçmiş bulunacaklardır.

Çumrada göçmen çocuklarının ilk tahsil ihtiyacını karşılamak üzere iskân tahsisatile bir de tam teşkilâtlı bir okul binası yaptırılmaktadır.

Ehlî hayvanlar sergisi

Şehrimizde eylûlün 29 uncu günü bir ehlî hayvanlar sergisi açılacaktır. Sergiye yalnız saf ve yarımkan Arab tay ve kısrakları iştirak edecektir. Ziraat Vekâleti sergide kazanacaklara verilmek üzere 1240 liralık mükâfat havalenamesi göndermiştir.

Yarın akşam
SARAY sinemesında
Bütün güzelliği ile hâlâ yaşamakta olduğunu göreceğiniz:

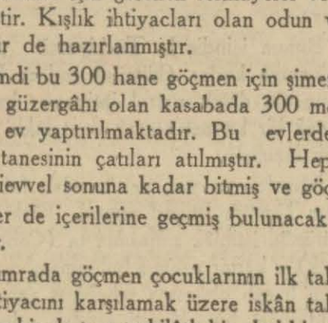

Jean HARLOW
Teselli bulamıyan nişanlısı
WILLIAM POWELL
ve şirin
MIRNA LOY
ile birlikte:
İKİ KARILI KOCA
filminde, Saray sineması JEAN HARLOW'un ölümünden iki ay evvel çevirdiği iki filmden biri olan bu seçme filmi, mevsime rağmen sevgili müşterilerine takdim edebilmekle bahtiyardır.
Yerlerinizi önceden tutunuz.
İlâveten: Çiçekler nasıl yetişir?
Türkçe öğretici filim

ALKAZAR
SİNEMASI
Bugün matinelerden itibaren
Yeni sinema mevsimine

Dünyanın 8 nci harikası denilen
Bay TEKİN AFRİKADA
filmile giriyor.
100 sene sonrayı gösteren 21 nci asrın filmi.

Bu akşam MELEK sinemasında
Büyük Sinema Galası olarak
Nefis bir aşk - Güzellik - Musiki ve Heyecan Filmi
İLK ACI
Baş rollerde:
MAGDA SCHNEİDER - İVAN PETROVİTSCH
AYRICA ilâve olarak
1 — Paramount dünya haberleri gazetesi
2 — Çiçekler nasıl yetişir Türkçe öğretici film.
Numaralı yerlerinizi evvelden aldırınız, Telefon: 40868

SÜMER SİNEMASININ
ilk açılma programını gidip görünüz.
FERNAND GRAVEY JACQUELİNE FRANCELL ve ALERME
tarafından oynanmış güzel bir Fransız filmi
EBEDÎ SENFONİ
İlâveten: EKLER JURNAL en son dünya havadisleri.
ve ayrıca Çin Vilâyeti (PEKİN) hakkında ilmî bir film

SİNEMA

Alman filimlerinin yeni iki siması

1937-38 mamulâtında Hilde Weissner ile Maria von Tasnady büyük muvaffakiyetler kazandılar

Hilde Weissner

Maria von Tasnady

Hilde Weissner Almanyanın yüksek memurlarından birinin kızıdır. Stettni lisesini bitirdikten sonra tanınmış artist Herbert Huebner'den talâkat dersi aldı. İlk küçük rollerini «Hamburg» tiyatrosunda oynadı, sonra Prag'daki Alman tiyatrosuna geçti ve dört sene evvel «Berlin Devlet Tiyatrosu» na angaje edildi. «Yanlışlıklar Komedisi» ismindeki piyeste oynadığı Adriana, Faust'un ikinci perdesinde temsil ettiği Hélène, Oresti'deki Pallas Athène, «Amphitrion» daki Alemène rollerinde seyircilerle birlikte bütün san'at erbabının nazarı dikkatini celbetti.

Filimde onun ilk rejisörü, bugünkü Alman devlet tiyatroları direktörü Gustaf Gruendgen oldu. «Grand-Duc'ün Hesabları» kordelâsında ona mühim bir vazife verdi. Emil Janings'in «Traumulus» unda Yadwiga rolünü oynıyan da odur. Son zaferi ise Hans Albers ve Heinz Rühmann'la birlikte çevirdiği «Sherlock Holmes» tedir.

Maria von Tasnady'ye gelince o aslen Transilvanya'lıdır ve bir doktorun kızıdır. İlk tahsilini doğduğu kasabada yaptıktan sonra Buda-Peşte'ye gelmiş ve oradaki kız liselerinden birinde okumuştur. Dört sömestr kadar da Buda-Peşte Üniversitesi Dil Fakültesine devam etmiş ve bu esnada gazetecilik de yapmıştır. Bir müddet sonra Buda-Peşte Artistler Akademisine girmiş, müteakiben Berline gelerek serbest tiyatro kurlarını takib etmiştir. İlk defa sahneye Buda-Peşte'de çıktığı gibi, filimde de ilk vazifeyi gene bir Macar kordelâsında almıştır.

Maria bütün dünyada olduğu gibi memleketimizde de büyük takdirler kazanan «Dokuzuncu Senfoni» filminde Lil Dagover ve Willi Brigel'in yanında onlardan daha aşağı bir artist olmadığını ispat etmiştir. Son defa Lil Dagoverle birlikte Willy Fritsch'in çevirdikleri «Bir Çocuk İçin Mücadele» ve «Madam Sylvelin» kordelâlarında san'at kudretini bir kat daha ilerletmiş olduğunu göstermiştir.

Bir iki satırla

Çolin Clive öldü

İngilterenin en meşhur tiyatro ve sinema artistlerinden Colin Clive ölmüştür. Bizde İngiliz filmi pek fazla geçmediği için onu belki görmedik. Fakat bütün dünyaca tanınmış bir karakter aktörüydü. 1900 senesinde dünyaya geldiğine nazaran henüz 37 yaşındaydı. Kendisi Hindistan alaylarının kumandanı Lord Clive'in torunudur. O da Büyük Britanya Harb okulundaydı. Fakat bir at kazası neticesi ayağı zedelendiğinden askerî meslekten uzaklaştı ve aktör olmağa karar verdi. İlk rolünü 1919 da temsil etti. 1926 da san'at âleminde tanınmış bir şahsiyetti. En büyük tiyatroda «Rose Marie» yi ve «Temaşa Gemisi» ni temsil etti. Sesssiz olarak Corinne Griffith'le oynadığı «Lady Christine» ve John Boles, Mac Clark'la oynadığı «Frankenstein», sesli olarak da David Manners'le çevirdiği «Gün Batarken» kordelâları meşhurdur. En son olarak Miryam Hopkins'le birlikte fransızcasını Anabella, Jean Pierre Aumont ve Charles Vanel'in temsil ettikleri «Son Uçuş» un muharriri tarafından hususî surette tertib olunan ingilizce versiyonunda oynamıştı.

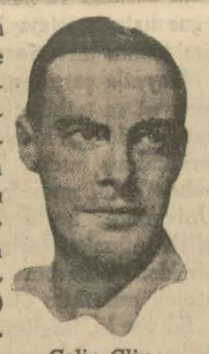

Colin Clive

★ Evvelce M. G. M. şirketinin kontratı altında bulunan ve William Powell ile Myrna Loy'un çevirdikleri «Zayıf Adamın Peşinde..» filminde muvaffakiyetler kazanan Asta ismindeki köpek Columbia şirketi tarafından angaje edilmiş ve «Acı Hakikat» filminde oynatılmıştır. Bu kordelâda başrolleri Irene Dunne ile Gary Grant temsil etmektedirler. Asta'nın yakında içinde oynıyacağı diğer bir filmin adı da «Mister Smith» tir.

★ Akdenizde sayahate çıktığını yazdığımız Madelaine Carroll gezdiği ve geçtiği bütün yerlerin şayanı dikkat noktalarını bizzat filme çekmektedir.

J. Boles'in yeni partöneri

Viyanadan Holivud'a getirilen güzel artist Luli Desta'nın orada ilk çevirdiği filim «Şehirde Karışıklık» tı. Bunda kazandığı muvaffakiyet onun yeni angajman bulmasına sebebiyet vermiş ve Columbia şirketi Luli için hususî senaryo hazırlamıştır. Yakında çevrilmeğe başlanacak olan bu kordelânın adı «Bir Artistle Evlendim» olacak ve rejisör Marion Gesnigs tarafından idare edilecektir. Luli Desta'ya bu eserde partöner olarak John Boles seçilmiştir.

★ Boğazından ameliyat olan Grace Moore'un çevirmekte olduğu «Yeni Bir Aşk Peşindeyim!» filmini bitirdikten sonra rahatsızlanmış olması Columbia şirketi müdürlerinin memnuniyetini mucib olmuştur. Çünkü bu hastalık filmin ortasında vukua gelmiş olsaydı binlerce dolar ziyana girilecek, angaje edilen orkestra heyetinin ve sairenin paraları boşuboşuna verilecekti. Grace Moore bu filminde «Faust» operasının «Mücevherler Nağmesi», Manon operasının «Gavott» u ile «Traviata», «Madam Butterflay», «André Chenier» operalarının en meşhur pasajlarını terennüm etmiştir.

★ Almanyada çevrilmekte olan, başrollerini Paul Richter, Hansi Knoteck ve H. A. von Schettow'un oynadıkları «Ormanda Hâkim Olan Sükût» filmi bitmiştir.

Teşekkür

Oğlum Koçonun bacağındaki ârıza sebebile icab eden cerrahî ameliyeyi muvaffakiyetle yapan Taksimde İstiklâl apartımanında operatör Şinasi Hakkı Erele alenen teşekkürlerimi sunmağı vazife bilirim.

Terzi A. Ekonomidis

Evlenme töreni

Maliye mütehassısı Kesriyeli Bay Eşrefin kardeşi Bayan Saadetle veteriner albay Sabri Akalının oğlu Nafıa Vekâleti mimar mühendislerinden Şekib Akalının evlenme töreni dün gece Park oteli salonlarında sabaha kadar neş'e ve sürürla kutlulanmıştır. İki tarafa da saadetler dileriz.

Yarınki perşembe günü saat 2,30 da
ASRÎ SİNEMA
2 büyük filmle yeni sinema mevsimini açıyor.
Bir gecenin skandalı
KLARK GABLE ve CONSTANCE BENNETTE
tarafından aşk ve ihtiras filmi
Cesur Muhbir
RICHARD TALMADGE ve LUNA WALTERS
tarafından teessür ve heyecan filmi
Sinemamız, 1937 modeli R. C. A. FOTOFON yeni makinelerle mücehhezdir.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:

12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,05 muhtelif plâk neşriyatı - 14 son - 18,30 plâkla dans musikisi - 19,30 konferans :Beyoğlu Halkevi namına: İçtimaî yardım. Şükûfe Nihal Başar tarafından - 20 Bürhan ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 20,45 Feyziye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, saat ayarı - 21,15 orkestra - 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı - 22,30 Şan: Türkçe. Piyano refakatile Bayan İnci tarafından - 23 son.

VİYANA:

18,05 karışık yayın - 18,20 MUSİKİ - 19,25 karışık yayın - 20,25 ORKESTRA MUSİKİ - 21,45 MUSİKİ - 22,25 kıraat - 22,45 ŞARKILAR - 23,25 musiki, istirahat esnasında haberler.

BERLİN:

18,05 MUSİKİ: SCHUBERT'in ESERLERİ - 23,05 hava, haberler, spor - 23,35 DANS MUSİKİSİ.

PEŞTE:

18,35 ÇİNGENE ORKESTRASI - 19,35 hikâye - 20 orkestra konseri - 21,05 konferanslar, haberler - 22,15 CAZBAND TAKIMI - 22,45 MACAR MUSİKİSİ, istirahat esnasında ASKERÎ BANDO - 1,10 son haberler.

BÜKREŞ:

19,05 ORKESTRA KONSERİ - 20,35 konferans, gramofon - 21,40 KEMAN KONSERİ, ŞAN KONSERİ - 22,35 karışık yayın - 22,50 GECE KONSERİ - 23,50 haberler.

BELGRAD:

18,25 ŞARKILAR - 18,55 gramofon, halk şarkıları, ulusal yayın, haberler - 21,05 KONSER - 21,50 gramofon, mizah, haberler, gramofon.

LONDRA:

19,05 ORKESTRA KONSERİ - 19,55 karışık program - 21,05 ŞAN KONSERİ - 21,35 konuşma - 22 AÇIK HAVA KONSERİ - 22,45 EĞLENCELİ KONSER - 23,35 Berlinden: DANS MUSİKİSİ - 24,05 DANS HAVALARI - 24,35 karışık yayın.

PARİS [P.T.T.]:

18,20 kıraat - 18,35 MUSİKİ - 18,45 konuşma - 19,05 ŞARKILAR, PİYANO KONSERİ - 19,35 gramofon, haberler, eğlence - 2135 KORO KONSERİ - 22,05 radyo fantezisi - 22,35 oda musikisi - 23,35 karışık yayın.

ROMA:

18,05 haberler, DANS MUSİKİSİ - 18,55 karışık yayın - 22,05 SNEFONİK KONSER - 23,05 haberler - 23,20 KORO KONSERİ - 24,05 haberler, hava - 24,35 DANS MUSİKİSİ.

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Eminönünde (Beşir Kemal), Beyazıtda (Belkis), Küçükpazarda (H. Hulûsi), Eyübde (Mustafa Arif), Şehremininde (Nazım Sadık), Karagümrükte (Kemal), Aksarayda (Etem Pertev), Şehzadebaşında (Üniversite), Samatyada (Rıdvan), Bakırköyde (Merkez), Fenerde (Emilyadi), Alemdarda (Ali Rıza).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde (Galatasaray), Posta sokağında (Garih), Galatada Topçular caddesinde (Hidayet), Taksimde (Kemal Rebül), Kurtuluş caddesinde (Galopulo), Şişli Maçka caddesinde (Feyzi), Kasımpaşada (Vasıf), Hasköyde (Barbut), Beşiktaşta (Ali Rıza), Sarıyerde (Nuri).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdarda (İmrahor), Kadıköyde Eskiliskele caddesinde (Sotiryadis), Yeldeğirmeninde (Üçler), Büyükadada (Şinasi Rıza), Heybelide (Halk).

Bahçe Mimarı
Mevlûd Baysal
Dördüncü Vakıf Han dördüncü kat, 18 numara. Telefon: 23426

Büyük şehir ve kasaba parkları; Anıt, meydan, çocuk parkları ve villâ bahçeleri için modern proje ve plânlar hazırlar; keşifnameler tanzim eder. Projelerin arazide tatbikatını deruhde ve taahhüd eder.

Büket, nişan sepeti ve çelenkler için yapılan siparişler sür'atle hazırlanır.

Çiçek, sebze tohumları; fide ve fidanlar; süs, meyva ağaç ve ağaççıkları; bahçe alât ve edevatı ve ehliyetli Bahçıvanlar gönderir.

Kataloğu (50) kuruştur.

Alâkadarlara parasız gönderilir.

Avcıların nazarı dikkatine
İstanbul Avcılar ve atıcılar Birliğinden:

Münaziünfih olan Avcılar köyü (Amindos çiftliği ve Ambarlı - Çakmaktarla dahil) av alanında avlanmak hakkının, Vilâyetçe yapılan tahkikat neticesinde, birliğimizin uhdesinde olduğu tasdik edilmiş ve lâzım gelenlere emir verilmiştir.

Mezkûr alanda avlanmak istiyenlerin Birliğin Bahçekapıda Agobyan hanındaki merkezine - her gün saat 12,30 - 14 arasında - müracaat ederek kartlarını almalarını rica ederiz.

Adanada iş hayatının en canlı mevsimi

Engin ova, gelecek pamuk ekimine toprak hazırlamak üzere gece gündüz çalışan traktörlerin uğultularile dolmaktadır

Demir köprüden Yeni köye ve Dilberlersekisi mevkiine doğru bir bakış

Adana (Hususî) — Çukurovada en canlı iş hareketi bu mevsimde başlar. Geceli gündüzlü otuzla kırk derece arasında oynıyan sürekli sıcaklar gözönüne alınırsa, yaz istirahatine en çok muhtac olan Ovalının bilâkis en fazla çalışmak mecburiyetinde bulunduğu bu zamanlarda nekadar zahmet çektiğini takdir etmek güç olmaz.

Güz aylarına doğru, bölgemizde ziraî faaliyet en hararetli devresine girer. Zahire harmanları kalkar, ardısıra «beyaz altın» sökün eder. Bir taraftan olgunlaşan pamuk ve kozalar toplanıp, onları işliyecek fabrikalar hazırlıklarını ikmal ederlerken, diğer taraftan da, gelecek sene için ekim yeri meydana getirilmek üzere toprak, altüst edilerek yağmur mevsimi olan teşrinlere kadar, güneşe ve havaya terk olunur.

Birkaç gündenberi pamuk toplama amelesi kamyonlarla şehirden Ovaya akın etmektedir. Ova ağacsız olduğundan, beraberlerinde götürdükleri dut dallarile kurulan «alaaçık» dediğimiz çadırımsı yuvalarda barınan pamuk işçileri, bu mevsimde çoluk çocuğile sayfiyeye çıkarken, şehrin bunaltıcı sıcağından ve gürültüsünden kurtularak birkaç ay temiz kır havasına kavuşacağını da düşünür. Onun için, bu mevsimde tarlalarda çalışmakla temin edeceği menfaatin daha fazlası bile teklif edilse, şehir işi makbul değildir. Artık sayfiyeye çıkmak sırası kendisinindir. Böylece Adananın fakir halkı bu mevsimde hem yaylasaını yapar, hem de kışlık geçimini temin eder.

Üzerinden iktısadî buhran silindiri geçtiğindenberi, Çukurovada, uzun müddet ucuz petrol de verilmesine rağmen, kimse traktör kullanmaz olmuştu. Bu sene ise, gittikçe inkişaf eden pamukçuluğun iptidaî vesaitle başarılamıyacağını gören çiftçi, birdenbire gene makine kuvvetine döndü. Alâtı ziraiye işi yapan ticarethaneler mevsim başlangıcındanberi hemen her gün beşer, altışar tane traktör satmaktadırlar.

Satışlar o kadar hararetli olmuştur ki, şimdi piyasada bir tek makine kalmamıştır. Eskiden yalnız petrolle işliyen Fordsonun yerini bu defa onların birkaç misli büyüklüğünde ve mazutla işliyen muhtelif cinslerde Dizel traktörleri tutmuştur. Şimdi, engin ovayı, geceleri sabaha kadar keskin ışıklı projektörlerile ta uzaklardan göz kamaştırarak ilerliyen heybetli motörlerin uğultusu doldurmaktadır. Geniş pamuk sahalarını tam vaktinde «felhan» etmek mecburiyetinden başka, mevsiminde istenildiği kadar amele bulunamaması, çiftçimizi tekrar makine kuvvetine başvurmaya sevketmiştir. Mıbzerle ekip çapa makinesile çapalamaktaki kolaylık ve prim yüksekliği de bunda amil olmuştur.

Bu sene meritol denilen ve son sistem pülverizatörlerle yapılan haşarat mücadelesi, fevkalâde müsbet neticeler vermiştir.

Şimdiye kadar, büyük emek ve paralar sarfile meydana gelen mahsulünü göz göre göre yiyip bitiren kurdları, eli böğründe seyretmekten başka bir şey yapamıyan köylüler, bu hal karşısında çok sevinmişler, baş düşmanını mahveden Cumhuriyet hükûmetine minnet ve şükran duygularını Türk Sözü gazetesile alenen bildirmişlerdir.

Bir kere de sulama projesinin tatbik sahasına çıkarılmasile arazi, tabiatin keyfinden ve Seyhanın haşarılığından kurtarıldıktan sonra, çiftçilik rulet gibi bir talih oyunu olmaktan çıkacak, emniyetli bir iş sayılacaktır. Zira şimdiki halde, evvelâ sarı altın toprağa serpilmekte ve toprak, ancak canı ister de lûtfederse, borcunu ve faizini beyaz altınla ödemektedir.

Su işleri gün geçtikçe ilerilemektedir. Sed ve kanal projeleri ikmal edilmiş, Vekâlete gönderilmiştir. Münakasa eylûl iptidasında yapılacak ve teşrinievvelde işe filen başlanacaktır.

Evvelâ sedler tamir ve tahkim edilecek ve bir de Sarıçam çayının mecrası değiştirilerek memleket hastanesinin arkasından akıtılmak suretile Adana tuğyan felâketinden kurtarılacaktır. Daha sonra da asıl kanal isleri başlıyacaktır. Demir köprünün şimaline düşen Dilberlersekisi mevkiinden, Erkek Muallim mektebi önünden ve bağlar arasından Zeytinli istasyonuna kadar devam eden bir isale kanalı açılacaktır. Ondan sonra - tarlaların vaziyetine göre, çiftçilerin açacağı hususî sulama mecraları haric olmak üzere - ana kanallar, ikinci ve üçüncü derecedeki kollar da hükûmet tarafından yaptırılacaktır. Bu suretle, sulama evvelâ, nüfus kesafeti Yüreğire nisbeten fazla ve arazisi daha ziyade suya muhtac kıraç toprak olan Tarsus ovasından başlanacaktır. Berdan ırmağı ancak beş, altı yüz hektarlık bir kısma kâfi geleceğinden, Seyhan, Tarsus ovasını ve kendi garb dahilini doyuracaktır. Yüreğir ovasına daha sonra baslanacak, baraj da gelecek sene inşa edilecektir.

Ovamız, sulama ile beraber, asırlardanberi hasretini çektiği yollara da kavusacaktır. Şimdi, hele bu mevsimde - ki havanın rütubeti azalmağa başlamıştır - şose olmadığı için nakil vasıtalarının tarlaların içinden gelişigüzel actıkları ve şoförlerin «Allahyolu» dedikleri izler, kabarmış ve kına gibi incelmiş diz boyu tozla doludur. Bu yüzden münakalât yarı yarıya zorlaştığı, hatta kışın imkânsız hale geldiği gibi, köylümüz sıhhatini kaybetmektedir.

Yollar, kanallar istikametinde açılacak ve su mecralarının mütemadî tamiratı bu sayede temin edilecektir. Bu vesile ile, Ziya Paşa zamanında başlandığı halde, fazla işlekliği, taş ocakları - nın uzaklığı ve nakil vasıtalarının uygunsuzluğu dolayısile bir türlü bitirilemiyen Adana - Karataş şosesinin de ikmal edileceği haberi, Adanalıları çok sevindirmiştir.

Sulama işlerinin, Adananın ziraî ve iktısadî hayatında büyük inkılâb yapacağına şüphe yoktur. Şimdiye kadar susuzluk yüzünden her tarafta ağac yetiştirilememekte idi. Bundan sonra Çukurova «Yeşilova» haline gelecektir.

Eski zamanlarda, üzerlerine kuşlar toplanır, hububata musallat olurlar korkusile ve bir de amele gölgede rehavete alışır, işi asar diye ağac dikmezlermis!.. Bugün artık bu kadar dar düşünceli çiftçi tasavvur bile edilemez.

Hükûmetimizin bu havalide orman yetiştirmeğe ehemmiyet verdiğini şükranla görüyoruz. Orman Umum müdürlüğü profesör Zerrmann ile beş orman mühendisimizi Bebeli ve civarında 40 - 50 hektarlık bir sahada okaliptos yetiştirmek üzere buraya göndermiştir. Okaliptos, bilindiği üzere, en çabuk büyüyen ağac olduğu gibi, çam ve meşeye nazaran elâstikiyetinin ve bilhassa suya mukavemetinin fazlalığı dolayısile, maden ocaklarında kullanılacak ve aynı zamanda - iklimin müsaid olduğu yerlerde - yeni fabrikalarımızın etrafı bunlarla ağaclanacaktır.

ŞEKİB BERİKER

İktısadî hareketler

Enternasyonal Fuar

Yıllar var ki İzmirde bir enternasyonal fuar kuruluyor. İzmir panayırını muvaffak olmamış addedemeyiz. Panayır, devletçe ve milletçe bu işe verilen ehemmiyet ve sarfedilen emeğin muvaffakiyetli bir cevabı telâkki edilebilir. İzmirliler, zengin bir istikbali olan bu işi canla başla benimsemiş bulunuyorlar. Devlet ehemmiyet verdikçe İzmir panayırının paviyonları çoğalıyor, sergi sahası genişliyor. Bununla sevinmemiz lâzımdır. Fakat bir ciheti var ki «enternasyonal» sıfatını taşıyan İzmir panayırı için bunu ehemmiyetle ele almak lâzımdır.

Yunan ve Avrupa gazeteleri İzmir fuarile ayni günlere tesadüf etmiş olan Selânik beynelmilel panayırından bahsediyorlar. Beş eylûlde açılan bu binaya aid haberler her milletin her dilden gazetesinde yer buluyor. Bunun sebebini bir Yunan gazetesinden kolayca öğrenmek kabildir. Yunan gazeteleri sergiye iştirak eden memleketleri Türkiye başta olmak üzere şöylece sıralıyorlar. Sayıp baktık. Tam 17 memleket ve sonunda bir de (ilâh...) denilmekte. Demek diğer ismi yazılmamış memleketler de var. Bunu okuyunca hatırımıza - gayriihtiyarî - İzmir panayırımız geldi. Evvelki ve geçen seneler beş memleketin paviyon kurduğu İzmir fuarında bu sene üç memleketin paviyonu göze çarpıyor. Hele paviyonlardan biri var ki o memleketin büyüklük ve satvetini düşününce bize adeta bir paviyon bulundurulmuş olmak için açıldığı hissini verdi.

Enternasyonal panayırlardan beklenen gaye ve faidelere - bize en yakın bir örnek olmak itibarile - Selânik panayırı muhakkak ki İzmire fersah fersah yaklaşmıştır. Acı da olsa itiraf etmek lâzımdır ki bu işte daha çok çalışmamız lâzım olduğu aşikârdır.

F. G.

Havacılıkta yeni bir şekil
Birbirine bağlı olarak uçan tayyareler

İngilterede yapılan tecrübeler muvaffakiyetle neticelenirse uzun uçuşlar için bir çok kolaylıklar kazanılmış olacak

Üstüste uçan iki tayyare

Mevcud tayyarelerin yere inmeden uçuş mesafesini bugünküne nazaran dört misli daha fazlalaştıracak olan yeni icad; bütün Avrupa orduları sevkulceyşini değiştirecek mahiyettedir. Son safhasına giren tecrübelerden müsbet netice alındığı takdirde İngiltereden Avustralyaya yere inmeden uçuş kabil olacağı gibi bu uçuş esnasında bir ecnebi tayyare karargâhından istifade etmek şöyle dursun, ecnebi topraklar üzerinden uçmağa dahi ihtiyac hissedilmiyecektir.

Bütün dünyanın tayyarecilik mütehassısları gözlerini dört açarak İngilterede son tecrübeleri yapılmakta olan çift tayyare ile yerden kalkış şeklindeki uçuşların neticesini bekliyorlar. Bu tecrübelerden müsbet netice alındığı takdirde bütün Avrupanın askerî ve havaî sevkulceyş mefhumları değişecektir. Şimdiye kadar uçuş mesafesi dahilinde olmıyan yerler uçuş mesafesi dahiline girecektir. Bu tecrübelerde muvaffakiyet hâsıl olduğu takdirde dost memleketlerin tayyare karargâhlarından istifadeye ihtiyac kalmıyacaktır.

Yeni icaddan her memleketten ziyade İngilterenin istifade edeceği şüphesiz addedilmektedir. Çünkü İngiltere için uzun muvasala yollarının açık bulundurulması hayatî denecek bir ehemmiyeti haizdir.

Bundan üç sene evvel birbirine bağlı iki tayyarenin birden havalanarak bunlardan birinin uçuş irtifaına geldikten sonra diğerinden ayrılarak asıl yolculuğa çıkacak tayyarenin yoluna devam etmesi şeklindeki proje ortaya atıldığı zaman bütün havacılık mütehassısları bu fikri ham bir hayal telâkki etmişlerdi. Fakat İngiltere Hava Nezaretile İngiltere Havayolları İdaresi tecrübelere devam kararını vermişlerdi.

Gerek Hava Nezareti, gerekse Havayolları İdaresi çift uçuşa kalkan tayyarelerden birinin uzun mesafeler uçabilmek üzere mayi mahrukat sarfetmeden havalanmasını temin etmenin tayyarecilikte vücude getireceği müthiş inkılâbı takdir etmekte bulunuyorlardı. Bugün ise tayyarelerin teker teker tecrübeleri yapılmış, şimdi iş çift olarak tecrübelere kalmıştır.

Mayo çift tayyarelerinin işletme usulü basittir: Birbirine merbut olarak kalkacak tayyarelerden ikisinin de motörleri işletilecek ve X birlikte matlûb irtifaa yükseleceklerdir. Yükseliş esnasında üst tayyarenin kontrol cihazı kapanmış bulunacak ve pilotluğu alt tayyare idare edecektir. Böylece herhangi bir sebebden dolayı yere inmek lâzımgelirse alt tayyarenin pilotu her iki tayyareyi de denizin sathına indirebilecektir.

Havada matlûb irtifaa çıkıldıktan sonra tayyareler bir cihaz sayesinde otomatikman birbirlerinden ayrılacaklar ve üstteki tayyarenin pilotu makinesini idare ederek yere indirecektir. Birbirlerine aerodinamik cihazlarla bağlı olan tayyarelerin birbirlerinden ayrılışları yeni keşfin esas sırrını teşkil etmektedir. İki tayyareyi birbirine bağlı tutmakta olan aerodinamik makanizma o kadar kuvvetli olmak icab etmektedir ki tayyarelerin havada birbirlerinden ayrılışları her türlü kaza ve çarpışmaların önüne geçecek gibi müthiş bir süratle vukua gelmektedir.

Üstteki tayyare yoluna devam ederken, alttaki tayyare de yere inerek vazifesini ikmal etmiş olacaktır.

BORSALARDA

Türk borcu tahvilleri ve frank

Türk borcu birinci tahvilleri dün gene bir sukut göstermiştir. Evvelki akşam 14,05 lirada kapanan birinci tahviller dün 13,90 da açılmış ve akşam 13,85 te kapanmıştır.

Frank, dün Paris porsasında istikrarını küçük bir farkla muhafaza etmiş ve bir İngiliz lirası karşılığı 138,57 frank olarak kapanmıştır. Bu fiat bizim borsada bir Türk lirası mukabili 22,06,5 frank tesbit edilmiştir.

ECNEBİ MEHAFİLDE

Maruf bir Fransız tarihçisi şehrimizde

Bükreşte toplanan Tarih kongresine iştirak eden maruf fransız tarihçilerinden Madam Martlevi dün şehrimize gelmiştir.

Köşe Penceresinden

İstanbula yardım

Fıkra meşhurdur: Nasreddin Hoca nasılsa edinebildiği büyücek bir parça kumaşı terziye götürür:

— Usta, der, bana şundan bir cübbe yapar mısın?

Terzi gözucile kumaşı ölçer, başını sallar:

— Hay hay!

Hoca dükkândan ayrılır, fakat içine de şüphe yayılır: Acaba kumaştan iki cübbe çıkacaktı da terzi kendine külâhı mı giydirmek istedi?.. Hoca bu, faka basar mı hiç. Hemen geri döner, başını kapıdan uzatarak -yalvaran bir sesle- sorar:

— Kumaş çokçadır usta. Makası ölçülü tutup da iki cübbe biçemez misin?

Terzi, elindeki iğneyi bırakmadan, Hocanın ve bir köşede duran kumaşın yüzüne bakmadan cevab verir:

— Hay hay, biçerim.

Hoca haz ve hayret içinde dayanamaz, yalvarır:

— Oldu olacak, cübbeyi üçleyiver!

— Hay hay!

Hoca sevincinden ne diyeceğini şaşırır ve bağırır:

—Elin derd görmesin usta, beni mahçup ettin. Yaradana sığın, cübbeyi beş yap!

Terzi, uzun bir bakışla tamahkâr müşteriyi süzer ve mırıldanır:

— Hay hay Hocam, yaparım. Sen bir hafta sonra uğra.

Zavallı Nasreddin Hoca dördünü satıp birini sırtına geçirmeği kuruntuladığı cübbeleri almak üzere kararlaştırılan günde yelperek dükkâna girince ne görsün? Büyücek birer eldiven hacminde beş minik cübbe!.. Tabiî dayanamaz, yaygarayı koparır:

— Bu ne insafsızlık, bu ne zulüm??.. Bana kasdin mi vardı ki kumaşımı heder ettin?

Terzi sükûnetle mukabele eder:

— Üç arşın kumaştan beş cübbe istenince alınacak malın boyu, eni böyle olur Hoca.

Bizim İstanbul Belediyesinin bütçesi de hemen hemen bu şekildedir, her yıl o müessesenin muhasebe dairesi irada göre masrafı hesablar, bütçeyi yapar, encümene sunar. Orada irad sütununa bir habbe konulmaz, fakat masraf tarafına kubbeler ilâve olunur. Şuraya fener asılsın, buraya havuz yapılsın, beriye asfalt kaldırım döşensin, öteye cadde açılsın, denilerek iki buçuk milyon lira ile on milyon liralık iş yapılması düşünülür. Sonra nöbet Şehir Meclisinin ayni sütununda rakam oynatmasına gelir. Orada da azadan her birinin mıntakasına birşeyler vadolunur ve bütçe, Nasreddin Hocanın kumaşına döner.

Fakat şehir işlerinin yürümesi lâzımdır. Buna gene o encümen ve o meclis çare bulur. İradla masrafı -o kubbeleri muhafaza etmek şartile- muvazeneli bulundurmak için esaslı, hatta kanunî zaruretlerden fedakârlığa girişir. Meselâ çocuk bahçesi açılacaksa «atiye» bırakılır, muallimlerin kıdem zammı bir formül uydurularak verilmez, hastanelere yatak ilâvesinden cayılır ve «imar işleri» de Tanrıya havale edilir.

Dahiliye Vekâletince İstanbula yapılması düşünülen yardım, işte bu an'anenin önüne geçecek ve belediye bütçesi dediğimiz kumaştan «tabiî şekilde» palto yapılmasına imkân verecektir. Vekâletin yetim İstanbula şefkatle el uzatmasını şükranla karşılarız. Allah razı olsun!

M. TURHAN TAN

Edebî tefrika : 70

DAĞ RÜZGÂRLARI

Yazan : Mahmud Yesari

— Siz, zannedersem, sinemadan pek hoşlanmıyorsunuz. Öyle değil mi? Sanatoryoma da sinema geliyor. Ben, ayakta iken, iki üç kere gördüm. Siz, hiç gelmediniz?

Melike, sadece gülümsedi. Genc kız, başını sallamak istiyormuş gibi gözlerini açıp kapıyordu.

— Tabiî eski amma, iyi filimler getiriyorlar.

Ve Melikeye, İstanbulun muhtelif semtlerindeki sanatoryomlara, yatı mekteblerine gelen gezginci sinemacılardan bahsetti. Onun, herşeyle alâkadar olusuna artık şaşmıyordu; hasta genc kız, öleceği dakikaya kadar herşeyle alâkadar olacaktı.

Şövestr Emma, yüzü gülerek odaya girmişti; Melikeye:

— Siz, derece almak... dedi.

Genc kadın, hemen yerinden kalktı:

— Bana, müsaade güzelim... Gene gelirim.

Hasta genc kız, doğrulmak istiyordu, yorganın üstündeki zayıf, kuru kemik elini hafifçe oynattı:

— Çok teşekkür ederim.

Odasına döndüğü zaman, Melikenin şakakları zonklıyarak başı ağrıyordu. Yemek yiyemedi; vücudü ürperiyordu; üşüye üşüye yatağına girdi.

Yatınca, başı, daha fazla ağrımağa başlamıştı; zile bastı. Onu, yatmış gören şövestr Emma, şaşırmıştı:

— Çok erken yatmak?

Melike, yorgun bir gülümseyişle bir ilâc istedi:

— Ben, baş ağrımak, ilâc!

Şövestr Emma, başını sallıyarak çıkmıştı; biraz sonra kapı vurularak açıldı, içeri, operatör Basri girdi:

— Ne o, hanımefendi? Geçmiş olsun, rahatsız mısınız? Şimdi şövestr Emmayı gördüm; o, söyledi.

Melike, yatakta doğrulmuştu:

— Biraz başım ağrıyor...

Operatör Basri, onun doğrulmasına mâni oldu:

— Hayır, hayır... Yatınız, rica ederim. Peki, neden başınız ağrıyor? Havasızlıktan da zannedersem... Havalar soğuk diye, hiç dışarı çıkıp gezmiyorsunuz.

— Benimki sinirden...

Operatör Basri, halden anlıyordu:

— Birşeye mi canınız sıkıldı?

Masanın kenarındaki iskemleye oturmuştu:

— Can sıkıntısı, hangimizde yok... Hepimizin bir derdi var. Derdi, derd etmiyeceksiniz. Bu gece, sinema var... Kalkınız, giyininiz. Gelir, sinema seyredersiniz, açılırsınız.

Melike, gayriihtiyarî güldü:

— Büsbütün sinirlerim bozulur.

Operatör Basri, afallayıvermişti:

— Neden efendim?

Melike, hasta genc kızın odasına gittiğini, onunla konuştuklarını kısaca anlattı. Operatör Basri, durgunlaşmıştı; ağır ağır ayağa kalktı:

— Size, şimdi iki kaşe gönderirim Birini hemen alırsınız. Eğer ağrı devam ederse, bir saat sonra, öbürünü alırsınız Uyuyacak olursanız, geçer...

....

Sabahleyin, odaya toz almağa gelen küçük genc hemşireye, Melike sordu:

— Dün geceki filim güzel miydi?

Küçük genc kız, hemen hatırlıyamamıştı, dalgın bir bakışla durdu:

— Bilmem!

Melike, garib bir merak içindeydi:

— Siz, seyretmediniz mi?

Küçük hastabakıcı, elindeki bezlerle vim kutusunu musluğun kenarına koymuştu, döndü; gene dalgın dalgın baktı:

— Seyrettim, seyrettim amma... Neydi? Unuttum!

Hatırlamak istiyor gibi düşünüyordu:

— Çok karışık birşeydi...

— İsmi de mi hatırınıza gelmiyor?

Genc kız, musluğu silmeğe başlamıştı:

— Vallahi, hiçbirisini bilmiyorum... Seyrettim amma, hiç seyretmemiş, görmemiş gibiyim...

Musluğun üstündeki aynanın tozunu alıyordu; birdenbire kahkaha ile güldü:

— Unutuşuma gülüyorum... Sabahleyin kalkıyorum; şunu yapacağım, bunu yapacağım, diye hep o gün yapacağım şeyleri düşünüyorum... İş çok... Hangi birine yetişeceğimi şaşırıyorum. Oraya koş, buraya koş... Akşam olunca yoruluyorum...

Boynunu bükerek başını sallıyordu:

— Bakın artık, sinemayı nasıl seyretmişim!

Melike, kimbilir nasıl bir yoksulluğun zorile, küçük yaşından çok büyük, zayıf vücudünden çok ağır bir yük altına girmiş ilan bu çocuğun, bu asil hayat kahramanının unutkanlığına gülemedi.

Bu çocuk, yaşamak için, yaşamak hakkını kazanmak için, gece ve gündüz, günün her saatinde; iniltiler, mikrob ve kraşe içinde, sinirleri bozuk hastaların bütün dediklerini yerine getirmeğe çabalıyarak durmadan, dinlenmeden koşuyor, çalışıyordu.

Melike, mikrobların bile affettiği yaşa gelmiş, fakat gene mikrobdan korkan kaynanasını düşündü. Sanatoryoma gireceği haberi duyulunca, eve gelen meraklılar hatırına geldi. Genc kadının hayatile, sıhhatile alâkadar görünen akrabaların, ahbabların, dostların biri, bir teki gelmemiş, hatta telefon bile etemmişlerdi.

Melike, sanatoryomdan çıktıktan sonra, onlarla karşılaşacağı anları gözlerinin önüne getiriyordu. Melikeyi, bir tiyatroda, bir sinemada, hele bir baloda görecek olsalar:

— Sıhhatinize bakmalısınız... Geç vakitlere kadar dolaşmanız doğru değil... Rejimi bozmamalısınız!

Diyecekleri muhakkaktı. Bunu derken, utanmıyacaklardı...

Melike, bunlara cevab vermiyecek, sadece gülecekti. Akrabalar, ahbablar, dostlar, genc kadın için, artık ölmüşlerdi. Ona; kocası, sevgilisi kalıyordu.

Aranmamak... İhmal edilmek... Daha yaşarken unutulmak...

Melike de bu acıları biraz tatmıştı; fakat o, akraba, ahbab, dost denilen iki yüzlü, mürai kervanı hayalinden silivrince kalbine çöken acıların zehirini duymuyordu. Onlar tarafından aranmamak, ihmal edilmek, ve unutulmak, bir acı değildi; onlardan ayrılmış, uzaklaşmış olmak bir zevkti.

Melike, birçok kişinin değil, bir tek insanın, kocasının, sevgilisinin yoluna bakıyordu. Şekib, onu, gözleri yolda, beklemezdi!

— 16 —

Kar yağıyordu...

Melike, gözlerini açtığı zaman, çamların beyazlığını da, odanın beyazlıkları sandı. Balkonun parmaklıklarını da kar bürümüştü.

Genc kadın, gözlerini korka korka açtı, doğrularak baktı; dudakları titriyerek:

— Kar yağıyor! dedi.

Birden içi üşümüştü; başı, yastığa düştü, yorgana sarılarak büzüldü.

Çamlar, bir ayin için sıralanmış beyaz harmanili Çin mandarenleri gibi sükûn ve heybetle duruyorlardı.

Melike, yorganın içinde büzülürken başındaki tül kaymıştı; genc kadın, kocasının geleceği günler, saçlarını geceden hazırlıyordu.

(Arkası var)

SPOR

Atletlerimiz geldi

Bükreşte yapılan müsabakalarda alınan dereceler çok muvaffakiyetli olarak kabul ediliyor

Bükreşten gelen atletlerimiz Galata rıhtımında

Bükreşte yapılan Balkan müsabakalarına giden atletlerimiz dün Romanya vapurile gelmişlerdir. Federasyon reisi Vildan Âşir bir muharririmize şunları söylemiştir:

«— Atletlerimizin hepsi teker teker cidden fevkalâde müsabakalar yaptılar. Bütün müsabakalarda aldıkları dereceler bu hakikati anlatmağa kâfidir. Bu derecelerin hepsi bizim için çok değerlidir. Gelecek seneler daha muvaffakiyetli netice alınacaktır. Buna kat'iyyen kanaatim vardır.»

Antrenör Rathai de:

«— Ben ilk defa atletlerle böyle bir müsabakaya gittim. Çok şeyler gördüm ve öğrendim. Gelecek sene daha iyi çalışacağız ve çok daha iyi şeyler yapacağız. Bizim çocuklar çok güzel müsabakalar yaptılar» demiştir.

İrfan da:

«— Balkanlılar iyi hazırlanmışlar. Biz de elimizden geleni yaptık. Birkaç rökor kırıldı. Bazı sürprizler oldu. Ben de formdan düşmüş olacağım ki beklediğim mesafeye gülleyi atamadım» demiştir.

Yüksek atlama ikincisi Polat da:

«— Takımın şansı yoktu. İyi bir atlama yaptığım için üç adımda on dört metroyu geçmiştim. Atlama havuzuna düştüğüm vakit bastığım yerden geri düştüm. Bu son atlayışım favul oldu. Yüksek atlamada bu senenin en güzel derecesini yaptım. Rakibim daha iyi formda imiş ki bizden üç santim fazla atlamak suretile birinci oldu.

Atlet Selim de:

«— Ben hayatımda bu kadar heyecan çekmemiştim. 400 metroyu kazanabilmek için büyük bir kuvvet sarfettim. Yarış sonunda hiçbir şey bilmiyordum» demiştir.

Takım dün akşam Bandırma yolile İzmire gitmiştir. Bu sabah Yunan takımı gelecek, akşam vapurile İzmire hareket edecektir.

Federasyon reisi Ahmed Fetgeri, muhasebeci Sadullah da akşam vapurile İzmire gideceklerdir.

Romanya takımı henüz gelmemiştir.

İstanbul muhteliti geliyor

İzmirin kurtuluşu münasebetile iki maç yapmağa giden İstanbul muhteliti bugün şehrimize gelecektir.

Balkan futbol turnuvası yapılamıyor

Bükreşte yapılacak Balkan futbol kupasına Yugoslav ve Yunan millî takımları gibi Türk millî takımının da iştirak etmemesini nazarı dikkate alan Romanya federasyonu maksadı kalmamış olan Balkan futbol turnuvasından sarfı nazar etmiştir.

Yugoslav güreş takımı geldi ve İzmire gitti

Beşinci Balkan güreş müsabakalarına iştirak edecek Yugoslav takımı dün sabah şehrimize gelmiştir.

Yugoslavlar bu sene daha kuvvetli bir şekilde olduklarını söylemişlerdir.

56 kiloya Şinebirger, 61 kiloya Mogliyak, 66 kiloya Pankrate, 72 kiloya Fişer, 79 kiloya Kişkohvan, 87 kiloya Mentsner, ağır siklete Androniç gelmiştir.

Kafilenin başında federasyondan Rihtir bulunmaktadır.

İzmire giden İstanbul muhtelitinin şekli teessür uyandırdı

İzmir (Hususî) — Fuar münasebetile bugünlerde İzmirde yekdiğerini takib eden muhtelif spor hareketleri görülmektedir.

Tenis, futbol, yelken, yüzme, kürek, güreş ve saire gibi..

İstanbulun İzmire gönderdiği takımın tertib tarzı, İzmirde teessürle karşılanmış, hatta İstanbul takımına karşı İzmir küçüklerinden mürekkeb başka bir takımın çıkarılması da düşünülmüş, fakat böyle bir hareketin misafirperverliğe uymıyacağı düşünülerek vazgeçilmiştir.

Çünkü gelen takımda, İstanbulda millî kümeye dahil kulüb oyuncularından kimse yoktur.

Yelken yarışlarına gelince, birincilik ve ikincilik pek haklı olarak İstanbulda kalmıştır. Yarış günlerinde Uyanık gemisi Karşıyakaya yakın bir mesafede demirlemiş, bütün deniz hareketleri buradan idare edilmiştir.

Yarışlar, bilhassa son gün çok zevkli olmuştur.

Balkan güreşlerine büyük ehemmiyet verilmektedir. Alsancak sahasında şimdiden ringlerin inşasına başlanmıştır. Saha, bilhassa ring, önce kuvvetli vasıtalarla aydınlatılacaktır. İzmirde ilk defa olarak böyle gece vakti ve umumî mahiyette güreş görülecektir.

Doğu muhteliti geldi

Memlekette büyük bir turneye çıkan doğu muhteliti dün İzmirden şehrimize gelmiş ve sporcularımız tarafından karşılanmıştır. Misafir sporcular Emperyal oteline misafir edilmişlerdir. Doğu muhteliti şehrimizde Galatasaray ve Beşiktaşla iki maç yapacaktır.

Ankara muhteliti İzmiri yendi

İzmir 14 (Telefonla) — Yüzme birinciliklerine yarından sonra başlanacaktır. Müsabakalara İstanbul, İzmir, Ankara, Balıkesir, Kocaeli, Antalya ve Mersin mıntakalarından 36 müsabık girecektir.

Millî güreş takımımız bugün geldi, hararetle karşılandı. Bugün İzmir - Ankara muhtelitleri arasında yapılan müsabakayı Ankaralılar 3-1 kazandılar.

Amerika - Japon atletizm maçı

Osaka 14 (A.A.) — Dün burada Amerikan ve Japon şampiyonları arasında bir atletizm maçı yapılmıştır. Amerikalı atletler, 79 sayıya karşı 98 sayı ile galib gelmişlerdir.

Bükreşte yapılan müsabakalardan bir intıba: Balkan bayrak yarışı

Duymadıklarımız ve bilmediklerimiz

Kurbağa konseri

Radyo meraklılarının bilmem haberi var mı? Bu ayın 16 sında, Tokyo radyosu, Alman, İngiliz ve Amerika istasyonları vasıtasile, hiç işitilmemiş, nev'i şahsına münhasır bir konser verecek. Konseri verecek olan musikişinaslar Sangami nehrinin meşhur kurbağalarıdır. Neşriyatı idare edecek olan memur, ortalık kararırken, bir kayığa binerek Sangami nehrine açılacak, sazlıklar arasında, neşriyata en elverişli noktayı arayıp bulacak ve o meşhur kurbağalar, konserlerini vermeğe başlayınca, bütün dünyayı bu ender musiki ziyafetine iştirak ettirmek için faaliyete geçecektir.

Kurbağanın meşhuru olur mu? diye ceksiniz. Doğrusu, bugüne kadar ben de olmaz sanırdım amma, meğer oluyormuş. Sangami nehrinin kurbağaları, tekmil Japonyada, seslerinin halâvetile büyük bir şöhret kazanmış imişler. Japon kadınları, akşamları, nehir kıyılarına toplanıp bu lâtif sesleri dinlemek için can atarlarmış.

Gün olur, kurbağa vakvakası, insana bülbül sesi kadar tesir eder. Japon kurbağalarının sesi, belki de, söylendiği kadar müessirdir, halâvetlidir. Belki de, radyo ile, bütün dünyaya neşredilmeğe değecek kadar müstesna birşeydir.

Fakat, bu musiki ziyafetinin, Asyada kan gövdeyi götürdüğü şu sırada keşidesi biraz garib!

Acaba, top seslerini bastırır mı dersiniz?

Pireli edebiyat

Pireli edebiyat, yahud pire edebiyatı, ikisi de olur. Edebiyatta hangi böceğin ismi daha fazla geçtiğini merak edip araştırmalar yapan bir kitab meraklısı, neticede, şairlerin ve muharrirlerin, eserlerinde, en çok pireyi zikrettiklerini bulmuş ve pireli edebiyatın bu hususta rökoru kırdığına karar vermiş.

Başta Ezop'un «İnsan ve Pire» isimli masalı geliyor. Sonra Grèourt'un «Pirelerin Menşei» isimli bir hikâyesi var. Meşhur Fransız heccavı «Piron» da pireden bahsetmeği unutmamış. Goethe'nin meşhur Faust'undaki şarkıda geçen pire bahsi de bu pire edebiyatına dahil.

Topalı yedi mahalleyi dolaşan bu müz'iç hayvanda, Voltaire, ilâhî bir mahiyet bulurmuş; cüssesinin elli misli yüksekliğe zıplama hassasından ötürü.

Theophile Gautier'nin -sevgilisinin vücudündeki güzellikleri ifşa etmesi için pireye yalvarışı, ondan istimdad edişi meşhurdur.

Fakat, pireyi en güzel tarif eden söz, Jules Renard'ın şu cümlesidir: Pire, yaylı bir enfiye tanesidir.»

Bursada iş hayatı

İş dairesi amelenin vaziyetile yakından alâkadar oluyor

Bursa (Hususî muhabirimizden) — İş kanununun tatbikatına başlanması üzerine burada İstanbula bağlı olarak bir İş dairesi şube müdürlüğü teşkil edilmiş ve İktısad Vekâletinden Avni Arıkkök ismindeki genc bu şubenin müdürlüğüne tayin edilmiş bulunmaktadır.

Bursa, Türkiyenin eski bir san'at ve iş şehri olduğundan burada muhtelif sanat şubelerine aid birçok imalâthane vardır. Ayrıca ipekli ve dokuma fabrikaları gibi başlıbaşına Bursaya mahsus ve binlerce işçisi eksik olmıyan müesseseler daima faaliyette bulunmaktadır. Yeni yapılan Merinos fabrikasile Gemlikteki Sun'i İpek fabrikasının işçileri de hesaba katıldığı takdirde Bursa mıntakasının işçilik bakımından hususî bir ehemmiyeti olduğu ve mühim bir işçi kütlesini barındırdığı anlaşılır. Zaten bunun için; bir şube müdürlüğü teşkili suretile İktısad Vekâleti de buraya bu ehemmiyeti vermiş bulunmaktadır.

Bugün Bursa mıntakasında yeni kurulan fabrikalar da dahil olduğu halde iş kanunu çerçevesi dahiline giren altı yüze yakın müessese ve fabrika mevcuddur. Bu müesseseler tesbit edilmiş bulunmakla beraber işçi sayısı şimdiye kadar hiçbir zaman kat'iyetle tesbit edilememiştir. Çünkü: Fabrika ve imalâthane sahiblerinin herhangi bir taleb karşısında, herhangi bir mükellefiyet tahmili korkusile, işçilerinin hakikî sayısını bildirmedikleri iddia olunmaktadır. Diğer taraftan bazı müesseseler yalnız mevsim işçileri çalıştırdıklarından bu nevi işçilerin müstakar bir sayısı olmadığı söylenmektedir. Binaenaleyh ancak bundan sonradır ki Bursa çevresindeki işçi kütlesini sağlam bir rakamla anlamak mümkün olacak demektir.

İş dairesinden öğrendiğime göre, bugünkü işçi vaziyeti yarın zannolundu - ğundan çok yüksek bir raddeye çıkacaktır. Çünkü Bursa mıntakasının endüstriyel gidişi çok ilerlemiştir. Yalnız kalifiye edilmiş endüstri işçisi buhranı vardır. Bu çeşid işçiyi bulmak çok müşkül olmaktadır.

Bir de işçilerimiz, fabrikalara ve müesseselere girerlerken müessese sahibile mukavele yapmasını bilmediklerinden bütün mukadderatları iki dudak arasından çıkan söze bağlı kalmaktadır. Bunun için daima mağdur olmaktadırlar.

Bu gibi vaziyetleri de artık İş dairesi hususî surette halletmeğe başlamıştır.

Şunu da ilâve edeyim ki işçilerimizi bir tarafa bırakalım, hatta garibdir; bazı fabrikaların sahibleri henüz iş kanununu bile okumamışlardır. Bunun için İş dairesi, kendilerini hayatî denecek derecede ehemmiyetle alâkalandıran bu kanunun matbu parçalarını İstanbuldan getirterek işçilere ve fabrikalara tevzi ettirmiştir.

Daktilo aranıyor

Mükemmel türkçe ve fransızcaya vâkıf ve bihakkın tahrir ve tekellüme muktedir daktilografiyi iyi bilir Türk ve Müslüman bir bayana ihtiyac olduğundan, bu şeraiti haiz olanların mektubla Beyoğlu posta kutusu 2248 e müracaat etmeleri rica olunur.

Muayenehane nakli

Doktor Osman Şerefeddin Nuruosmaniye caddesinde 19 numaradaki muayenehanesini ayni caddede 5 numaraya nakletmiştir.

BRONZ DİŞ FIRÇALARI

Elyafı tamamile hususî mahiyette, doktorların tavsiye ettikleri en sıhhî, sağlam ve sert fırçadır. Memleketin her büyük eczane ve tuhafiye mağazasında bulunur.

Umum deposu : Ahmed Etem Buldanloğlu, İzmir,
İstanbul satış deposu : Mehmed İpekçi - A yanak han.

İstanbul Tramvay Şirketinden:

İ L Â N

İstanbul Tramvay Şirketi 1937 - 1938 mekteb senesi zarfında tramvay hatlarında tenzilâtlı tarife ile seyahat etmek hakkını bahşeyliyen kartların kaydına 10 eylûl 1937 tarihinden itibaren başlıyacağını mekteb ve Üniversite talebelerine ilân eyler.

Alâkadarlar, pazar ve bayram günleri haric olmak üzere hergün:
Saat 8,30 dan 12 ye ve 13,30 dan 17 ye kadar.
Cumartesi günleri saat 8,30 dan 12 ye kadar.
Müsbit evraklarile beraber Galatada Söğüd sokağında (Tünel arkasında) Hareket Kalemine müracaat edebilirler.

DİREKTÖRLÜK

GÜNEŞ - RÜZGAR - DENİZ

ÜÇ SIHHAT KAYNAGI

Bir iki hafta sonra salon hayatına dalacak bunların cilde yapacağı tahribattan müteessir değiller çünkü

KREM PERTEV

ile yaptığı masajların cildlerine vereceği taravetten - geçmiş senelerin verdiği - tecrübe ile o kadar emindirler ki

Adana Belediye Riyasetinden:

1 — Atatürk parkında projesine göre yaptırılacak çeşme ve havuz inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.
2 — Keşif tutarı «5893» liradır.
3 — Muvakkat teminatı «442» liradır.
4 — İhalesi eylûlün 27 nci pazartesi günü saat on beşte Belediye Encümeninde yapılacaktır.
5 — Şartname, proje vesair evrakı Belediye Fen İşleri Müdürlüğündedir. İstiyenler oradan parasız alabilirler.
6 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin şimdiye kadar yaptıkları işleri gösteren vesikalarile beraber ihale tarihinden en az 15 gün evvel müracaat ederek ehliyet vesikası almaları şarttır.
7 — Taliblerın teklif mektublarını ihale günü saat on ikiye kadar Belediye Reisliğine vermeleri ilân olunur. (4791)

NEOKALMİNA

GRİP -NEZLE - NEVRALJI
BAŞ ve DİŞ ağrıları - ARTRİTİZM

Kars Vilâyetinden:

1 — Sarıkamış kasabasında yapılacak 80011.71 lira bedeli keşifli Iğdır kasabasında yapılacak 84612.63 lira bedeli keşifli mecmuan 16704.34 liralık elektrik tesisatı işi kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.
2 — Bu tesisatın heyeti umumiyesine teklif yapılabildiği Iğdır, Sarıkamış kasabaları tesisatları için de ayrı ayrı vâki olacak teklifler de kabul edilecektir.
3 — Eksiltme 13/10/937 tarihine musadif çarşamba günü saat 15 te Kars Vilâyeti Daimî Encümenince yapılacaktır.
4 — Muvakkat teminat umum tesisat için 9486 liradır.
5 — Bu münakasanın istinat ettiği plân, keşif, fennî şartname, münakasa şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi ve hususî şartname 824 lira bedel mukabilinde Kars Nafıa Müdürlüğü tarafından verilecektir.
6 — Para tediyesi şartları, hususî şartnamede yazılmıştır.
7 — İstekli olanların kanuna göre hazırlıyacakları teklif mektublarile birlikte Hususî İdare namına yatırılmış teminat makbuz veya mektublarını ve Ticaret Odası kayid varakası, en aşağı 80000 liralık elektrik tesisatı yaptıklarına dair Nafıa Vekâletinden almış olduğu ehliyet vesikasını bir zarfa koyarak mühürlü olarak yukarıda yazılı müddetten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri veya posta ile göndermeleri ilân olunur. (6077)

SEHER VAKTİ

Yazan: **Maurice Dekobra** — 18 — *Çeviren:* **Hamdi Varoğlu**

— Herhalde baş döndürücü bir içkisiniz, matmazel.

Pennwitz'in, kibar erkek siması arkasından, meslekî tecessüsü kıpırdamağa başlamıştı. Suallerini biraz daha derinleştirdi:

— Çoktanberi Viyanada mısınız?

— Üç hafta evvel geldim... Avusturyayı çok beğeniyorum. Payitahtının, kendine mahsus bir cazibesi var. Viyanayı harbden evvel görmemiştim; fakat, bu şehrin, havasını teneffüs edenler üzerinde, gaşyedici bir koku gibi tesir yapmasını şimdi anlıyorum.

— Memleketim hakkındaki hissiyatınızda çok mültefitsiniz, matmazel.

— Buraya, iki hafta için angaje edildim, ve çok memnunum. Bu akşam kazandığım muvaffakiyetten dolayı son derece seviniyorum. Ben, san'atım için yaşarım ve ona taparım. Buradan sonra, belki de Brezilya'ya ve Arjantin'e gideceğim. Orada da bazı angajmanlarım var. Ben, geçici kuşlar gibiyimdir, miralay... Yuvamı, muvakkaten, kulislerde kurarım, bir trenden öbür trene, yahud bir vapurdan öbür vapura dolaşır, dururum...

— Saygısızlık olacak amma, bir sual sormama müsaade eder misiniz?

— Buyurun, rica ederim.

— Evli misiniz, dul musunuz, serbest misiniz?

— Tamamile serbestim, miralay... Yani, hoşuma giden esaret zincirini intihabda serbestim demek istiyorum.

— Demek elinize kelepçe vurmak kabil değil, öyle mi?

Bu söz, gülerek söylenmiş olmakla beraber, Sybil, gene vücudünün hafifçe ürperdiğini hissetti. Miralayın garib bakışları karşısında, gözlerini yere indirdi ve:

— Hayır, diye cevab verdi. Bilekleri, hoşuma giden zindancıya, seve seve uzatırım.

***

Sybil söz söylerken, Pennwitz, dikkatle onu seyrediyordu. Genc kadını, kusursuz bulduğu ve beğendiği besbelliydi. Onun sesinin ahengi hoşuna gidiyordu. Güzelliği onu cezbediyordu. Bu kadın, herhalde, kendini beğenen erkeklerden, daha fazla para koparmak maksadile, sahnede vücudünü teşhir eden, gelişigüzel bir dansöz değildi. Pennwitz, kadın hususunda mütehassıs geçinirdi. Tesadüf, onu, bu gece, «Beyaz Papağan» barına lâyık olmıyan bir mahlûkla karşılaştırmıştı.

Bu tesadüf hem garibine gidiyor, hem onu çok memnun ediyordu. Sual sormakta biraz daha ileri gitti:

— Sizin gibi genc bir kadının, yalnız ve serbest bulunuşu, güzellik aleyhine irtikâb edilmiş bir hiyanettir, matmazel!... Saygısızlıkta bir adım daha ileri gideceğim... Doğru söyleyin, Viyanaya geldiniz geleli, size hiç kur yapan olmadı mı? Bana biraz yaban gülünü hatırlatan bu güzel çiçeğin kokusunu teneffüs etmek istiyen kimse çıkmadı mı?

— Hayır, miralay...

Pennwitz, ona doğru eğildi:

— Peşinizde dolaşanların cesaretini kırıyorsunuz galiba?

— Hayır. Kendiliklerinden usanıyorlar.

— Niçin?

— Çünkü, kalbimde başka birisi bulunduğunu hissediyorlar. Bundan altı ay evvel İzmirde bıraktığım erkeği düşünüyorum.

Sybil, bu sözü ağzından kaçırdığına nadim olmuş gibi birdenbire sustu. Tesadüf yardım eder de, hasmile karşılaşmağa muvaffak olursa, oynıyacağı komediyi uzun zamandanberi hazırlamıştı. Onun izzetinefsini iğnelemek için elinden geleni yapmağa karar vermişti. Fazla kolay avlanan kadınlar, üniformalı Kazanova'lar için ve bu işte pişmiş erbab adamlar için, hiç de cazib değildir. Sybil, mevhum bir âşıktan ve mevhum bir sadakatten bahsederek, Pennwitz'i kıskandırmağı, plânının muvaffakiyeti için, daha doğru bulmuştu.

Bu hesabında yanılmamıştı. O, bu sözü söylemesini müteakib susar susmaz, Pennwitz'in elini, kendi eli üstünde hissetti. Miralay, onun bileğini hafifçe okşadı. Sybil, bu adamın, bu en fazla nefret ettiği, en büyük düşmanının temasına, tiksinerek tahammül gösterdi.

Pennwitz, alçak sesle:

— Ya!... diyordu, demek ki bir sevgiliniz var... Peki amma, baştan çıkmanız tehlikesine karşı sizi burada kim müdafaa edecek?

Sybil, şuh bir bakışla, miralaya, yan yan baktı ve içini çekerek:

— Baştan çıkmak mı? dedi. Ah! Miralay... Ettiğim sadakat yeminini unutmaklığım için, pek müstesna bir erkeğe tesadüf etmeliyim...

— Bu dediğiniz adam herhalde mevcuddur, Matmazel Belkis.

— Olabilir...

— Belki de Viyanada mevcuddur.... Meselâ yarın tesadüf etmeniz mümkündür... Hatta, kimbilir, belki de bu akşam... Kader, öyle bir aheste valstır ki, arasıra, beşeriyet balosuna: Damlarınızı bırakın... Kavalyelerinizi değiştirin! diye haykırır!

— Olabilir, miralay. Ben kadere inandığım için, sözlerinizi haklı bulmağa mecburum.

Sybil, birdenbire ayağa kalkarak Pennwitz'den, ayrılmak için müsaade istedi. Miralay, genc kadının bu kadar çabuk gittiğini istemiyordu. Sybil, kapıdan çıkacağı sırada:

— O dediğim erkeğe bu geceyarısından evvel tesadüf edersem, size haber veririm, miralay, dedi.

Pennwitz, onun elini tutmak istedi. Sybil, hafif sesle şu sözü ilâve etti:

— Sizi, erken bırakıp çekildiğime müteessifim... Fakat, işim var. Bu akşam beni o sarhoşun elinden kurtardığınızdan dolayı size tekrar teşekkür ederim, miralay.

Bu sözü söyledikten sonra, locanın basık kapısını açtı ve dışarı çıktı. Miralay, tekrar yerine oturdu, arkasını sahneye döndü, bir sigara yaktı. Numaralarla artık alâkadar değildi.

VIII

Pek hususî mahiyette bir vazife

Miralay von Pennwitz, Harbiye Nezaretindeki odasında oturuyordu. Önündeki büyük masanın üstü, evrak yığınile kaplıydı. Telefonların çıngırakları artık susmuştu. Hergünkü ezici mesaisi, akşamın yedisile dokuzu arasında, ona nisbi bir sükûnet, bir istirahat zamanı bırakırdı.

(Arkası var)

Bir memleket yaratan adam!

Çekoslovakyanın banisi Masaryk dün sabah öldü

Çekoslovakyayı kurtaran ve Cumhuriyeti kuran Masaryk'in ömrü mücadele ile geçmiştir

Prag 14 (A.A.) — M. Masaryk'in vefatı bütün Çekoslovakya'da büyük bir teessür uyandırmıştır. Vektin geç olmasına rağmen halk, reisin ikametgâhı etrafında toplanmış bulunuyordu. Bu sırada binanın üzerinde dalgalanmakta olan bayrak, yavaş yavaş inmeğe başlamıştır. Kadın, erkek bu manzara muvacehesinde hıçkırıklarla ağlamağa başlamış ve diz üstüne çökmüştür.

Bütün Çekoslovakyada matem ilân edilmiştir.

Demir bir karyola üzerinde Çekoslovakyanın müessisi olan zatın yatmakta olduğu Lany şatosunun duvarları tamamile çıplaktı, ne bir levha, ne de bir tablo vardı. Çekoslovakyanın halâskârı olan Masaryk'in cesedini kaplıyan beyaz örtü üzerine beyaz ve kırmızı güller konulmuştu. Büyük Harbin Çekoslovak lejyonerleri Fransız üniformalarını giymiş oldukları halde muhafızlık vazifesini görüyorlardı.

Madenî bir masa üzerinde üç mum yanıyordu.

Reisin oğlu, kızları, torunları, yeğeni, M. Benes, M. Hodza ve üç doktor cesedin etrafında toplanmışlar, ağlıyorlardı.

Prag 14 (A.A.) — M. Masaryk'in ölümü haberi, bu sabah saat 6 da Çekoslovak radyosile bildirilmiştir. Bütün umumî ve hususî binalarda bayraklar hemen yarıya indirilmiştir.

Sabahleyin saat 5 te M. Hodza, reisin vefatı haberini kordiplomatiğin duvayyeni olan Avusturya sefiri M. Marek'e bildirmiştir. Bu sabah ilk çelenkler, Lany şatosuna gelmeğe başlamıştır.

Memleketin her tarafında tiyatro ve sinema temsilleri tatil edilmiştir.

Cenaze merasimi

Prag 14 (A.A.) — Öğleden sonra Dördüncü Charles Üniversitesi profesörlerinden Hermann Silka, Lany'ye gidecek ve orada Masaryk'in cesedini tahnit edecektir. Heykeltraş Makovsky, ölünün yüzünün mulajını alacaktır. Cesed, bundan sonra şatonun «Musiki dehlizi» denilen salonunda bir tabut içinde teşhir edilecektir. Cesed, yarına kadar orada

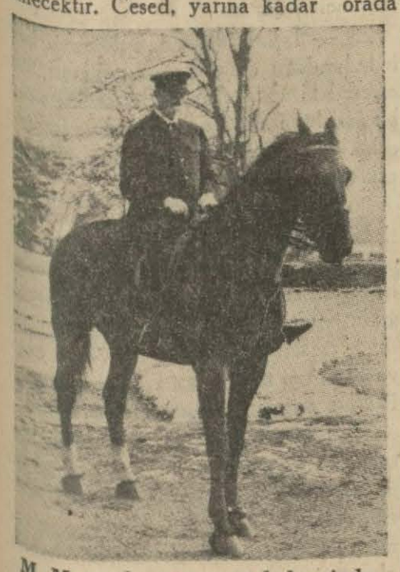

M. Masaryk, şatosunun bahçesinde, at üzerinde

kalacak, müteakiben meşalelerin ziyası altında ve süvarilerin teşkil edeceği alayla Prag'a getirilecektir.

Cesed, önümüzdeki pazartesi gününe kadar şatonun bir salonunda teşhir olunacaktır.

Cenaze merasimi, ihtimal pazartesi günü yapılacaktır. Masaryk, ihtimal Lany'de defnolunacaktır.

Prag 14 (A.A.) — Reis Masaryk'in cenaze merasimi, herhalde önümüzdeki pazartesi gününden evvel yapılmıyacaktır. Müteveffanın cesedi birkaç gün Prag şatosunda bir tabut içinde teşhir edilecektir. Müteveffanın Madam Masaryk'in Lany mezarlığındaki merkadi yanına defnedilmesi muhtemeldir. Maamafih henüz kat'î hiçbir karar ittihaz edilmemiştir.

Nazırlar meclisi toplanıyor

Prag 14 (A.A.) — M. Benes, Lany'den Prag'a avdet etmiştir. Prag'da nazırlar meclisi, bir içtima akdetmiştir.

Fransada teessür

Paris 14 (A.A.) — M. Masaryk'in ölümü haberi, Pariste derin bir heyecan tevlid etmiştir. Fransız efkârı umumiyesine göre Masaryk, Çekoslovakya vatanının ba'sibadelmevtini ve Çekoslovak cumhuriyetinin teessüsünü hemen hemen efsanevî bir tarzda temsil etmekteydi. Çekoslovakyanın birinci devlet reisi oynamakta olduğu beynelmilel rol ve düşün-

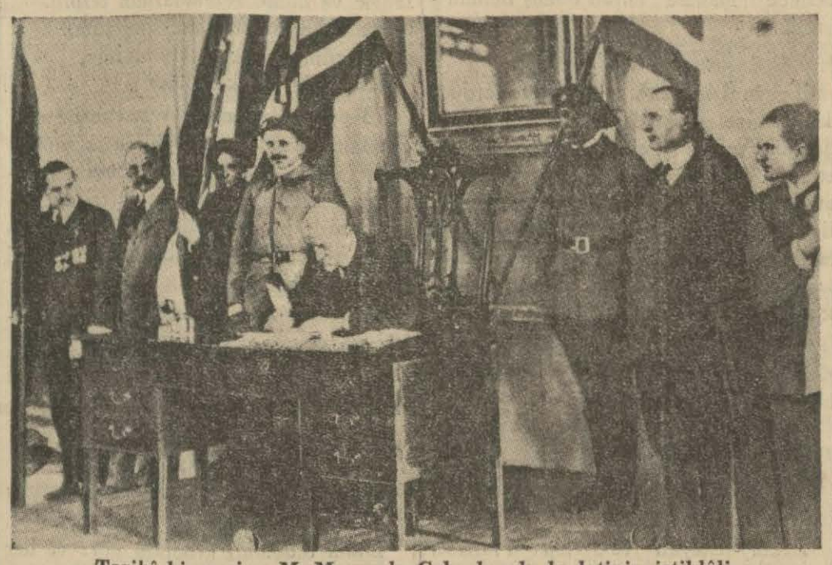

Tarihî bir resim: M. Masaryk, Çekoslovak devletinin istiklâli ilân edildiği gün, riyaset masasında

cesinin yüksekliği itibarile memleketine olduğu kadar Avrupaya da aid bir şahsiyetti. Fransız efkârı umumiyesi, hayat iştirakinin ve menafi tesanüdünün bağlamakta olduğu dost ve müttefik milletin matemine heyecanla meşbu bir sempati ile iştirak eder.

Taziyet telgrafları

Paris 14 (A.A.) — M. Lebrun, Prag'da müteveffa reis Masaryk'in oğlu orta elçi M. Masaryk'e bir telgraf çekmiştir. Fransız Reisicumhuru, bu telgrafında ezcümle şöyle demektedir:

«Vatanperverlik ve cumhuriyetçilik imanını taşıyan herkes için parlak ve muhteşem hayatı bir misal teşkil edecek olan aziz ve namdar babanızın hatırasını Fransızlar hürmet ve minnettarlık hisleriyle muhafaza edeceklerdir.»

M. Lebrun, ayni zamanda M. Benes'e bir telgraf çekerek reis Masaryk'in ölümünün Fransız milletini keder ve teessür içinde bırakmış olduğunu bildirmiştir.

M. Chautemps, M. Hodza'ya bir taziyet telgrafı çekmiştir.

M. Delbos, M. Krofta'ya bir telgraf göndermiştir.

Masaryk'in cenaze merasiminde Fransanın ne suretle temsil edileceğine dair henüz bir karar verilmemiştir, fakat sâlâhiyettar mehafilde Prag'a gönderilecek olan heyetin pek muazzam olacağı söylenmektedir.

***

Masaryk'ın hayatı

Çekoslovakya istiklâlini iade eden, Çekoslovak Cumhuriyetinin temelini atan Thomas Masaryk'in hayatı, gerek hususî, gerek siyasî noktai nazardan çok şayanı dikkat safhalarla doludur.

M. Masaryk'in babası Marovia'nın Hodonin kasabasında arabacı, annesi, Viyanada saraya mensub kadınlardan birinin yanında oda hizmetçisiydi. Bu kadar mütevazı bir ailenin çocuğu olan M. Masaryk'in, senelerce memleketinin mukadderatını elinde tutmuş ve bugün, yalnız Çekoslovak milletinin değil, bütün dünyanın hürmetini kazanmış olması, müstesna fıtratının en büyük misalidir.

M. Thomas Masaryk, 1850 senesinde, babasının arabacılık ettiği Hodonin kasabasında dünyaya geldi. Oğlunu yüksek mevki sahibi görmek istiyen her baba gibi, M. Masaryk'in babası da, evlâdı için iyi bir meslek aramış ve ona, o tarihte arabacılıktan tam bir derece yüksek bir paye olan nalbandlığı münasib görmüştü. Masaryk, ilkmektebi bitirir bitirmez, kasabanın nalbandı yanına çıraklığa, oradan, gene babasının teşebbüsile, bir çilingirin, daha sonra da bir demircinin yanına girdi.

İlkmektebi yeni bitirmiş küçük bir çocuk olan M. Masaryk, demircinin yanında çıraklık ettiği tarihte, bir gün çeşmeden, elinde su dolu kovalarla dükkâna avdet ederken yolda birdenbire, eski muallimlerinden M. Ludwig onu tanımış, derhal annesine müracaat ederek, zekâsını, öğrenme merakını, okuma kabiliyetini mektebdeyken çok yakından gördüğü bu çocuğu daha başka bir istikbale hazırlamak lâzım geldiğini söyliyerek kadını ikna etmişti. Masaryk o gün, muallimle birlikte, Cejkovice mektebine gitti, talebeye nezaret etmek üzere mubassırlığa tayin edildi.

M. Masaryk'in, ilim ve felsefenin en yüksek derecatına yükselmesinde ilk merhale olan Brno lisesi, onu, memleketinin en yüksek riyaset mevkiine yükselten yurdseverlik duygularının da inkişafa başladığı ilk entellektüel muhit olmuş

tur. M. Masaryk, tahsilini almanca olarak yapmağa mecbur bulunduğu Brno lisesinde, bir Çek vatanperveri olmanın icab ettirdiği arkadaş hakaretlerine maruz kaldıkça, Bohême denilen yurdunun 1620 de sagbedilen istiklâlini ona iade etmenin lüzumunu ilk defa olarak şiddetle duymuştu. M. Masaryk, orta tahsilini bitirince Viyana Üniversitesine girdi, orada Çek talebenin teşkil ettiği bir grupa dahil oldu ve az bir zaman sonra bu grupun riyasetine geçti. M. Masaryk, Harbi Umumide, kendisile elele vererek, Çekoslovak istiklâli için millî bir şûra kuran şahsiyetlerin dostluğunu, işte bu grupa riyaset ettiği tarihlerde kazanmıştır.

M. Masaryk'in bundan sonra, Leipzig Üniversitesinde felsefe tahsil ettiğini, oturduğu aile pansiyonunda Mir Garrigue ile tanışarak evlendiğini görüyoruz. Fakat, kocasına, siyasî hayatında çok kuvvetle müzahir olan bu müstesna kadın, Harbî Umumide merkezi Avrupa devletleri aleyhindeki mücadelelerine bir mukabele olmak üzere Avusturyalılar tarafından tevkif ve hapsedilmişti. Vücudü bu yüzden çok zayıf düştüğü için 1923 senesinde vefat etti.

Leipzig Üniversitesinden sonra M. Masaryk'in hayatı, Çek istiklâli uğrunda

M. Masaryk, talebesi ve halefi M. Beneş'le bir arada

mütemadi bir mücadele ile geçmiştir.

Çekoslovak istiklâlini kurtaran M. Masaryk, Çekoslovak Cumhuriyetini Müttefiklere kabul ettirdikten sonra 14 teşrinievvel 1918 de bu cumhuriyeti resmen ilân ederek Versailles muahedsine dercettirmiş ve birkaç gün sonra, 14 teşrinisani 1918 de ilk Çekoslovak millet meclisi tarafından alkışlarla Cumhurreisliğine intihab olunmuştur. Çekoslovak kanunu esasisi, her reisicumhurun, yedi sene için intihab edileceğini ve iki defadan fazla intihab edilemiyeceğini kaydeder. Bu hükümden, yalnız o, cumhuriyetin banisi olan M. Masaryk, istisna edilmiştir. Kanunu esasinin buna dair olan maddesinde «M. Thomas Masaryk, hayatında kaç intihab günü varsa o kadar defa intihab edilebilecektir» diye yazılıdır.

Bununla beraber, M. Masaryk, hayatını vakfettiği Çek istiklâlini kurtardıktan ve onu ideal rejim olan cumhuriyete kavuştuktan sonra, sonsuz didinmelerle yorulan vücudünü dinlemek ihtiyacını duymuş ve Riyaseticumhur makamını, bütün siyasî hayatında en kıymetli mesai arkadaşı olan M. Benes'in kuvvetli ellerine bırakmıştı.

M. Masaryk, Riyaseticumhur mevkiinden çekildikten sonra milletin kendine tahsis ettiği şatoda istirahate çekilmişti. Bundan on beş gün evvel hastalanmış ve yapılan bütün tedavilere rağmen kendisini kurtarmak kabil olmamış ve dün sabah 88 yaşında olduğu halde hayata gözlerini kapamıştır.

Millî şefini kaybeden dost Çekoslovak [illegible] ne en derin taziyelerimizi sunarız.

Dünya kadınlığı

Milletler Cemiyeti meşgul oluyor

Toplanan evrak muazzam bir yekûn tuttu

Bu ayın onunda Cenevrede toplanan Milletler Cemiyetinin 18 inci umumî meclisi ruznamesinde mevcud bir madde bütün dünya kadınlarını fevkalâde alâkadar etmektedir. Eskiden Milletler Cemiyetinin sık sık kadına taallûk eden meselelerle iştigal etmesinden teşvik bulan bazı devletler üç sene evvel dünya kadınlığı vaziyetlerinin gelecek meclisler den birisinde tetkik edilmesi fikrini ortaya atmışlardı.

Meselenin büyük ehemmiyetini takdir eden 1935 umumî meclisi bu hususta önceden tetkikat yapılmasına ve bu tetkikatın da iki kısma ayrılmasına karar vermişti. Bu iki kısımdan biri kadının medenî, siyasî ve hukukî vaziyetlerine dair olup tetkiki Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğine; diğeri umumiyetle çalışan kadın vaziyetleri hakkında olarak tetkiki milletlerarası iş bürosuna havale edilmişti.

Her iki teşekkül de faaliyete geçmiş, ve bütün devletlere birçok sorgular sormuştu. Gelen cevablar tasavvur edilemiyecek derecede çok ve pek büyük bir hacim teşkil etmiş, bunların tefrik ve tanzimi de büyük bir himmet sarfına ihtiyac göstermiştir. Devletlerin gönderdikleri resmî raporlardan başka sayısız kadın teşekküllerinin, memleketlerindeki kadın vaziyetlerini anlatan muhtıraları ve düşündükleri tedbirleri gösteren lâyiha ve istidalar da vardı.

Toplanan bu muazzam evrak yığınının muhtevi olduğu başlıca bahisler şunlardır:

Kadının evinde ve evinin dışındaki mevkii, zevce, valide, işçi ve müşteri olarak mevkii, aile, cemaat, iktısad ve siyaset hayatındaki rolü, eskiden kadını tazyik eden ağır tahdidattan kurtulması, gebelik zamanındaki hususî himaye ve sairesi.

Milletler Cemiyeti umum kâtibliği ile milletlerarası iş bürosunun himmetile budefa Cenevrede toplanan Milletler Cemiyeti umumî meclisi kadına dair cereyan edecek müzakerelerde pek mufassal ve dökümanter vesaike istinad edebilecek ve bütün dünyada kadınlığın yükselmesi hakkındaki arzu ve faaliyetlere müzaheret edebilecektir. Bütün dünya kadınlığı kendilerine taallûk eden bu meseleleri müzakere edecek Cenevre teşekkülünün 18 inci umumî meclisinin kararlarını lâyık olduğu ehemmiyet ve alâka ile beklemektedir.

Sazlıdere bataklığı kurutuluyor

Edirne (Hususî) — Edirnede sıtma bakımından çok zararlı Sazlıdere ismin de bir dere vardır. Bütün yatağı sazlı olmakla beraber Merice on beş kilometro mesafede yatağını tamamile kaybeder ve derenin bütün suyu ovaya yayılarak büyük göller teşkil ederdi. Sazlı derenin civarındaki köyler bu göller yüzünden çok sıtmalıdır. Köyleri bu felâketten kurtarmak için sıtma mücadelesi Sazlıderenin mecrasını açmıya ve derenin suyunu Meriç nehrine vermeğe karar vermiş ve hemen işe başlamıştır.

Sıtma mücadelesinin heyeti fenniyesi tarafından yapılan proje üzerine Meriç nehrinden itibaren Sazlıderenin mecrası açılmıya başlanmıştır. Trakya umumî müfettişi General Kâzım Dirik ile Edirne

Trakya Umumî Müfetişi Kâzım Dirik köylülerle beraber çalışıyor

Valisi Niyazi Mergen bu işi görmek üzere bizzat kanal başına kadar gelmişler ve köylü ile bir hizada kanal içinde kazma ve çapa sallamışlardır. Köylünün sağlığı namına atılan bu adım daha ilerilere kadar devam edecektir.

Kamyon kazasında ölen kadının hüviyeti anlaşıldı

Evvelki gece Ortaköyde bir kamyon kazası olmuş, bir kadın ölmüş, Şahinde adında bir kadın da tehlikeli surette yaralanmıştı.

Ölen kadının Ortaköy tütün deposu amelelerinden Huriye olduğu anlaşılmıştır.

«Avrupa; medeniyetini Türklere medyundur»

Profesör Pittard'ın mühim beyanatı

Dün şehrimize gelen maruf profesör, beyanatında, dünya medeniyetinin teşekkülünde Türklerin mühim rolünü kat'iyetle tebarüz ettirdi

Profesör Pittard ve refikası dün kendilerini İstanbula getiren vapurda Bayan Afetle bir arada

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Daimî bir sevgi beslediğim Türkiyeye geldiğimden son derece memnunum. Memleketinize ilk defa 30 sene evvel kafam Türkiye hakkında garbin hurafelerile dolu olarak gelmiştim. Bu ilk ziyaretim Türkiye hakkındaki garb telâkkilerinin nekadar yanlış olduğunu bana öğretmişti: Bu ilk seyahatten sonra, Türkiyenin garazsız dostu sıfatile Türkiyeyi ve Türkleri garba tanıtmak için elimizden geleni yaptık. Bu sahada işe başlıyarak, evvelâ Balkan harbi esnasında Pariste ve Cenevrede Türkiye hakkında müteaddid konferanslar verdim. Umumî Harb esnasında Türkiyenin faydalı dostları meyanında bulunduğumuzu filen ispat ederek Türkiye hakkındaki safsataları yıkmağa ve hakikati olduğu gibi anlatmağa çalıştık.

Türkiyeyi ikinci ziyaret

Dokuz sene evvel, 1928 de, ikinci defa olarak Türkiyeyi ziyaret ettim. O zaman en çok dikkatimizi celbeden hâdise büyük harf inkılâbı idi. Arab harfleri yerine lâtin harfleri kabul edilmiş, ve muasır Türk dili ihdas olunmuştu. O vakit, Ankaradan Diyarbekire kadar imtidad eden geniş sahada tetkiklerde bulunduk. Her tarafta, en ufak köylere varıncıya kadar halkın yeni harfleri öğrenmek için büyük bir gayret gösterdiğini gözlerimizle gördük.

Ankaraya dönüşümüzde, o zamanın Maarif Vekili Necati Anadoluda gördüklerimize dair bir konferans vermemizi teklif etti. Yüksek memurlar huzurunda verdiğim bu konferansta Anadolunun en uzak köşelerinde bile kadınlı erkekli çocuklarla ihtiyarların geceleri halk mekteblerine koşarak yeni harfleri öğrenmek için nasıl çalıştıklarını anlattım.

Bugün İstanbula ayak basar basmaz yakın geçmişin bu kaybolmaz hatıralarının bende tekrar canlandığını hissettim. Bahusus ki son seneler zarfında Türkiye ilim sahasında dünyayı hayrette bırakan terakkiler kaydetmiştir. Türk Tarih Kurumu bugün Türklüğün ilk tarihini tamamile meydana çıkarmış bulunuyor. Diğer taraftan, ayni Kurum tarafından yapılan hafriyat neticesinde Eti medeniyetinin karanlık noktaları da aydınlatılmıştır. Bu ilmî çalışmalar sayesinde bugün Türk orijininin tam ve hakikî tarihini öğrenmiş bulunuyoruz.

Büyük hakikat

Tarih Kurultayında söyliyeceğim ve her yerde daima tekrar edeceğim veçhile Türkler yüz binlerce senedenberi daima yurdlarında bulunan insanların halefidir. Bu hakikati Tarih Kurultayında daha etraflıca anlatmağa çlışacağım.

Şahsî kanaatime göre tarih insanla başlar. Bu itibarla, ilk insanların Türk yurdunda yaşamış olmasına göre ecdadımız Anadoluda yaşamıştır.

Profesörün tezi

Tarih Kuprultayında okumak üzere hazırladığım tezin mevzuu şudur: «Neolitik (Taş devrinin son kısımları) devrinde ön Asya ile Avrupa arasındaki münasebat.»

Bu raporda yüz binlerce seneden beri garbda milletlerin avcılık ve balıkçılıkla iştigal ederek bir nevi göçebe hayatı yaşadıkları ve bu vaziyetin ilk medeniyetin kuruluşuna kadar devam ettiği anlaşılmaktadır. İlk medeniyet dediğimiz hayat; köpeğin, ineğin, atın ehlileştirilmesi ve başta buğday olmak üzere hububatın keşfile başlamıştır. Bu iki mühim amil sayesinde insanların göçebe hayatına nihayet verilmiş, nüfusu artmağa başlamış «millet» ismi verilebilecek şekilde topluluklar hasıl olmağa başlamıştır. Bugünkü medeniyetin elinden hububatı alırsak, Yirminci asır medeniyeti elektriğine, kimyasına, bir çok terakkiyatına rağmen hiçbir kıymet ifade etmiyecek hale gelir. Bu itibarla ilk medeniyeti teşkil eden topluluğun medeniyet tarihinde çok büyük bir rolü olmuştur. Şimdi bu ilk topluluğun ilk defa memleketinizde vuku bulduğunu söylersem, Türklerin medeniyete yapmış olduğu büyük hizmeti meydana çıkarmış olacağımı sanırım. İlk Türk medeniyeti bu suretle memleketinizden Tuna ovasına, oradan da garba, Avrupaya geçmiştir.

Dünyanın büyük içtimaî ihtilâlini teşkil eden bu medeniyeti bizzat size, Türklere medyunuz, zira bugünkü garb medeniyeti biraz evvel izah ettiğim veçhile temeli Türkler tarafından atılan medeniyete istinad etmektedir.»

Bükreş konferansı

Profesör Pittard bu çok kıymetli sözlerden sonra geçenlerde Bükreşte toplanan kongreden bahsederek demiştir ki:

«— Profesör Bayan Afet kongrede büyük bir muvaffakiyet kazandı. Kıymetli Türk bilgini kongre tarafından Antropolojik - Fizik şubesi riyasetine seçildi ve kongrece fevkalâde takdir edilen iki şayanı dikkat komunikasyon yaptı.

Türk Tarih Kurumunun faaliyeti hakkında Bayan Afet tarafından verilen mühim izahat üzerine Türk Tarih Kurumunun mesaisini teksif etmek hususunda kongre şubesi tarafından karara alınan temenninin konferans heyeti umumiyesi tarafından da kabul edildiğini tepşir etmekle müftehirim.

Bu sene Bükreşte toplanan kongre, gelecek toplantısını iki sene sonra İstanbulda yapmağa karar vermiştir.»

Madam Pittard'ın sözleri

Profesör Pittard'la beraber üçüncü defa olarak memleketimizi ziyaret eden Bayan Pittard da şunları söylemiştir:

«— Otuz sene evvel Türkiyeye geldiğimizde ilk defa tanıdığımız Türkler Türk köylüleri idi. Karadeniz sahillerinde tanıştığımız Türk köylülerinin bize karşı gösterdikleri büyük hüsnü kabul ve büyük misafirperverlikten fevkalâde müteheassis olmuştuk. Ayni misafirperverliğe ve âlicenablığa bilâhare Anadolunun her tarafında tesadüf ettiğimiz zaman bu şayanı dikkat meziyetlerin Türkler nezdinde bir an'ane halinde mevcudiyetine kani olduk. Bu meziyetler Türklerin eski medeniyetinin inkâr edilmez delilidir. Zevcim hâdiselerin ilmî cephesini tetkik ederken, ben de ruhî ve ahlâkî tarafları tetkik ederek ihtisasları mı iki roman halinde neşrettim. İlk romanım «Anadoluda» (En Anatolie), ikinci romanım da Kayserideki Mahperi lejandından mülhem olarak «Princesse de Lune» adını taşımaktadır.»

Kurultay ve sergi hazırlıkları

Bu ayın yirmisinde büyük merasimle açılacak olan İkinci Tarih Kurultayı hazırlıkları ilerlemektedir.

Kongre ile beraber Tarih Kurultayi sergisi ve Daimî Resim Müzesinin tanzimi de bitmek üzeredir. Müze haline konulan galeriye eski ve yeni Türk san'atkârlarının muvaffak olan resimleri asılmaktadır. Müzenin kapısına [Resim ve Heykel Müzesi. Atatürkün emrile 1937 de tesis edilmiştir] ibaresini taşıyan bir levha konulmuştur.

Tarih sergisinin de, dünya kültür âleminde bir hâdise teşkil edecek olan Kurultayın ehemmiyetile mütenasib bir zenginlik arzetmesine çalışılmaktadır. Sergide dünya medeniyetinde Türklerin rolünü, cumhuriyetimizin terakki ve inkılâblarını tebarüz ettirecek kıymetli eserler teşhir olunacaktır. Serginin bir kısmı da Tarih Kurumunun faaliyet ve mesaisini izah eden istatistiklere, grafiklere ve şemalara ayrılmıştır.

Nyon itilâfı dün imzalandı

Anlaşma bugün tatbik mevkiine giriyor, Ingiliz ve Fransız filoları derhal işe başladı

[Baştarafı 1 inci sahifede]

manevî kıymeti Akdenizde emniyetin teessüsünde büyük rol oynıyacaktır. Anlaşma yarından itibaren mevkii tatbika girecektir.»

Akdenizde İngiliz torpidoları

Londra 14 (Hususî) — Dokuz muhribden mürekkeb dördüncü İngiliz küçük filosu Akdenizdeki kontrola iştirak etmek üzere bugün İngiltereden Cebelüttarıka hareket etmiştir. Bu suretle Akdenizde mevcud İngiliz muhriblerinin miktarı kırka baliğ olmaktadır.

İtalya kararı reddetti

Londra 14 (Hususî) — Salâhiyettar mehafilden alınan haberlere göre İtalya Nyon konferansı mukarreratını tetkik ederek kendisine teklif edilen Adriyatik denizinde karakol vazifesini ifa edemiyeceğini bildirmiştir. İtalya Akdenizde hayatî menfaatlerini ve coğrafî vaziyetini ileri sürerek Akdenizin umumî kontrolunda İngiltere ve Fransa ile müsavi haklar istediğini resmen bildirmiştir.

Bir denizaltı hücumu ve mütemmim malûmat

Belgrad 14 (A.A.) — Selânikten Politica gazetesine gelen bir habere göre bir İngiliz harb gemisi, bir denizaltı Golos açıklarında bir Sovyet petrol gemisini torpillemek üzereyken bu denizaltıyı yakalayıp zaptetmiştir. Denizaltı İngiliz harb gemisinin toplarının tehdidi altında stop etmiş ve bütün müretteba tının esir edilmiş olduğu rivayet edilmektedir.

Politica gazetesi muhabiri, bu denizaltının tabiiyeti hakkında hiçbir şey söylememektedir.

Londra 14 (A.A.) — Amirallık dairesi, bir İngiliz harb gemisinin Golos açıklarında bir Sovyet petrol gemisini torpillemek üzere bulunan bir denizaltıyı yakalamış olduğuna dair bir Yugoslav gazetesinde intişar etmiş olan haberden ademi malûmat beyan etmektedir.

Buna benzer bir haber bu sabah Londrada da şayi olmuştur. Bu haberde bu harb gemisinin Malaya zırhlısı olduğu ilâve edilmekteydi. Halbuki bu zırhlı, Mondros'ta demirlemiş ve Amirallık dairesine yalnız oraya vusulünü iş'ar ederek hiçbir hâdiseden bahsetmemiştir.

Akdenize giden Fransız filosu

Brest 14 (A.A.) — Audacieux, Fantasque, Terrible muhriblerile Cyclone, Mistral, Sirrocco, Tyhon, Alcyon ve Tornade torpitoları bu sabah Akdenize hareket etmişlerdir.

Romada telâkkiler

Roma 14 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

İyi malûmat almakta olan İtalya mehafili, Nyon konferansında elde edilmiş olan neticelerin Chigi sarayında pek soğuk bir surette karşılanmış olduğunu gizlememektedir.

Evvelâ İtalyaya ayrılmış olan pek mahdud hisse, kabule şayan gibi görülmemektedir.

İtalyanın hassasiyetinin İtalyaya ikinci derecede bir mevki vermek suretile cerihadar edilmiş olduğu gibi Nyon itilâfı, Chigi sarayına tebliğ edilmeden evvel neşredilmek suretile de cerihadar edilmiştir.

Halihazırda İtalya ile Almanya arasında müşavereler devam etmektedir. Maamafih, Almanyanın kontrol işinin haricinde bırakılmış olması keyfiyeti, İtalyanların serdetmekte oldukları mütalealara zemin teşkil etmemektedir.

Bilmukabele Sovyet Rusyanın kontroldan haric bırakılması, İtalyanın nazarı itibara almasına lüzum hissetmiyeceği kadar tabiî bir hâdise telâkki olunmaktadır.

Konferans mukarreratı ve Balkan devletleri

Belgrad 14 (A.A.) — Nyon konferansının elde etmiş olduğu neticeler hakkında mütalealar yürüten Samouprava gazetesi, bu konferansın mesaisine İtalyan - Sovyet hâdisesinin vukuu esnasında başlamış olduğunu ve davet edilmiş olan bütün memleketlerin bu konferansa iştirak etmemiş olduklarını beyandan sonra diyor ki:

«Bütün bu mülâhazalar nazarı itibara alınmak suretile şu netice istihsal olunabilir ki Nyon konferansında ittihaz edilmiş olan kararlar, Avrupa için pek ehemmiyetli olan bu denizde sulhu ve intizamı temine matuf olduğu için son derecede mühimdir.

Konferansın İtalyanın kontrol edeceği bir mıntaka derpiş etmesi keyfiyeti, konferansın gayesi çok vahim olan bir meseleyi muslihane bir surette halletmek gayesini takib etmiş olduğunu ve ayni zamanda Avrupanın menfaatinin galib iki devletin bu pek mühim olan işe iştiraklerini âmir bulunduğunu ispat etmektedir.

Yunanistanın vaziyeti, şüphesiz, hayli nazikdir ve M. Metaksas'ın memleketin müdafaası hususunda sarfettiği bütün gayretlere rağmen, Yunanistan, bitaraflığını müşkülâtla muhafaza edebilecektir.

Yugoslavya veya Türkiye, bilâkis, harb vukuunda, istiklâllerini muhafaza edebilmek için kâfi derecede kuvvetlidirler. Yugoslavya, İtalya ile bir dostluk muahedesi imzalamıştır. ve bu muahede, Gentlemen Agrement'ın himayesi altında imzalandığı için, Yugoslavyanın, dostluğuna çok kıymet verdiği İngiltereye de kay'iyyen müteveccih değildir.

Türkiyenin İngiltere ile olan münasebatına gelince, bu münasebat, son senelerde çok dostane bir mahiyet almıştır. İtalyan - Türk münasebatı ise Montrex mukavelesinde, İtalyanın imzası bulunmamakla beraber, Habeş harbinden sonra çok düzelmiştir.

Malûm olduğu üzere, İtalya Sovyet filosunun Akdenize geçmesine müsaade verilmesini tecviz etmiyor, bu müsaadenin, Akdenizde bir Rus müdahalesine sebebiyet verebileceğini söylüyordu. Halbuki, Türkiye dahi, Rusyanın Akdenizdeki salâhiyetini tecavüz etmesine taraftar bulunmadığından, Ankara ile Roma arasında bir anlaşma husulü ihtimali vardır. İtalya ile İngiltere arasında bir anlaşmazlık zuhur ettiği takdirde, gerek Türkiye, gerek Balkan devletleri bitaraf kalacaklardır.

Görülüyor ki, Balkan devletleri ve bilhassa, Trakyada ve Anadoluda iki istinad noktası bulunan, beynelmilel münasebetleri çok büyük ehemmiyet arzeden, Avrupada Balkan Antantı, Asyada Saadabad muahedesile bağlı olan Türkiye, büyük bir rol oynıyacak mevkidirler. Maamafih, şüphe yok ki, günün birinde birbirine karşı muhasım vaziyette bulunmaları muhtemel iki tarafın muvazenesinin bozulmaması, ve iki taraftan birinin galibiyeti halinde, o galib tarafın Akdenizdeki hakimiyetinin fazla mahsus bir dereceye çıkmaması da, Balkan devletlerinin menfaati iktızasıdır.»

Times gazetesinin bir yazısı

Times gazetesi İstanbul muhabirinin gazetesine çektiği şu telgrafı aynen naklediyoruz:

«İtalya ile Sovyet Rusya arasında haşin notalar teatisi hakkında gazeteler temkinli davranmakla beraber hiç şüphe yok ki bu meesle memlekette endişe tevlid etmektedir.

Coğrafî vaziyetinden dolayı daha başka kargaşalıkların Türkiyeyi nazik bir vaziyete düşürmesinden korkulmaktadır. Daha şimdiden Sovyet gazeteleri Türk matbuatını dost olmamakla itham etmektedirler. Çünkü Çanakkale haricinde vuku bulan denizaltı hücumları hakkında beyanı fikir eden bir Türk gazetesi, deneme maksadile, Rusyayı muhtemel mücrimlerden biri olarak göstermişti. Ayni zamanda tahmin edildiğine göre Türk suları iç veya yakınında İspanyol gemilerinin batırılması karşısında Türkiyeye izafe edilen soğukluk sadece Türk matbuatına inhisar etmemektedir.

Maamafih Sovyetlerin bu noktai nazarlarını haklı görmek güçdür. Çünkü Rusya ile İtalya arasındaki bu anlaşamamazlıkta Türkiye bitaraf kalmak istemektedir. Türkiye hali hazırda sadece suları içinde ve civarında seyrü seferi emniyet altına almayı düşünmektedir.

CUMHURİYET : Taymis muhabirinin bahsettiği Türk gazetesi biz isek bizim yazımızda hiçbir deneme maksadı yoktu. Biz makalemizde vaziyeti sadece objektif olarak tahlil etmiştik.

Samouprava, bundan sonra Nyon konferansının Balkan Antantı namına Yugoslavya murahhası M. Pouritch tarafından yapılmış olan teklifi kabul etmiş olduğunu ve bunun Balkan itilâfının sulhu temine matuf olan hertürlü teşebbüslere ve bilhassa Avrupada sulhun muhafazasını istihdaf eden hertürlü hareketlere iştirake amade olduğunun bir delilini teşkil etmekte bulunduğunu yazmaktadır.

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Paris 14 (A.A.) — Epoque gazetesi, yazıyor:

Nyon itilâfının imzası, Fransa ile İngilterenin kontrol işinde İtalyanın daha büyük bir mikyasta teşriki mesai etmesini kabul etmelerine mâni olmıyacaktır. Eğer ümid edilmesi lâzım olduğu veçhile bu sahada anlaşma imkânı hasıl olacak olursa Habeşistan İmparatorluğuna hatime çekilmiş olduğunun tebyini için teşebbüste bulunmak kabil olacaktır. Bunu müteakıb İtalya ile İngiltere arasında mukarenet vücude getirilmesine müteallik teşebbüslere devam edilecek ve bu teşebbüsler Fransız - İtalyan mukareneti için bir mukaddeme teşkil edecektir.

Petit Parisien gazetesinden:

«Nyon'da yapılan müzakereler esnasında İtalyan nüfuzu tamamile tehdide maruz kalmış olduğundan ve Sovyet Rusyanın rolü Karadenizin kontroluna hasredilmiş bulunduğundan M. Musolini'nin Akdenizde kendisine bırakılmış olan vazifeyi deruhde etmekten imtina etmesi pek nahoş olacaktır.»

Populaire gazetesi, diyor ki:

«İtalya, Nyon'a gitmekten imtina ettiğinden dolayı müzakerat haricinde bırakılmıştır. İtalyanın emrivaki karşısında serfüru etmekten başka yapacağı bir şey yoktur.

Almanya ile Portekizin ademi müdahale komitesi nezdinde şikâyette bulunmak niyetinde oldukları beyan edilmektedir.

Boşuna zahmet, Londra komitesi, hiç bir şey yapamaz. Korsanlığa karşı mücadele işi, Akdeniz konferansı tarafından halledilmiştir. Nyon, mühim bir merhaledir. Hiç şüphesiz Cenevrede bunun farkına varılacaktır.»

Ere Neuvelle, gazetesinden:

«İhtimal Chigi sarayında işlerin uzun sürmesi bekleniyordu. İhtimal, ardı arası kesilmiyecek olan ihtilâflara ümid bina ediliyordu. Halbuki böyle hiç birşey olmamıştır. Romanın bugün ortada değişmiş hiç birşey olmadığını öğrenmesi lâzımdır. Bundan şikâyet edecek olanlar herhalde sulh dostları değildir.»

Yunanistan Başvekilinin tetkikleri

Atina 14 (Hususî) — Başvekil Metaksas dün Deniz Umum Erkânıharbiye Reisi Amiral Sakelariu ile uzun müddet birlikte çalışmıştır. Başvekil Amiraldan sonra Hariciye Nezareti yüksek memurlarile de uzun süren müzakerelerde bulunmuştur. Bu müzakerelerde Nyon konferansının mukarreratından Yunanistana taallûk eden kısmın tatbikatı için hazırlıklar yapılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Vekiller Heyetinin tetkikleri

Ankara 14 (Telefonla) — Vekiller Heyeti bugün öğleden evvel ve öğleden sonra olmak üzere İsmet İnönünün reisliği altında iki toplantı yapmıştır. Bu toplantılarda gene Akdeniz itilâfının tetkik edilmiş bulunduğu anlaşılıyor. İtilâfnamenin bugün imzalandığına göre Hariciye Vekilimize imza için son talimatın verildiği kuvvetle tahmin edilmektedir.

***

Bir Rumen gazetesinin mütaleaları

Bükreşte çıkan «Le Momert» gazetesi, Akdenizde bir anlaşmazlık zuhuru halinde, Balkan memleketlerinin oradaki durumlarının kat'î olacağını, şarkî Akdenizin sevkulceyş ehemmiyeti noktasından, Balkan devletlerinin siyasî vaziyetinin İtalya için büyük bir ehemmiyet arzettiğini, Belgradın, Atinanın ve Ankaranın sempatisini celbetmek hususundaki Fransız, İngiliz ve İtalyan teşebbüslerinin bundan mütevellid bulunduğunu izah eden bir makalesinde, İngilterenin, Fransanın ve İtalyanın, Akdenizdeki mütekabil vaziyetlerini, sütunlarımızda müteaddid defalar tafsil ettiğimiz şekilde anlattıktan sonra, sözü, Balkan devletlerinin Akdenizdeki vaziyetlerine getirerek ezcümle diyor ki:

«Arazisi, İtalyan tayyarelerinin harekât mıntakası dahilinde bulunan devletler için, ve meselâ, şehirleri, İtalyan üslerine birkaç saat mesafede bulunan Yunanistan için, İtalyaya karşı vaziyet almak zordur. Diğer taraftan, asla büyük harbi kaybetmemeği prensip ittihaz eden İngiltereye karşı da vaziyet alamaz.

Polonya Reisicumhuru hasta

Varşova 14 (A.A.) — Resmî bir membadan bildirildiğine göre, M. İgnaco Mosciki, rahatsız olduğundan Riyaseticumhur şatosundaki resmi kabuller tehir edilmiştir. Müşarünileyh, gripten muztaribdir.

Muradlı gümrük idaresi

Şimdiye kadar Hopa Gümrük Başmemurluğuna bağlı bulunan Muradlı Gümrük idaresi buradan alınarak Rize gümrük müdürlüğüne bağlanmıştır.

Türkiye Turing ve Otomobil kulübü azalarına

Türkiye Turing ve Otomobil kulübünden:

Turing kulübünün vapur gezintisi eylûlün 18 inci cumartesi günü yapılacaktır. Heybeliada plâjında öğle yemeği yenildikten sonra Boğaza doğru çıkılarak nihayet saat sekizde Köprüye avdet olunacaktır.

Azamız ve dostları için iştirak ücreti ve plâj ücreti dahil olarak bir liradır. Davetiyelerin cuma akşamına kadar kulübden aldırılması rica olunur. Vapur Köprüden saat ona çeyrek kala hareket edecektir.

Çin ordusu Şanghay'da geri mevzilere çekildi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mıntakalardaki Çin kuvvetleri arasında irtibatın teminine daha müsaiddir ve Japon harb gemilerinin top menzilleri haricindedir.

Tahliye olunan mevziler, esasen alelâcele ve fena tahkim olunmuştu. Bu mevziler, beş hafta süren Japon donanmasının şiddetli bombardımanları neticesinde tamamile harab olmuş bulunuyordu.

Tokyonun tebliği

Tokyo 14 (A.A.) — Japon ordusu 13 eylûlde sabahleyin saat 8,50 de Şanghay'ın yeni belediye dairesini işgal etmiştir. Çin orduları kumandanlığının merkezi olan belediye dairesinin işgalinden sonra Japon kıtaatı, Kiangwan istikametinde garba doğru ilerlemişlerdir. Ayni günde Japon tayyareleri sabahleyin Kiangwan şehrini ve Şanghay'ın cenubunda kâin Longhoua tayyare meydanını bombardıman ederek Çinlileri mühim zayiata uğratmışlardır.

Şimalî Çinde 12 eylûl tarihindeChülpou şehrini işgal etmiş olan Japonlar, Tatung istikametinde Çinlileri takib ve Tatung'u işgal etmişlerdir.

Pekni - Suiyan ve Pekin - Hankow arasında bulunan mıntakada cenub - garb istikametinde ilerlemekte olan Japonlar, 13 eylûl tarihinde saat 10 da Shan - Si eyaletinin hududunda kâin Kwangliang mevkiini işgal etmişlerdir. Bu işgal üzerine Tchahar eyaleti düşmandan tamamile tathir edilmiş bulunmaktadır.

Cenubî Çinde Japon donanmasının tayyareleri, 12 eylûlde Swatow yakınındaki Kityang tayyare meydanını ve Canton Kowloon demiryolunun tam orta - sında bulunan Sheklung şehrini bombardıman etmişlerdir. Japon donanması da Canton nehrinin mansabındaki Bias körfezi sahillerini bombardıman etmiştir. Bu bombardıman, bir Japon müfrezesinin karaya çıkmasına medar olmuştur. Donanmanın tapları tarafından himaye edilen bu müfreze, körfezin kalelerinden birine hücumla zaptettikten sonra topu tahrib ve barut depolarını berhaya etmiştir. 13 eylûlde Japon donanması, bu körfezin diğer noktalarının bombardımanına devam etmiştir.

Umumî Japon taarruzu

Tokyo 14 (A.A.) — Şanghaydan gelen telgraflarda Japonların ihrac etmiş oldukları kuvvetlerin bu sabah Wousoung ile şimal istasyonu arasında yarı yerde bulunmakta olan Kiangouan'da - ki Çin mevzilerine karşı umumî bir taarruza geçmiş oldukları haber verilmektedir.

Kanton - Honkong arasında harb

Canton 14 (A.A.) — Beş Japon harb gemisi, Canton ile Hongkong arasında yarıyolda kâin olan Bocatigris kalelerini bombardıman etmiştir. Kaleler, mukabelede bulunmuştur. Bu sırada Japon harb gemilerine taarruz etmek üzere Çin tayyareleri havalanmıştır. Tayyareler, Japon gemilerini hasara uğrattıktan sonra dönmüşlerdir. Kalelerin de hasara uğramış olduğu tahmin edilmektedir.

Çin tayyarelerinin bombardımanı

Şanghay 14 (A.A.) — Çinlilerin bombardıman tayyareleri, Asahi-Maru adındaki Japon hastane gemisine bombalar atmışlardır. Gemi, hasara uğramıştır. Fakat telefat yoktur.

Fransız ve İngiliz kumandanlarının kararı

Şanghay 14 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Şanghay'daki Fransız ve İngiliz askerî makamatı, müsellâh Çin kuvvetlerinin imtiyazlı Fransız mıntakasına ve eski İngiliz mıntakasına girmelerine mâni olmağa karar vermişlerdir.

Şanghay'da İtalyan askerleri

Şanghay 14 (A.A.) — Bokserler isyanındanberi Çine ihrac edilecek olan ilk İtalyan kıtaatı, Comte Biancamane vapurile buraya gelmiştir. Bu kıtaat, 781 kişidir. İtalyan kıtaatını karşılıyanlar arasında İngiliz kıtaatı zabitleri de bulunuyordu.

Amerikan protestosu

Şanghay 14 (A.A.) — Central New Çin Ajansı, Canton'daki Amerika konsolosunun Amerika sefirinden Canton yakınında kâin Huitcheou'daki Amerikan hastanesinin bombardıman edilmesini Çindeki Japon sefiri nezdinde protesto etmesini taleb etmiş olduğunu bildirmektedir.

Tabancasını temizlerken

Fatihte oturan 30 yaşlarında Şerefeddinin tabancası, bir temizleme esnasında birdenbire ateş almış ve çıkan kurşun beynine isabet ettiğinden anî olarak ölümüne sebebiyet vermiştir.

Müesseselerin yapacağı dahilî talimatname

İş dairesi bu esasların ne suretle hazırlanacağını bir tamimle izah ediyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Cumartesi gününe, bayram günleri arifesine ve çalışıldığı takdirde pazar ve bayram günlerine aid günlük işin ve mecburî dinlenmelerin mukannen başlangıc ve bitme zamanlarının tespiti.

B: Yılın muhtelif mevsimlerine,

İş yerinin muhtelif kısımlarına,

Kadın ve erkek işçilere,

18 yaşını doldurmuş veya henüz doldurmamış olanlarla küçüklere ve muhtelif işçi gruplarına göre dinlenme zamanlarının başlama ve bitme saatleri değiştiği takdirde bu vaziyetler için, ve müteaddid işçi postalarile çalışılıyorsa her işçi postası hakkında,

Yukarıda «A» bendinde yazılı hususların ayrı ayrı gösterilmesi.

5 — Haftalık muntazam çalışma müddetinin tespiti ve lüzumu halinde,

Yılın muhtelif mevsimlerine,

İş yerinin her bir kısmına,

İşçilerin erkek veya kadın olmalarına,

Yaşlarına,

Dahil oldukları gruplara göre ve her posta için bu müddetin ayrı ayrı tayini.

6 — İş kanununun 37 nci maddesi mucibince işçilerin mukannen çalışma müddetlerinden daha fazla çalıştıkları iş kısımlarile işçi gruplarının gösterilmesi. Günlük ve haftalık olarak kabul edilecek fazla çalışma saatlerile bunların bir sene içinde tatbik edilebilecekleri günlerin tespiti. Fazla saatler için verilecek munzam ücretlerin tayini.

7 — İş kanununun 41 nci maddesi mucibince iş yerinde tatbik edilen çalışma ve dinlenme müddetlerine aid saatlerin ve mevkideki hangi saate göre ayar edildiğinin tasrihi.

8 — Gece,

Cumartesi günü saat 13 ten sonra,

Pazar günü ve

29 ilkteşrinde,

İş yerinin bazı kısımlarında mukannen surette çalışıldığı takdirde bu kısımların ve orada çalışan işçi gruplarının gösterilmesi.

9 — İş kanununun 46 ncı maddesinin 3 numaralı bendinde yazılmış olduğu üzere, iş yerinin kanunî bir mecburiyet olmaksızın müessesece ittihaz edilmiş usule göre bazı günlerde kapanması halinde, işbu günlerde çalışmıyan işçilere verilecek ücretlerin tespiti ve şayed o günlerde müessese kâmilen kapanmayıp da ancak bazı kısımları işlemeye devam ediyorsa, bu kısımlarda çalışacak işçi gruplarının ve onlara verilecek ücretlerin tasrihi.

10 — «Hafta tatili» ve «ulusal bayram ve genel tatiller» hakkındaki kanunlara göre cumartesi günü öğleden sonra ve pazar günleri çalışıldığı takdirde bu suretle işletilen işçilere haftanın hangi günlerinde tatil verileceğinin tespiti.

11 — İşçi postaları kullanılan işlerde iş kanununun 43 üncü maddesinin 4 numaralı fıkrasına göre postaların ne suretle sıraya konulduğu.

12 — Gün, saat, hafta, ay veya başka bir zaman ölçüsü ve parça veya iş miktarı üzerinden ücreti hesablanan işlerin ve işçi gruplarının gösterilmesi.

13 — İşçiler parça veya iş miktarı üzerinden ücret aldıkları takdirde, parça veya iş miktarına göre ücreti hesablama usullerile bu hesabların işçi tarafından da tetkiki neticesinde vaki olacak itiraz üzerine yapılacak muamelenin tayini.

14 — Türlü işlere ve işçi gruplarına verilecek asgarî ücretlerle tecrübe devrelerine aid asgarî ücretlerin tasrihi.

15 — İşçi gruplarından bazılarının aldıkları ücretten başkaca yemeleri, içmeleri ve yatmaları gibi zarurî ihtiyaclarının da tatmin edilmesi usul ittihaz edilmiş olduğu takdirde, verilecek istihlâk maddelerinin ve yatı şartlarının ayrı ayrı tasrihi.

16 — İş kanununun 19 uncu maddesi mucibince işçi ücretlerinin hergün mü, haftada bir mi, iki haftada bir mi, veya aydan aya mı tesviye edildiğinin ve hangi gün ve saatlerde ve iş yerinin hangi kısmında ödendiğinin tasrihi.

Asıl iş yeri dışında çalışan işçiler varsa, ücretlerinin ödeneceği yer, gün ve saatlerinin ayrıca bildirilmesi.

17 — İşçinin, aldığı ücretin ne suretle hesablandığını anlıyabilmesi için gerekli usulün «pusula vermek veya işçinin yanında bulunan deftere bu hesabları yazmak gibi» ve bu hesabın işçi tarafından da tetkiki neticesinde vaki olacak itiraz üzerine yapılacak muamelenin tespiti.

18 — İşçinin, borclar kanununun 327 nci maddesine göre avans alması ve bunu ödemesi şartlarının tespiti.

19 — İşçi ücretlerinden kefalet akçesi ve yahud işçi lehine müessesece kanunî mecburiyet haricinde temin edilen hizmet ve muavenetler karşılığı gibi sebeblerle ve yahud İş kanununun 22 nci maddesi hükmüne tevfikan yapılan kesinti miktarının tayini.

Bu kesintilerin tahsil veya iadesi usulile bunların işçi tarafından da tetkiki neticesinde vaki olacak itiraz üzerine yapılacak muamelenin tespiti.

20 — İş veren, iş kanununun 13 üncü maddesile işçi lehine temin edilmiş olan mühlet ve tazminat miktarlarından daha iyi şartları işçilerine tatbik etmek isterse bu usul ve şartların tasrihi.

21 — İşçinin kendisine aid olup iş görmek için getirmeğe mecbur olduğu alât, edevat ve hayvanlar gibi vasıtaların tayini ve işçinin bu hususta İş kanununun 28 inci maddesine göre hakkı olan tazminatı alması yolunun gösterilmesi.

22 — İlk sıhhî imdad, müessese doktoru tarafından bakılma, hastaneye kaldırılma, ilâclar ve saire gibi tıbbî tedbirlerle işçinin «ve ailesi efradının» müessese tarafından tedavi edilmesi yolunda tatbik olunan usullerin gösterilmesi.

23 — Sağlık koruma ve iş emniyeti bakımından aşağıdaki noktalarda işçilerin riayet etmeğe mecbur oldukları şart ve usullerin tespiti:

Yangından korunma,

İş yerlerinin ve işçilerin temizliği,

İş elbisesi ve işçinin kullanacağı korunma eşyası «korunma gözlüğü, hususi eldiven, ayakkabı v. s.» gibi.

Makine, alât ve iptidaî maddelerin kullanılması,

Noksanların ve hasarın bildirilmesi,

Tehlikeli yerlere girme ve oralarda bulunma şartları.

24 — İş inzibatının bilhassa aşağıdaki hususlarda temin edilmesi:

İş saatlerine riayet,

İşçilerin giriş ve çıkışlarını kontrol,

İşçilerin muvakkaten ve beklenmiyen bir sebeble iş yerinden ayrılmaları,

İşçinin çalışma yerini muvakkaten terketmesi ve iş yerinin diğer kısımlarına girmesi,

Mecburî dinlenmelerde işçinin bulunacağı yer,

İş esnasında yemek ve içmek,

İşçinin amirleri ve arkadaşlarile münasebetlerinde riayet edeceği muamele tarzları ve işçi olmıyanların iş yerine girebilmeleri şartları.

25 — İşçinin doğrudan doğruya bağlı bulunduğu amirlerin gösterilmesi, müessesedeki âmirler arasında derece sırası, bu âmirlerin hak ve vazifeleri ve işçilerin dilek ve şikâyetlerini ne yolda bildireceklerinin tayini.

26 — İş kanununun 30 uncu maddesi hükümlerine uygun şekilde alınacak para cezalarının ne gibi sebeblerle ve ne hallerde tahakkuk ve tahsil ettirileceğinin tespiti, bu cezalardan toplanan paranın sarfedilebileceği yerin ve bu cezaya karşı işçi tarafından vaki olacak itiraz üzerine yapılacak muamelenin tasrihi.

İHTAR 1 — Yukarıda yazılı noktalardan maada iş veren, iş kanunile buna müteferri nizamname. talimat, genel emirlerin ve iş hayatına müteallik sair mer'i mevzuatın hükümlerine muhalif olmamak ve bu mevzuattaki hükümlerin netice veya icablarının tekrarı mahiyetinde bulunmamak şartile kendi iş yeri için bazı hususî şartları varsa bunları da dahilî talimatnamesine ilâve etmekle mükelleftir.

İHTAR 2 — Bu resmî tebliğin neşrinde işlemekte olan ve İş kanununun şümulüne dahil bulunan iş yerlerine aid olarak tanzim edilecek dahilî talimatnamelerin, iş verenler tarafından 2 ay içinde ilgili «İş Dairesi bölge âmirliği» ne, tasdik edilmek üzere tevdi edilmesi mecburidir.

İHTAR 3 — İşbu resmî tebliğin 1, 2, 3, 8, 10, 11, 13, 18, 20, 21, 22 ve 25 numaralarında yazılı hususların yüz veya daha az sayıda işçi çalıştıran iş yerlerine aid dahilî talimatnamelerde gösterilmesine lüzum yoktur.

Esnafa verilecek kredi

Esnafa kredi temini için, evvelce verilmiş olan karar mucibince, vaziyeti tetkik etmek üzere bir komisyon dün Esnaf cemiyetleri merkezinde toplanmıştır. Bu toplantıda iptidaî bir görüşme yapılmış ve esnafa ne şekilde kredi temin olunabileceği tetkik olunmuştur.

İleri sürülen fikirler, bilhassa her cemiyetin kendi bütçesindeki yardım tahsisatını birleştirmesi ve bu paradan muteber bir kefille para verilmesi merkezinde olmuştur.

Ayrılan komisyon toplantılarına devam edecektir.

İst. Borsası 14/9/937

PARALAR

	Açılış	Kapanış
Sterlin	628.—	628.—
Dolar	125.75	125.75
Frank	86.—	92.—
Liret	110.—	115.—
Belçika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.50	23.—
İsviçre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kron Çek	74.—	84.—
Silin Avusturya	21.—	23.50
Mark	28.—	31.—
Zloti	20.—	23.—
Pengo	21.—	25.—
Ley	12.—	14.50
Dinar	48.—	52.—
Kron İsveç	30.—	32.—
Altın	1051.—	1052.—
Banknot	259.—	260.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	628.—	628.—
New-York	0.7889	0.7870
Paris	22.065	22.065
Milâno	14.9875	14.9875
Brüksel	4.6860	4.680
Atina	87.0225	87.0225
Cenevre	3.4343	3.4343
Sofya	3.6942	63.6942
Amsterd.	1.4325	1.4325
Prag	22.5517	22.5517
Viyana	4.1735	4.1735
Madrid	11.7038	11.7038
Berlin	1.9662	1.9662
Varşova	4.14	4.14
Budapeşte	3.9810	3.8910
Bükreş	106.5286	106.5286
Belgrad	34.435	34.435
Yokohama	2.356	2.7356
Moskova	20.3375	20.3375
Stokholm	3.0884	3.0884

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Aslan çimento	9.90	9.90

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I Peşin	13.85	13.85
» » I Vadeli	14.10	13.85
» III Peşin	13.725	13.75
Ergani	96.50	96.50

Evlâdlık istiyenlere

Şehremininde Odabaşı mahallesinde 3 numaralı Hüseynin evinde oturan Safranbolulu Fatma isminde fakir bir kadın, beşer aylık biri kız, diğeri erkek iki küçük çocuğile gene biri sekiz, diğeri dokuz yaşlarında diğer iki erkek çocuğunu evlâdlık olarak vermek istemektedir. Böyle bir evlâdlık almak istiyenler, yukarıki adrese müracaat edebilirler.

DOKTOR ÇİPRUT

Cildiye ve Zühreviye mütehassısı

Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşede Meymenet apartımanı. Tel: 43353

GÜNÜN BULMACASI

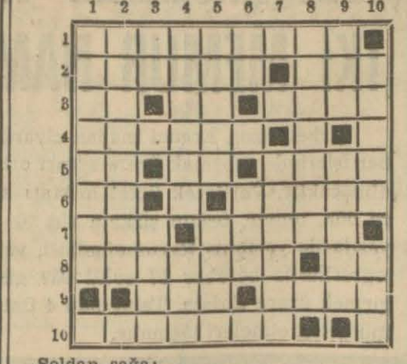

Soldan sağa:

1 — Bir cins hırsız. 2 — Köpeğin fena fena bağırması, kurşunlu silâhın çıkardığı ses. 3 — Bir edatın kısaltılmışı, su, edatın sütkardeşi. 4 — Bir vilâyetimiz. 5 — Alfabeden iki harf yanyana, istediği olan bir adamın tekrar ettiği tabir, keyfi daha fazla yerinde olan adamın tekrar ettiği söz. 6 — Dumanın bıraktığı kir, Atillânın en büyük muharebesini yaptığı yer. 7 — Çok soğuk bir madde, Rasadhanemizin direktörü. 8 — Yanında fazlası olan, âşıkların teranesi. 9 — İnsan derisi, meşhur bir şairimiz. 10 — Şeflere yakışır bir surette.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Yüksekkaldırım civarında bir semt. 2 — Âdet olduğu üzere. 3 — İçtiğimiz şey, şahsa mahsus. 4 — Amerikada bir nehir, bir emir. 5 — Su üzerinde yüzen, berbad. 6 — Yayla atılır, Hindistanda ve İspanyada iyisi çıkar. 7 — Daktilo cinsinden. 8 — Et kısmı fazla. 9 — Hayvanlardan bazılarının taban tezyinatı, büyük ev. 10 — Muamele bilmiyen kaba adam, çok kurnaz.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	F	İ	L	İ	Z	İ	■	A	Ş	İ
2	E	D	A	L	I	■	Ö	Z	E	L
3	L	A	T	■	V	E	C	İ	H	İ
4	A	M	İ	R	A	L	■	M	E	K
5	K	E	F	E	N	■	Ş	E	R	■
6	E	■	■	Ç	A	P	U	T	■	K
7	T	A	L	İ	■	E	M	■	H	İ
8	■	R	O	N	■	Ş	A	H	İ	N
9	Y	A	L	E	L	■	N	A	Z	İ
10	E	Z	A	■	İ	P	■	Z	A	N

Sandıkburnundaki hâdise hakkında

Kızılay cemiyeti Kumkapı Nahiyesi idare heyeti başkanlığından dün şu mektubu aldık:

«Kızılay Nahiye şubemizce usulüne göre müsaadesi alınarak Yenikapıda Sandıkburnunda tertib edilen sünnet düğününde vukua gelen kaza hâdisesi 10/9/937 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yazıldığı gibi cereyan etmiştir. Diğer gazetelerin bilhassa başta ayni tarihli Kurun ve Son Postanın bu hususta verdikleri malûmat hakikate uygun değildir. Bu iki gazete vak'aya roman yazılır gibi hayal karıştırmışlardır. Mezkûr neşriyatı tekzib etmek üzere bu mektubumuzun aynen muteber gazetenizde neşrini saygılarımızla dileriz.»

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

NEVROZİN

Varken ıstırab çekilir mi ?

BAŞ, DİŞ ağrıları

ve üşütmekten mütevellid bütün ağrı, sızı, sancılarla nezleye romatizmaya karşı :

NEVROZİN

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kadıköy Kız Enstitüsü Direktörlüğünden:

Enstitü ve Akşam okulu talebe kaydına devam etmektedir. (6185)

Gazianteb İlbaylığından:

Gazianteb - Nizib yolunun Akçakent ile Nizib arasındaki 17601 lira 90 kuruş bedeli keşifli 800 + 47 — 44 + 800 kilometrelerinin şose inşası bedeli iki senede ödenmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur. 16/9/1937 perşmbe günü saat 11 de ihalesi yapılacaktır. Talib olanların şartnameyi tetkik etmek üzere hergün ve eksiltmiye iştirak eylemek için de ihale günü Vilâyet Daimî Encümenine müracaatleri. (5718)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

	Teminatı L.	K.	Kıymeti L.	K.
Üsküdarda Ahçıbaşı Kuyubaşı sokak No. 10 arsa	1	73	23	13
Üsküdarda Rummenmedpaşa Şemsipaşa sokak No. 59 arsa.	19	47	259	60
Kadıköy Hasanpaşa İsmailhakkıbey sokak No. 1 arsa	4	51	60	19

Yukarıda mevki ve cinsi yazılı yerler satılmak üzere açık arttırmıya çıkarılmıştır. İsteklilerin 22/9/937 çarşamba günü saat 15 te Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatleri. (5969)

Devlet Demiryolları 9 uncu İşletme Direktörlüğünden:

Muhammen bedeli 84795 kuruş olan 45 kalem muhtelif eb'adda vida, rakor, manşon, civata, perçin çivisi, kupilya açık eksiltme usulile 4/10/1937 pazartesi günü saat 15,30 da Sirkecide 9 uncu İşletme Eksiltme Komisyonundan satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 6360 kuruşluk muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları, (Nafıa işlerine aid eksiltmelere girmek istiyenlerden aranacak müteahhidlik vesikası hakkındaki talimatname) dairesinde alınmış vesikalarile birlikte İşletme binasındaki Komisyona müracaatleri ilân olunur.

Şartnameler parasız olarak Sirkecide İşletme Komisyonundan verilmektedir. (6173)

Yüksek Öğretmen Okulu Direktörlüğünden:

1 — Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat, Tarih, Coğrafya, Fizik - Kimya, Riyaziye ve Tabiiye bölümlerine bu yıl dahi yatılı ve parasız talebe alınacaktır.

2 — Okula girmek istiyenlerin yaşı yirmi beşten yukarı olmamalıdır.

3 — Talib olanlar, girecekleri bölümü gösterir bir dilek kâğıdı, çiçek aşısı raporu altı aded 4-6 büyüklüğünde fotoğraf, hüviyet cüzdanı, lise olgunluk diploması veya bunun yerini tutacak bir vesika ile Okul İdaresine başvurmalıdırlar.

4 — Pazartesi ve perşembe günleri saat 14 ten 18 e kadar kayid yapılır.

5 — Kayid süresi 4 birinciteşrin 1937 pazartesi akşamına kadardır.

6 — Bütün talibler, talib oldukları bölüm derslerinden lise derecesinde yapılacak yazılı ve sözlü sınavlara gireceklerdir.

7 — Seçme sınavları aşağıdaki günlerde yapılacaktır:

Yazılı Sınavlar

5	B. Teşrin 1937	Salı	Tarih, Coğrafya	Saat : 9
6	»	» Çarşamba	Edebiyta, Tabiiye	» : 9
7	»	» Perşembe	Fizik-Kimya, Riyaziye	» : 9

8 — Sözlü sınavlar ve lisan sınavı ayrıca ilân edilecektir. (6187)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Konya Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Konya - Ankara yolunun 0 + 000 — 6 + 200 Km. arasında şose için taş ve kum ihzaratı.

2 — Keşif bedeli: 18630 lira 45 kuruştur.

3 — Eksiltme 20/9/937 pazartesi günü saat 15 te Konya Vilâyet Daimî Encümen odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltme şartnamesi ve buna aid evrak 138 kuruş bedel mukabilinde Konya Nafıa Müdürlüğünden tedarik olunabilir.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 1197 lira 28 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafıa Vekâletinden alınmış yol müteahhidliği vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

6 — İsteklilerin teklif mektublarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümeninde teşekkül edecek Komisyon Riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. Keyfiyet ilân olunur. (5726)

Diyarbekir İskân Müdürlüğünden:

Kazası	Köyü	Tipi	Adedi	Bir evin bedeli	Yekûn
Merkez					
»	Karabaş	3	50	476.14	23807.00
Ergani	Satı	3	50	465.10	23255.00
Osmaniye	Merkezi	2	15	630.21	9528.15
»	Harbeto	3	35	520.21	18207.35
Bismil	Anbar	3	80	583.21	46656.80
Silvan	Merkez	2	15	590.90	8863.50
»	Aslo	3	35	491.63	17207.05
Merkez	Kâbil	3	12	456.52	5478.24
»	Yeniköy	3	6	456.52	2739.12
			298		155742.21

1 — Yukarıda isimleri yazılı dokuz merkezde yapılacak (298) göçmen evinin Heyeti Vekilenin 19/12/935 tarih ve 2/3711 sayılı kararnamesine tevfikan 30 ağustos 937 den itibaren münakasaya çıkarılmıştır. İhale müddeti 16 eylûl 937 ye musadif perşembe günü saat tam on üçe kadardır.

2 — Taliblerin bu müddet içinde her merkezdeki evlere köy beköy veya dokuz merkez için birden peyleri kabul olunur.

3 — Müteahhidliğe talib olanların şimdiye kadar en az 10,000 liralık iş yaptıklarına dair vesaiki ve koyacakları peylere ve alacakları evlerin bedeli keşiflerinin miktarına göre ihale gününe kadar kanunî teminatlarını Malsandığına yatırmış olmaları elzemdir.

4 — Pazarlığın son kararı D. Bekir İskân Müdiriyetinde yapılacağından şeraiti öğrenmek ve usulü dairesinde suretlerini almak istiyenler D. Bekir İskân Müdürlüğüne ve kazalarda Bismil, Ergani, Osmaniye, Silvan kaymakamlıklarına müracaat edebileceklerdir. (5752)

Muhtelif tiplerde

NSU — Motörlü bisiklet ve motosikletleri

NSU — Bisikletlere takılabilir yardımcı motorları

NSU — Lüks, balon ve normal bisikletleri

Mağazamızda fazla miktarda bulunmaktadır. Her hangi bir bisiklet veya motosiklet almadan evvel **NSU** mamulâtının kataloglarını görmek ve fiatlarını tetkik etmek sizi de bir **NSU** müşterisi yapmak için kâfidir. Fiat ve kataloglarımız taleb vukuunda derhal gönderilir.

N S U

Bisiklet ve motosikletleri

Satış mağazası : Taksim Cumhuriyet meydanı No. 6

İstanbul - Beyoğlu

Samsun Sarbaylığından:

Belediyemiz elektrik santralı ve şebekesi için alınacak 11 kalem muhtelif yedek parça ve tahtelârz kablo, hata mesaha aleti kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

1 — Umumunun muhammen bedeli 7906 liradır.

2 — Muvakkat teminat akçesi 592 lira 95 kuruştur.

3 — İhale 7/10/937 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 te Daimî Encümen huzurunda yapılacaktır.

4 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Satın alınacak yedek parça ve tahtelârz kablo hata mesaha aletinin evsafını gösterir fennî şartname.

B — Eksiltme şartnamesi,

C — Bu evrakı görmek istiyenler Samsun Belediye Elektrik İşletmesinde ve İstanbul Belediyesi Heyeti Fenniyesinde görebilirler.

5 — İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı evsafı haiz olacaklardır.

6 — Talibler teklif mektublarını ihale günü saat 14 e kadar Samsun Belediyesi Encümen Riyasetine tevdi etmeleri lâzımdır. Bu müddetten sonra verilecek teklif mektubları kabul edilmez.

7 — İhale 2490 numaralı kanun hükümlerine tevfikan yapılır. (5723)

Dolab yaptırılacak

Güzel San'atlar Akademisi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Güzel San'atlar Akademisindeki Tatbikat Bürosu için muhtelif şekilde 18 dolabla bir kâğıdlık alınacak ve büronun mevcud bazı dolablarına raf, kapak, çita veya kaplama vazettirilecek ve bir dolab kapısının vaziyeti değiştirilecektir. Muhammen bedeli 1401,20 lira tutan bu iş açık eksiltmiye konulmuştur. Muvakkat teminat miktarı 105.09 liradır. Şartname hergün Akademiden alınabilir. Plânlar arzu edenlere gösterilir. Eksiltme 27/9/937 pazartesi günü saat 16 da Cağaloğlundaki Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde yapılacaktır. Eksiltmiye bir marangoz fabrikasına sahib olduklarını ve bu nevi marangozluk işleri müteahhidliği yaptıklarını Nafıa Vekâleti veya Ticaret ve Sanayi Odası vesaiki ile ispat edenler iştirak edebileceklerdiir. (6177)

Cumhuriyet

Çinkografhanesi

Fennin son terakkilerine uygun büyük müessesedir. Renkli ve renksiz her cins klişe imalâtı ve her nevi çinkograf işleri için sipariş kabul olunur. Telefon: 24290.

Elâziz İskân Direktörlüğünden:

Elâziz merkezindeki göçmenler için yapılacak «1» numaralı şehir plânı mucibince «74» tek ev ile Sivrice kaza merkezinde bulunan göçmenler için «6» numaralı köy tipine göre «11» çift ve «3» numaralı köy tipine göre «1» tek yaptırılacak evlerin inşaatı 3/7/937 ve 5/8/937 günlerinde kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş, talib bulunmadığından 6/8/937 gününden itibaren bir ay müddetle pazarlığa çıkarılmış ise de keşif bedellerindeki fiatlarda görülen düşüklük sebebile, yapılan pazarlıkta da talib zuhur etmediğinden her iki mahalde inşa edilecek evlerin keşif bedellerine zam yapılarak 2490 sayılı arttırma ve ksiltme kanununun 12 nci madesine göre 9/9/937 gününden itibaren 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile yeniden münakasaya çıkarılmıştır.

1 — Tayin edilen keşif bedellerine göre, Elâziz merkezinde yaptırılacak «74» tek ev için «38568» lira «80» kuruş ve Sivricede yaptırılacak «11» çift «1» tek ev için de «12072» lira «99» kuruştur.

2 — Bütün malzeme, işçiliğile beraber müteahhide aid olmak üzere ve anahtar teslimi suretile yapılacaktır.

3 — % 7,5 tan tutarı olan, muvakkat teminat bedelleri ihaleden üç saat evvel verilmiş olması lâzımdır.

4 — Fennî ve idarî şartnamelerle plânlar, istekliler tarafından parasız olarak hergün Ankara İskân Müdürlüğü, İstanbul İskân Müdürlüğü ve Elâziz İskân Müdürlüğü dairelerinde görülebilir.

5 — Talib olanların eksiltmiye girebilmeleri için, kanunun gösterdiği şekilde ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri şarttır.

6 — Mezkûr inşaata aid münakasa 29/9/937 tarihine musadif çarşamba günü saat 15 te Elâziz İskân Müdürlüğü dairesinde yapılacağından, muayyen saatte zarfların verilmiş olması lâzımdır.

7 — Posta ile gönderilecek zarfların vürudlarındaki teahhurdan dolayı vuku bulacak itirazlar nazarı itibara alınmaz. (6131)

Bergama Şarbaylığından:

1 — Muhammen bedeli 55820 lira olan Bergama kasabası elektrik tesisatı 22/9/937 çarşamba günü saat 16 da Bergama Belediye Encümeninde kapalı zarf usulile ihalesi yapılmak üzere 2490 sayılı kanuna tevfikan eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Bu işe girmek istiyenlerin 4041 lira muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikaları ve Nafıa Vekâletinden musaddak ehliyet ve müteahhidlik vesikasını ayni günün saat 15 ine kadar Belediye Encümen Reisliğine vermeleri lâzımdır.

3 — İstekliler fennî tarifname, keşifname, fennî şartname ve projeleri Ankara, İstanbul, İzmir, Bergama Belediyelerinde görebilecekleri gibi beş lira mukabilinde suretlerini de Bergama Belediyesinden alabilirler.

4 — İhale günü saat 15 ten sonra gelecek teklif evrakı posta gecikmesinden dahi olsa kabul edilmez. (5575)

T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesinden:

Hangar Yaptırılacak

İkisi Halkalı Ziraat Mektebi arazisi dahilinde ve biri Yeşilköy Tohum Islah istasyonunda olmak üzere beheri 52,5 × 7,5 eb'adında üç aded ahşab hangar yaptırılacaktır. Çatıları kiremidle ve cepheleri oluklu saçla kapanacak, direklerin temelleri beton olacaktır. Muvakkat teminat akçesi maktuan 800 lira kat'i teminat akçesi ihale bedelinin % 15 idir. Taliblerin bu gibi işleri yaptıklarına dair vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

Şartname ve projeleri görmek ve işi almak istiyenlerin teklif mektublarını vermek ve muvakkat teminat akçelerini yatırmak üzere nihayet 22 eylûl 1937 çarşamba günü saat 16 ya kadar Ziraat Bankası Müdiriyetine müracaat etmeleri ilân olunur.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

KİRALIK EMLÂK

Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
Kasımpaşa	Kayıkiskelesi	Kayıkiskelesi	46 A. 20 C.	47 No.lı arsadan müfrez 320 metro arsa.
Galata	Sultanbeyazıd han altında	Altıncı Vakıf	133 135	Maklûb büyük mağaza,

Yukarıda yazılı Vakıf mallar 31/5/938 sonuna kadar kiraya verilmek üzere arttırmaları uzatılmıştır.

İsteklilerin 20/9/937 pzartesi günü saat 14,30 da Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü Akarat Kalemine gelmeleri. (6172)

Siyasal Bilgiler Okuluna Kabul Şartları

Siyasal Bilgiler Okulu Direktörlüğünden:

Siyasal Bilgiler Okulu Yüksek dereceli bir meslek ve ihtisas müessesidir. Son sınıfta okurlar malî, idarî ve siyasî şubelere ayrılırlar.

Kırktan fazla alınacak talebe Maliye Vekâleti hesabına tahsil edeceğinden bu okurlar son sınıfta malî şubeye ayrılacaklardır.

Namzed kaydi 25 ağustos 1937 den 25 eylûl 1937 ye kadar Ankarada Siyasal Bilgiler okulunda İstanbulda Yüksek Öğretmen Okulunda her hafta pazartesi ve perşembe günleri sabahleyin saat 10 - 12 öğleden sonra 14 - 16 arasında yapılır.

Kayid için getirilecek evrak şunlardır:

Diploma ve hüviyet cüzdanı asılları.

6 tane 4,5 × 6 boyunda fotoğrafi.

Aşı kâğıdı.

Namzedler arasında türkçe kompozisyon ve edebiyat, tarih, coğrafya, tabiiye, riyaziye, felsefe ve lisan derslerinden 27 eylûl 937 de başlıyacak olan bir seçme sınavı yapılacaktır.

Fazla tafsilât için lise bulunan yerlerde Maarif Müdürlüklerine, Ankarada Siyasal Bilgiler okuluna ve İstanbulda Yüksek Öğretmen okuluna müracaat edilmelidir. «3017» (5639)

Mardin Belediyesinden:

1 — İlk kısmını teşkil eden ve keşif bedeli 20689.— lira olan Mardin kasabası elektrik tesisatı 11/10/1937 pazartesi günü saat 15 te Mardin Belediye Encümeninde kapalı zarf usulile ihale yapılmak üzere 2490 sayılı kanuna tevfikan eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Bu işe girmek istiyenler 1552 lira muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikaları ayni günün saat 15 inde Belediye Encümen Reisliğine vermeleri lâzımdır.

3 — İstekliler fennî şartname ve projeleri Mardin Belediyesinde görecekleri gibi 5 lira mukabilinde suretlerini alabilirler.

4 — İhale günü saat 15 ten sonra gelecek teklifler posta gecikmesi dahi osal kabul edilmez. (6130)

Kütahya Şarbaylığından:

Bulvar civarında yaptırılacak 94590 lira 24 kuruş keşif bedelli stadyum inşasından 30,000 liralık kısmı kapalı zarfla açık eksiltmiye konulmuştur. Bundan tribüne aid betonarme iskeletinin keşif bedeli 22862 lira, spor sahası tesviye ve direnaj ve teferrüatının keşif bedeli 7138 lira olup teminatları 2250 liradır.

İhalesi 22/9/937 çarşamba günü saat 15 te Kütahya Belediye Encümeninde yapılacaktır. Bu saatten sonra verilecek mektublar kabul edilmez.

Proje, idarî ve fennî şartnameler 150 kuruş mukabilinde verilir.

Taliblerin Şarbaylığa müracaatleri. (5803)

Türk Maarif Cemiyeti
İDARESİNDE
Bursa Kız Lisesi

Orta ve lise kısımlarına 20 ağustos 937 den itibaren talebe kabulüne başlanacaktır. Gündüz ücreti 35, yatı ücreti 185 liradır. Matbu izahname mekteb idaresinden istenebilir. Her husus için Bursada Kız Lisesi Direktörlüğüne müracaat edilmesi. (4997)

İstanbul Lokantacılar Cemiyeti
Kongre Reisliğinden:

Heyeti umumiyenin 18 ağustos 937 tarihli toplantısında seçilen hesab heyetinin raporu hakkında karar vermek ve yardım sandığı idare heyeti seçilmek üzere heyeti umumiye içtimaının 22 eylûl 937 çarşamba günü saat 15 te Cağaloğlunda Eminönü Halkevi salonunda yapılacağından Cemiyet mensublarının hüviyet cüzdanlarile birlikte gelerek reylerini kullanması rica olunur.

Malive Vekâletinden:

Kaloriferler için alınacak 350 : 450 ton yerli kok kömürü kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

Tahmin bedeli (on üç bin elli) ve ilk teminatı (dokuz yüz yetmiş sekiz) lira (yetmiş beş) kuruştur.

Eksiltme 27/9/1937 pazartesi günü saat 15 te Vekâlet Levazım Müdürlüğünde toplanan Eksiltme Komisyonu tarafından yapılacaktır.

Şartname Ankarada Levazım Müdürlüğünde ve İstanbulda Dolmabahçede Vekâlet evrakı matbua ambarı memurluğunda görülebilir.

İstekliler 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı belgeler ve ilk teminat makbuzu veya banka kefalet mektublarile birlikte kanunun tarifatına ve şartnamedeki şeraitine uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektublarını havî kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evvel Komisyon Riyasetine vermeleri. «3233» (5971)

Nafıa Teknik Okulu Müdürlüğünden:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmiye konulan iş: İstanbul Beşiktaş Yıldızda bulunan Teknik Okulu tedrisat binasında şarntamesine göre yapılacak hedmiyat, çatı inşası, betonarme döşemeler, su ve elektrik tesisat ve teferruatıdır.

2 — Keşif bedeli 47485 lira 43 kuruştur. Eksiltmeden iki saat evveline kadar mektebimizden alınacak irsaliye ile Yüksek Mühendis mektebi Muhasebesine yatırılacak olan ilk teminat 7122 lira 82 kuruştur.

3 — Eksiltme şartnamesi ve teferruatı Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebesine yatırılacak olan 237 kuruş bedel mukabilinde alınacak makbuzun ibrazı şartile mektebimizce verilir.

4 — Eksiltme 20/9/937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 15 te Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebeciliğinde toplanacak olan Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını eksiltme saatinden bir saat evvel Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebesinde toplanan Komisyon Başkanlığına makbuz mukabili vermeleri lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez.

6 — Eksiltmiye girebilmek için Nafıa Vekâletinden alınmış ve en az 30,000 lira tutarında betonarme bina inşaatı yaptığına dair müteahhidlik vesikası ve cari sene Ticaret Odası belgeleri bulunmak lâzımdır. (5616)

İzmir Belediyesinden:

Belediye havagazi fabrikası için tek teshin jeneratörlü ve kavi gazla ilâveli teshin cihazını havi ve 24 saatte asgarî yedi bin beş yüz metre mikâb gaz istihsal edebilecek kabiliyette altı şakulî vertikal kamaralı bir havagazi istihsal ocağının malzeme ve montajı kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

Şartnamenin fennî kısmında yazılı olduğu veçhile ocağın müteahhide aid makine alât ve malzemesile montajının bedeli muhammeni yetmiş bin beş yüz liradır. Şartnamesi 176 kuruş bedel mukabilinde Havagazi Müdürlüğünden alınır. Taşradan istiyenler ayrıca posta ücretini de göndermelidirler. Eksiltme birinciteşrinin 19 uncu salı günü saat 16 dadır.

İştirak için dört bin yedi yüz yetmiş beş liralık muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektubile iki bin dört yüz doksan sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklifler ihale günü olan 19/10/937 salı günü saat 15 e kadar Belediye Encümen Reisliğine verilir. «3068» (5886)

Beşiktaş Biçki Yurdu

Tahsilinin yüksekliği ve intizamile tanınmış memleketimizin en eski biçki ve dikiş mektebidir. Birçok kadın terzi ve muallim makastar yetiştirmiştir. Mezunlarına Kültür Direktörlüğünden tasdikli diploma verilir. Kayid başlamıştır. Dikiş bilenler için ayrıca üçer aylık kısa devreli kurslar açılmıştır. İstiyenlere talimat ve program gönderilir.

Adres: Beşiktaş Akaretler No. 87

İstanbul P. T. T. Vilâyet
Müdürlüğünden:

10/9/937 tarihinde ihalesi icra edilmek üzere açık eksiltmiye konulmuş olan Tophane P. T. T. Merkez binası tamirat ve tadilâtı için Komisyona muayyen saate kadar talib müracaat etmediğinden eksiltme 20/9/937 pazartesi günü saat 14 te icra edilmek kaydile 10 gün uzatılmıştır. Keşif bedeli 1842 lira 51 kuruş, muvakkat teminatı 139liradır. Taliblerin mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri umumî, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hulâsasile buna ilişik diğer evrakı görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde İdarî kalemine ve eksiltme gün ve saatinden bir hafta evvel İstanbul Nafıa Müdürlüğüne müracaatle en az bin liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair alacakları fennî ehliyet ve Ticaret Odası vesikasile birlikte Komisyona müracaatleri. (6184)

Van Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Başkale kazası Hükûmet Konağının bodrum katına aid 15000 lira keşif bedeli üzerinden münakasaya konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele projesi,

C — Bayındırlık genel şartnamesi,

D — İnşaata aid fennî ve hususî şartname, metraj keşif hulâsası, silsilei fiat cetvelleri.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı ücretsiz Van Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 13/9/937 tarihinden itibaren on beş gün müddetle 27/9/937 pazartesi günü saat 16 da Van Nafıa Müdürlüğü Odasında yapılacaktır.

4 — Münakasa kapalı zarf usulile olacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 1125 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka on beş bin liralık inşaat yaptıklarına dair Nafıa Vekâletinden alınmış fennî ehliyet vesikaları ibrazı şarttır. Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Mal Sandığına yatırılan 1125 liralık muvakkat teminat makbuzunu Van Nafıa Müdürlüğü makamında Eksiltme Komisyonu Riyasetine vereceklerdir. Posta ile gönderiecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (6183)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli Lira	İlk teminat Lira	İhale günü
Defatir ve evrakı matbua	55 kalem	1800	135	20/9/937 pazartesi saat 15 te

Gureba hastanesine lüzumu olan yukarıda cins ve miktarı yazılı defatir ve evrakı matbua açık eksiltmiye konulmuştur. İhalesi yukarıda yazılı gün ve saatte Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan Komisyonda yapılacaktır.

Nümune ve şartnamesi hergün Levazım kaleminde görülebilir. (5813)

İNKIBAZ
HAZIMSIZLIK

Mide ekşilik ve yanmalarını

giderir. Son derece teksif edilmiş bir tozdur. Mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay, daha kat'i tesir eder. Mide ve barsakları alıştırmaz. Ağızdaki fena kokuyu ve tadsızlığı defeder.

MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

KANZUK
MEYVA TUZU

En hoş ve taze meyvaların usarelerinden istihsal edilmiş tabii bir meyva tuzudur. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumî hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

BİR DOKTORUN
şayanı hayret keşfi:
Buruşmuş ve ihtiyarlamış bir cilde

GENCLİĞİNİ
iade ediyor

Viyanada bir tıb mecmuası, fennin en son zaferini ilân ediyor: Buruşuklukların yalnız sebebi zuhuru değil, ayni zamanda onların izale çaresini de bulmuşlardır. Artık anneler ve hatta büyük anneler genclik senelerindeki ter ve taze tenlerini ve 50 - 60 yaşlarındaki kadınlar, gencliklerindeki buruşuksuz ve yumuşak cildlerini temin edebilirler.

Buruşuklukların sebebi

İhtiyarladığımızda yüzümüz buruşukluklarla dolar. Cild, besleyici ve canlandırıcı unsurunu kaybeder. Bu unsuru, şimdi kemali itina ile seçilmiş genc hayvanlardan istihsale muvaffakiyet hasıl olmuştur. Cild bununla beslendikte yeniden gencleşir ve tazeleşir. Viyana Üniversitesi profesörü doktor Stejskal'in bu şayani hayret keşfini istimal hakkı münhasıran Tokalon müessesesi tarafından büyük malî fedakârlıklarla temin edilmiştir.

Hastanelerde tecrübeler

Profesör tarafından hayvanlardan istihsal edilen ve Biocel tabir edilen bu cevher, yalnız (pembe rengindeki) Tokalon kreminde mevcuddur. Hastanelerde 60 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde, altı hafta zarfında buruşuklukların zail olduğu görülmüştür. Her akşam yatmazdan evvel cild unsuru olan pembe rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siz uyurken, cildinizi besler, buruşuklukları serian izale eder. Birkaç hafta zarfında birçok seneler daha genc görünmüş olacaksınız. Gündüz için de (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siyah noktaları eritir, en sert ve çirkin bir cildi yumuşatıp güzelleştirir.

HAREKET HASEBİLE
RİZAZI TARAFEYN İLE SATIŞ

Harbiyede Cumhuriyet caddesinde 269 numaralı Elirak apartımanının 2 numaralı dairesini süsliyen bilûmum nefis ve lüks mobilya - larla halılar ve sair levazımat rizayı tarafeynle satılıktır. Eşya her gün saat 10 dan 19 a kadar ziyaretle görülebilir.

Çatalca hukuk hâkimliğinden:

Çatalcanın Keşli çiftliği sahibi Remzinin Arnavud Kebir Çiftliği hissedarlarından Nazif oğlu Mustafa ve saire aleyhlerine açmış olduğu men'i müdahale davasının icra kılınmakta olan muhakemesinde müddeaaleyhimadan Mustafanın ikametgâhının meçhul bulunması hasebile hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 ve müteakıb maddeleri mucibince Tapuya müzekkere yazıldığından bahisle müddeinin müddeaaleyh Mustafaya beş gün zarfında gıyab kararı yazdırmasına ve müddeaaleyhin de sekiz gün zarfında itiraz etmesine ve tarihi ilândan itibaren ilân müddetinin on beş gün olmasına ve muhakemenin 9/10/937 cumartesi günü saat 12 ye talikına karar verildiği ilânen tebliğ olunur.

Zayi — Macaristana sevketmiş olduğum (36) denkte safi (677,5) kilo tütün nümunelerine aid 8 teşrinievvel 1936 tarih ve 14979 numaralı İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası menşe şahadetnamesi zayi olduğundan yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Hasan Kozluca

Beyoğlu birinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Ahmed ve Müşfika ve sairenin müştereken mutasarrıf oldukları Tophane Karabaş mahallesi Karabaş sokağı ve Boğazkesen caddesinde 85 ve 87 ve 89 ve 131 ve 133 ve yeni 87 ve 89 ve 91: 117, 119 numaralarla murakkam iki dükkân, bir depoyu müştemil (3200) lira kıymetli iki evin tamamı şüyuun izalesi için arttırmıya konulduğundan 20/10/937 çarşamba günü saat 15 ten 16 ya kadar Beyoğlu sulh mahkemesi başkâtibliğince müzayede ile satılmaktadır. Arttırma bedeli muhammen bedelin %75 ini bulursa o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde ikinci arttırması 15 inci güne gelen, 4/11/937 perşembe saat 15 ten 16 ya kadar icra olunacak ve en çok arttırana ihale edilecektir.

1 — Gayrimenkullerin evsafı mahkeme başkâtibi nezdindeki 937 numaralı dosyada yazılı olduğundan anlamak istiyenler orada okuyabilirler.

2 — İhaleye kadar birikmiş maliye, belediye, vakıf icaresi, tellâliye, ve yirmi senelik evkaf taviz bedeli müşteriye aiddir.

3 — Arttırmıya girmek istiyenler muhammen bedelin %7,5 nisbetinde teminat akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şarttır.

4 — Arttırma bedeli ihaleden itibaren 5 gün içinde mahkeme kasasına yatırılacaktır. Aksi takdirde ihale bozularak farkı fiat ve zarar ve ziyan ve faiz bilâhüküm kendisinden alınacaktır.

5 — 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 185 inci maddesine tevfikan gayrimenkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarlar gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ispat için ilân gününden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte satış memuruna müracaat etmelidir. Aksi takdirde hakları tapu kütüğile sabit olmıyanlar satış parasının paylaşmasından haric kalırlar.

6 — Şartname mahkeme divanhanesinde herkesin görebileceği yere asılmıştır. Fazla malûmat almak istiyenlerin 937 - 25 sayılı dosya ile başkâtibliğe müracaatleri ilân olunur.

Fatih sulh üçüncü hukuk hâkimliğinden:

937/238 ölü Ahmed Necibin küçük çocukları Mecid ve Tacser ve Yektaya 14/11/936 tarihinde mahkememizce vasi tayin olunan avukat Abdurrahman Adilin vazifesine hitam verilmesi ve Hadilin azli hakkında asliye altıncı hukuk mahkemesine verilen 26/7/937 tarih ve 37/741 No. lı karar üzerine mahkememiz tarafından yeniden yapılan muhakeme sonunda kanunu medeninin 354/399 uncu maddelerine tevfikan umur vesayeti ifaya ehil olduğu tahkikatla sabit olan küçüklerin kardeşleri Sahib ve Kevser Paksının her üç küçüğün bilûmum umuru vesayetini ifa etmek üzere 13/9/937 tarihinde vasi tayin edildikleri ilân olunur.

ŞARK KROMLARI T. A. ŞİRKETİNDEN:
İKİ MEMUR NAMZEDİ ARANIYOR

Şirketimizin Ergani maden civarındaki merkezinde, muhasebe ve ambar işlerinde çalışmak üzere asgarî orta tahsili bitirmiş iki memur namzedi alınacaktır. Verilecek ücret miktarı kazananların göstereceği liyakate göre oda, tenvir, teshin şirkete aid 70 - 100 lira arasındadır. Taliblerin, el yazılarile yazılmış tercümeihalleri, varsa bonservis suretleri ve bir de fotoğrafilerile beraber 17 eylûl 937 günü yapılacak müsabaka imtihanına girmek üzere Galata, Tahir han 4 üncü katta Eti Bank İstanbul Bürosuna müracaat etmeleri lâzımdır.

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Küçükmenderes ıslahı kanallarından Sağlık kanalının 7 + 510 uncu kilometresinde yapılacak büyük şüt inşaatı.

Keşif bedeli «116.747» lira «6» kuruştur.

2 — Eksiltme 21 eylûl 937 tarihine raslıyan salı günü saat 15 te Nafıa Vekâletinde Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeyi «5» lira «84» kuruş bedel mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 7087» lira «50» kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve lâakal «50,000» liralık mümasil Nafıa işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiğine ve bu kabil işleri başarmakta kabiliyeti olduğuna dair Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikasını ibraz etmeleri.

İsteklilerin, teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «2948» (5576)

Ankara Tarih, Dil, Coğrafya
Fakültesi Direktörlüğünden:

1 — Talebe kaydi 10 eylûl 937 den 10 teşrinievvel 937 akşamına kadar yapılacaktır. Kaydolmak için lise olgunluk şehadetnamesi, nüfus cüzdanı, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, iyi hal mazbatası, altı fotoğrafı ve bir istida ile Fakülte idaresine bizzat müracaat edilmelidir.

2 — Bu sene yatılı talebe alınmıyacaktır.

3 — İkmal imtihanlarına 4 teşrinievvel 937 de, derslere 11 teşrinievvel 937 de başlanacaktır. «3203» (5937)

Çorum Nafıa Direktörlüğünden:

17/9/1937 cuma günü saat 15 te Çorum Nafıa Eksiltme Komisyonunda ihalesi yapılmak üzere 30381.37 lira keşif bedelli Cezaevi inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. Şartname, plân, keşif, ve buna müteferri diğer evrak Nafıa Dairesinde görülebilir. Muvakkat teminat 2278.60 liradır.

İsteklilerin teklif mektublarile müteahhidlik vesikalarını ihale günü saat 14 e kadar İhale Komisyonuna vermeleri lâzımdır. (5732)

Ankara Devlet Konservatuarına bu yıl alınacak talebe kayid ve kabul sartları

1937 - 1938 öğretim yılı için Ankara Devlet Konservatuarı «Tiyatro ve opera» kısımlarına kız ve erkek talebe alınacaktır. Okul parasız yatılıdır. Talebeye her ay bir miktar da harçlık verilecektir.

1 — Aranılan genel vasıflar şunlardır:

A — Aza ve vücudü kusursuz olmak,

B — Sesi güzel olmak,

C — İyi kulağa malik bulunmak «işittiği sesleri tanımak ve yahud ayrını tekrarlıyabilmek»,

D — Kızlar için en aşağı yaş 16, erkekler için 18 dir.

E — En az ortaokuldan diplomalı bulunmak «Opera kısmı için pek iyi sese malik olanlardan bu şart aranmaz»,

F — Şiyvesi ve vücudü sahneye müsaid bulunmak,

2 — İstekliler arasında bir seçme sınavı yapılacaktır:

A — Tiyatro kısmı için şunlar aranılacaktır:

A — Düzgün ve serbest konuşma, gördüğü veya okuduğu şeyi anlatma kudreti,

B — Okuduğu veya gördüğü bir tiyatro piyesi içerisinden seçilecek bir rolü yapabilmek,

C — Sınav heyetince verilecek bir rolü yapabilmek,

B — Opera kısmı için şunlar aranılacaktır:

A — Kendi seçeceği, bildiği bir şarkıyı söylemek,

B — Sesleri ve melodileri tekrarlıyabilmek,

C — Ritmik duyma ve hissetme kudreti.

3 — Sınavlar, 5/10/1937 salı gününden 9/10/1937 cumartesi gününe kadar İstanbulda Şehir Tiyatrosu Rejisörlüğünde, Ankarada 11/10/1937 pazartesi gününden 15/10/937 cuma gününe kadar hergün saat 9,30 da Cebecide Müzik Öğretmen Okulunda bir heyet marifetile yapılacaktır.

İstekliler, pullu dilekçelerile İstanbulda Şehir Tiyatrosu Rejisörlüğüne ve Ankarada Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğüne başvurmalıdırlar.

4 — Dilekçelere şunlar bağlı bulunmalıdır:

A — Nüfus tezkeresi veya bunun tasdikli bir sureti,

B — Ortaokul diploması veya tasdikli bir sureti,

C — Sıhhat raporu,

D — Hüsnühal varakası. «3255» (6031)

Harb Akademisi Komutanlığından:

Harb Akademisi dersaneleri ihtiyacı için mevcut nümunelerine uygun bir surette yapılmak üzere on aded dersane masası, yatakhaneler ihtiyacı için dört aded elbise dolabı, erat yemekhaneleri için beş aded yemek masası ve on iki aded oturma sırası pazarlıkla yaptırılacaktır. İstekli olanların 20 lira pey akçesile birlikte 20 eylûl 937 pazartesi günü saat 11,00 de Yıldızda Harb Akademisi Satınalma Komisyonuna müracaatleri. (6066)

İzmir Tayyare Komutanlığından:

İzmir Tayyare Tamir Fabrikasına aşağıda gösterilen san'atkârlar alınacaktır. Girmek istiyenler eylûlün sonuna kadar bütün evrakı müsbitelerile beraber İzmir Tayyare Komutanlığına ya kendileri gelerek veyahud yazile müracaat etmeleri. (6044)

1 — Kontrol ustabaşısı.
1 — Motörcü ustabaşısı.
1 — Harurî muamele atölyesi ustabaşısı.
1 — Yıkama postası ustabaşısı
1 — Demontaj atölyesi ustabaşısı.
1 — Tesviye ustabaşısı
1 — Kazancı ustabaşısı
1 — Tahta işleri ustabaşısı.
1 — Lâborant.
1 — Ressam.
1 — Fen memuru.
1 — Keşif memuru.

Çanakkale Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Erzakın cinsi	Kilo	Tahmini bedel Lira Ku.	Muvakkat Teminat Lira Ku.	İhale günleme ci.	Günü	Saatı	Nasıl olacağı
Sığır eti	115300	34590 00	2594 25	29/9/937	Çarşamba	15	Kapalı

1 — Çanakkalede bulunan Birinci J. Alayına bağlı 1. 2. 3. üncü J. Taburlarının (2, 3, 9. sayılı J. okulları) 1 eylûl 1937 günlemecinden 30 nisan 1938 günlemeci sonuna kadar ihtiyaçları olan (8) aylık yukarıda yazılı bir kalem erzakın hizasında gösterilen günlemeç gün ve saatte 2 inci Tabur (3. sayılı J. okul) karargâhında salâhiyettar Komisyonca eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Teminat mektubları ihale günü ihale saatinden bir saat evvel Komisyona teslim edilmiş olacaktır.

3 — Şartnameler Çanakkalede J. Satınalma Komisyonunda parasız verilebilir. (5967)

İLACLARINIZI Bahçe-kapıda **SALİH NECATİ** den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddî bir istikametle hazırlanır. **FOSFATİN NECATİ** Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul, kuvvetli ve neşeli olur.

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden

Muhammen bedeli 4590 lira olan 3400 kg. muhtelif paket halinde idrofil pamuk 27/9/937 pazartesi günü saat 10 da Haydarpaşada gar binası dahilindeki Satınalma Komisyonunda açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 344 lira 25 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (6075)

Muhammen bedeli 54,600 lira olan 40 kalem lokomotif ve tender tekerlek takımlarile 35104 lira muhammen bedelli 93 kalem dingil, piston, muylu, piston kolları vesaire 28/10/937 perşembe günü saat 15 ten itibaren ayrı ayrı Ankarada İdare binasında kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin tekerlek takımları için 3980 ve diğerleri için 2632,80 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 175 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (6076)

Muhammen bedeli 38788,21 lira olan 276 kalem muhtelif elektrik tesisat malzemesi 15/10/937 cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 2909,12 liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 194 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. Nümuneler Haydarpaşa Tesellüm Şefliğinde görülebilir. (6155)

İstanbul Üniversitesi Arttırma ve Eksiltme Pazarlık Komisyonu İlânları

Alınacak maddenin ismi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	İhale günü	Eksiltme şekli
Ecza	10280	771	saat: 15 23/9/1937	Kapalı zarf
Alât	1800	135	saat: 15,30 23/9/1937	Açık eksiltme

Üniversite Fen Fakültesi Enstitüsü ve Laboratuarlarına alınacak olan ecza ile alât Üniversite Rektörlüğünde ihale edilmek üzere yukarıda yazılı günlerde ayrı ayrı eksiltmiye konulmuştur.

Taliblerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle ecza işine aid zarflarını ihaleden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Rektörlüğe vermiş olmaları lâzımdır. Şartname ve Listeler hergün Rektörlükte görülür. (5954)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Şartnameleri mucibince satın alınacak 3 aded sigara makinesi kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

II — Muhammen bedeli 30,000 lira, muvakkat teminat 2,250 liradır.

III — Eksiltme 12/X/937 tarihine raslıyan salı günü saat 15 te Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname 150 kuruş mukabilinde hergün yukarıda adı geçen Komisyondan alınabilir.

V — Münakasaya girebilecek makineler «Molens», «Standard», «Müller» fabrikaları makineleridir.

VI — Mühürlü teklif mktubu, kanuni vesaik ve yüzde yedi buçuk teminat akçesini ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 e kadar adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. (5534)

I — Şartnamesine tevfikan 4 ü 62 × 84 ve 4 ü de 63 × 96 eb'adında olmak üzere 8 aded Lito taşı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 17/IX/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde yedi buçuk güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5737)

1 — Şartnamesi mucibince 250,000 metre düz beyaz kaneviçe pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 17/IX/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde yedi buçuk güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5790)

I — Şartnameleri mucibince 2000 litre ince makine yağı, 2000 litre kalın makine yağı, 1000 litre gres yağı ve 3000 litre vakum yağı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık, 24/IX/1937 tarihine raslıyan cuma günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «M.» (5974)

1 — Şartnamesine göre pazarlıkla bir aded radyo makinesi satın alınacaktır

2 — Pazarlık, 17/IX/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Isteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5820)

1 — Kapalı zarfla eksiltmiye konulmuş olan Paşabahçe fabrikasında inşa edilecek ot kılıf ambarı inşası işi için talib zuhur etmediğinden pazarlıkla yaptırılması kararlaştırılmıştır.

II — Pazarlık 30/IX/937 tarihine raslıyan perşembe günü saat 14 te Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Keşif bedeli 25094.80 lira ve muvakkat teminat 1883 liradır.

IV — Şartnameler 126 kuruş mukabilinde hergün İnhisarlar İnşaat Şubesinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parasile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «B.» (6168)

TÜRK HAVA KURUMU

BÜYÜK PİYANGOSU

6 ncı Keşide 11 Birinciteşrin 937 dedir.

Büyük İkramiye 200.000 Liradır.

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki aded mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 birinciteşrin 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

Eskişehir Memleket Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastanemizin 195,270 kuruş muhammen bedelli, 128 kalem ecza ve tıbbî malzeme ihtiyacı 20/9/1937 pazartesi günü saat on beşe kadar açık eksiltmiye konmuştur.

Liste İstanbul Sıhhat Müdürlüğünde, ve Eskişehir Memleket Hastanesi Baştabibliğinde görülebilir. İsteklilerin usulüne göre Vilâyet Encümenine müracaatleri. (6060)

Operatör
RIZA ÜNVER
Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddes No. 22, Mavi yapı
Telefon 22683

Harici Askeri Kıtaatı ilânları

Yerli veya yabancı fabrikalar mamulâtı olan ve her bir metrosuna tahmin edilen fiatı 95 kuruş olan 157,000 metro ekmek torbalık bez kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 746 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri, ilk teminat miktarı 8707 lira 50 kuruştur. İhalesi 15/10/937 cuma günü saat 11 dedir. Münakasaya girecelkerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. «340» «5677»

Yerli veya yabancı fabrikalar mamulâtı olan ve her metrosuna tahmin edilen fiatı 60 kuruş olan 141,000 metro arka çantalık bez kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 423 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri. İlk teminat miktarı 5480 liradır. İhalesi 15/10/937 cuma günü saat 15 tedir. Münakasaya girecelerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncu maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. «339» «5676»

Modellerimizi kopya, biçimimizi taklid ediyorlar. Birinci nevi İngiliz kumaşlarından KADIN, ERKEK ve ÇOCUKLARA mahsus trençkotlar, muşambalar, koverkotlar ve gabardin pardesülerin zengin çeşidlerini ucuz fiat ve şeraitle takdim ediyoruz.
MÜSAVİ CİNSTE İSE... DAİMA ÜSTÜNÜZ.
Baker Mağazaları

Satılık Arsa

Nuruosmaniye Şeref sokağında köşebaşı 9×17 eb'adında bir arsa ehven fiatla satılacaktır. Çemberlitaşta nalbur Bay Ömere müracaat.

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 30 (Cağaloğlu eczanesi yanında)
Telefon: 22566

Belsoğukluğu
ve FRENGİYE yakalanmamak için en iyi ilâç ancak
PROTEJİNDİR

Dr. HORHORNİ
Eminönü Eczanesi yanında her gün hastalarını kabul eder.

BİLGİYE TEŞNE İSENİZ
SEYYAH İZMİRLİ
EMİN SÜLEYMAN PİRİNÇCİ nin
KÜLLİYYATINDAN
ÇIPLAK BİLGİLER KİTABINI
VE AYNİ KÜLLİYYATTAN
YENİ AKADEMİ MECMUASINI
MUTLAKA OKUYUNUZ

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Cumhuriyet matbaası

istiklâl lisesi direktörlüğünden:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
2 — Henüz müracaat etmiyen eski talebenin kayıdları kapanmıştır. Bundan sonra yapılacak müracaat kabul edilmiyecektir.
3 — İstiyenlere mektebin kayıd şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

GECEL - GÜNSEL
KIZ - ERKEK **YUCA ÜLKÜ LİSELERİ** ORTA - LISE
(Eski: İNKILAB)
Kuranı, Direktörü: NEBİOGLU HAMDİ ÜLKÜMEN
Resmî Okullara muadeleti tasdiklidir. Kayıd için hergün müracaat olunabilir. İstiyenlere mufassal tarifname gönderilir. Çarşıkapı, Tiyatro caddesi. Telefon: 20019

Nişantaşında Tramvay ve Şekayık Caddelerinde;
YATILI **ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ** Gündüzlü
ANA - İLK - ORTA - LİSE KISIMLARI
Kız ve erkek öğrenciler için yanyana ve geniş bahçeli iki binada ayrı YATI teşkilâtı vardır. Fransızca, Almanca, ingilizce kurlarına okuz yaşından başlıyarak bütün öğreniciler iştirak edebilirler. Okul hergün saat 10 - 17 arasında açıktır. Telefon: 42517

Geceli Gündüzlü **OKULLAR GÜNEŞİ** Kız Erkek
İstanbulun en eski ve ciddî özel okuludur. Yuva, ilk ve orta kısımlara hergün talebe kaydolunur.
Fransızca, Almanca, ingilizce dersleri vardır. Beşiktaş: Yıldız. Tel. 4.2282

öksürenlere ve göğüs nezlelerine **KATRAN HAKKI EKREM**

OSMANLI BANKASI

31 Mayıs 1937 tarihindeki vaziyet

AKTİF

	İsterlin	Ş.	P.
Hisse senedlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve Bankalarda bulunan paralar	5.121.349	19	—
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	1.256.039	1	7
Tahsil olunacak senedler	4.192.235	7	1
Cüzdanda bulunan kıymetler	3.427.936	12	11
Borclu cari hesablar	6.907.607	13	7
Rehin mukabilinde avanslar	1.960.241	3	3
Kabul volile borclular	468.419	16	—
Gayrimenkul mallar ve mobilya	596.617	15	—
Müteferrik	173.963	—	—
	29.104.470	9	3

PASİF

	İsterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	308.249	12	—
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	234.240	1	10
Alacaklı cari hesablar	15.029.654	3	2
Vadeli bonolar ve cari hesablar	1.426.517	17	11
Kabuller	468.419	16	—
Müteferrik	387.388	18	4
	29.104.470	9	3

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur.

Mes'ul Murahhas ve Umumi Muhasebe Şefi
G. DELLA SUDDA

Türkiye Umum Müdürü
PH. GARELLI

Balıkesir Orta Okulları Satınalma Komisyonundan:

Erzakın adı	Kilo Azı	Kilo Çoğu	Tahmini fiatı K.	Muvakkat teminatı L. K.	Eksiltme tarihi		Eksiltme şekli
Ekmek	68000	88000	10	666	29/9/937	saat 15	Kapalı zarf
Sade yağı	5500	8000	110	577 50	»	»	» »
Koyun eti	6000	8000	40	240	»	»	Açık eksiltme
Sığır eti	5500	8000	30	180	»	»	» »
Pirinc	6500	8000	30	180	»	»	» »
Sömikok «Ton»		227	2800	476 70	»	»	Kapalı zarf

1 — Balıkesir Orta okulların 31 mayıs 938 tarihine kadar ihtiyacı bulunan yukarıda adı, miktarı, teminat parası, ihale şekli ve tarihlerini bildiren altı kalem yiyecek ve yakacak açık ev kapalı zarf suretile ve 15 gün müddetle eksiltmiye çıkarılmıştır. İştirak etmek istiyenler şartnameleri Öğretmen Okulundan istiyebilecekleri gibi; ihaleden bir saat evveline kadar Öğretmen Okulundan alacakları irsaliye ile kanunî teminatlarını Merkez Muhasebe Müdürlüğü veznesine yatırmaları, muayyen gün ve saatte Kültür Direktörlüğü Dairesindeki Komisyona başvurmaları.

2 — Kapalı zarf suretile eksiltmiye konulan ekmek, sade yağ ve kömür için kanunun tarifatı dahilinde hazırlanmış olan zarfları hizalarında yazılı günde nihayet saat 14 e kadar makbuz mukabilinde Komisyon Başkanlığına verilmesi ve bu saatten sonra gecikecek olan zarfların kabul edilmiyeceği. (6174)

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
542	Üsküdar İmrahor	Doğancılar caddesi	E. ve Y. 157	Evvelce dükkân elyevm arsa	200	Açık arttırma
656	Çengelköy Yenimahalle	Çeşme	E. 10 Y. 14	Ahşab hanenin 1/4 his.	130	»
1136	Anadoluhisar	Çarşıyokuşu	E. 16 Y. 8	Arsa	320	»
1357	Tarabya	Dere	E. 99 Y. 91	Evvelce bahçeli hane elyevm arsa	200	»
2677	Silivrikapı harici Fatih Sultan Mehmed	E. Seyidnizam Y. Velief. cad.	E. 4 Y. 3-3/1	Bostanın 45/120 his.	1000	Kapalı zarf
2988	Boğaziçi Yenimahalle	Çayır	E. ve Y. 20	Arsa	150	Açık arttırma
3464	Beyoğlu Hüseyinağa	Çalgıcı	E. 9 Y. 13	Arsa	200	»
3940	Erenköy Bostancı İkinci Yarımada mevkii	Karakol	E. 30 Mü.	Arsanın 10/24 his.	1100	Kapalı zarf
4571	Galata Beyazıd	Karanlıkfırın	E. ve Y. 4	Kârgir dükkân ve üstünde odaların 601/2880 hissesinin 21/72 his.	270	Açık arttırma
5086	Hasköy Sütlüce Mahmudağa	İmrahor caddesi	E. 12 Mü.	Arsa	1020	Kapalı zarf
5675	Mercan Dayahatun	Tığcılar	E. 9 Y. 11	Kârgir dükkânın 67/240 his.	180	Açık arttırma

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 27/9/937 tarihine düşen pazartesi günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

TÜRK BAYRAĞI

FESHANE BAYRAK FİATLARINI UCUZLATMIŞTIR

4 maddeyi lütfen okuyunuz

1. Arzu edilen mikdarda en büyük siparişleri dahi en kısa zamanda karşılayabilecek şekilde tertibat alınmıştır.

2. En küçük boydan başlayarak 1,00X1,50 eb'adına kadar olan bayrakların ay yıldızı natürel yani kendinden dokunmuş olarak imal edilebilir.

3. Ankara, İstanbul, Beyoğlu ve İzmir Yerli Mallar Pazarlarında sipariş kabulüne başlanmıştır.

4. Kanuna uygun surette bayrak almak isteyen Devlet daireleri, Belediye, Mektep ve bilumum Müessesat ve sair müşterilerin

YERLİ MALLAR PAZARLARINA

MÜRACAATLARI RİCA OLUNUR

SAHİBİNİN SESİ

Son çıkan plakları dinleyiniz

Kıymetli san'atkâr

Bayan **SAFİYE**'nin

SAHİBİNİN SESİ'inde okuduğu

SARI KORDELE

Plâkı çıkmıştır.

Ankara Valiliğinden:

1 — 6/9/937 pazartesi günü saat 15,5 ta eksiltmesi yapılacak iken talib çıkmıyan Ankara - Kırşehir yolunun 56+000—69+300 üncü kilometroları arasında yapılacak toprak tesviyesi, sınaî imalât ve şose inşaat ve esaslı tamiri işleri 7/9/937 den itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «33427» lira «53» kuruştur.

3 — İsteklilerin Ticaret Odası vesikası ve 2507 lira 6 kuruşluk muvakkat teminatile Nafıa Vekâletinden aldıkları 937 yılına aid müteahhidlik fennî ehliyet vesikasile birlikte her pazartesi ve perşembe günleri saat 15,5 ta Vilâyet Daimî Encümenine müracaat etmeleri.

4 — İstekliler keşif ve şartnameyi hergün «Nafıa Müdürlüğünde gözden geçirebilirler. «9276» (6032)

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra niçin **Radyolin** diş macunu kullanmalıdır. **Çünkü:**

Güzel Yüz için ilk şart güzel diş

Güzel Diş için ilk ve en esaslı şart da

RADYOLİN kullanmaktır.

RADYOLİN

Mikrobları % 100 öldürür, dişleri fırçanın giremediği yerlere kadar nüfuz ederek temizler, parlatır, diş etlerini besler ve hastalanmalarına mâni olur.

Sabah, öğle ve akşam günde 3 defa kullanınız

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 50,000 metre çift, 100,000 M. tek nâkilli ki ceman 150,000 metre sahra kablosu kapalı zarfla eksiltmiye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli 10600, muvakkat teminatı 795 lira olup eksiltmesi 8 teşrinievvel 1937 cuma günü saat «15» te Ankarada P. T. T. Satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunu, Ticaret Odası vesikasından başka müteahhidlik ehliyet vesikasını ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (14) e kadar mezkûr Komisyona tevdi eyliyeceklerdir:

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım müdürlüğünden, İstanbul'da P. T. T. Ayniyat Şube Müdürlüğünden parasız verilir. «2886» (5503)

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Sirkecide Paris otelini ikametgâh gösterip yeni ikametgâhı meçhul olan Muallim Ziya oğlu Ahmed Zekiye:

Sandığımıza 12/9/1937 tarihinde rehnedip 3732 hesab numarası mukabilinde «70» lira borçlandığınız beş aded birinci tertib Türk, borcu tahvilleri için ihtiyat olarak tefrik edilen % 40 bu kere nısfından aşağıya düşmesi dolayısile 3202 numaralı kanunun 43 üncü maddesine tevfikan tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında 17/9/1937 tarihine kadar borcunuz olan «64» lira «17» kuruşu tamamen veyahud aradaki düşüklük farkını ödemediğiniz takdirde tahvillerinizin Borsada satılarak hesabınıza mahsup edileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (6186)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Mekteb için resmi mucibince yaptırılacak olan «22» aded istorlu dolab ile bunların vaz'ına mahsus merdivenle beraber döşeme ve dört aded yazı ve dört aded daktilo masası açık eksiltmeye konulmuştur. İlk teminat 116 lira ve muhammen bedeli 1541,03 liradır. Eksiltmesi 1/10/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 14 te yapılacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin hergün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte Gümüşsuyunda mekteb binası dahilindeki Komisyona müracaatleri ilân olunur. (6011)

Bu akşam

MÜNİR NÜREDDİN

Ve Arkadaşları **SUADİYE** Plâjında

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza eratı için 7306 çift pamuk, 7306 çift yün çorabın 21/9/937 salı günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 4489 lira 53 kuruştur.

3 — Şartname ve evsaf Komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin ilk teminat olarak 337 liralık vezne makbuzu veya banka mektubları ve kanunî vesikalarile birlikte o gün Galatada eski İthalât Gümrüğü binasındaki Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (5903)

Emniyet Sandığına Borclu Olanların Dikkat Nazarlarına

Vadeleri hitam bulan ipotekli gayrimenkullerle menkul malların paraya çevrilme salâhiyeti 3202 numaralı Ziraat Bankası kanununun 46 ncı maddesi mucibince 12/6/937 tarihinden itibaren müssesemize intikal etmiştir. Pek yakında kanunî takibe başlıyacağımızdan alâkadarların Bankamız Hukuk İşleri Servisine müracaatle borclarını ödeme hususunda Bankamızın göstereceği kolaylıklardan istifade etmelerini şimdiden sayın müşterilerimize bildiririz.

Emniyet Sandığı Müdürlüğü

(5735)

SİLKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK

Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder

her eczanede arayınız

ERGO

KASADA SAKLADIĞINIZ PARA KURU BİR ÇEŞME VAZİYETİNDEDİR

ONU FAİZLE BANKAYA VERİNİZ

HUSUSÎ ŞARTLARIMIZI SORUNUZ

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

KARAKÖY PALAS - ALALEMCİ HAN

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM